

RIDDERKERK

2e Tussenrapportage 2023

2e Tussenrapportage 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Leeswijzer	5
Financiële samenvatting	6
Begroting 2023 na wijziging, inclusief meerjaren mutaties	7
Deel I Financiële rapportage	9
Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie	10
Programma 2 Veiligheid.....	12
Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen	13
Programma 4 Economische zaken	15
Programma 5 Onderwijs	17
Programma 6 Cultuur, sport en groen	18
Programma 7 Sociaal domein.....	22
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid.....	27
Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	29
Niet in de programma's opgenomen lasten en baten	33
Investerings.....	36
Deel II Bijlagen	46
Bijlage 1 Verdeling personeels- en huisvestingskosten aan taakvelden	47
Bijlage 2 Openstaande raadstoezeggingen per juli 2023	51
Bijlage 3 Bestuursrapportage Sociaal domein	57

Voorwoord

Tweemaal per jaar wordt er een tussenrapportage opgesteld. Dit is geheel volgens de Financiële verordening gemeente Ridderkerk 2017. In een tussenrapportage worden ontwikkelingen die invloed hebben op doelstellingen en budgetten weergegeven en geeft de raad de mogelijkheid haar kaderstellende en controlerende taak uit te voeren. De tussenrapportage is daarmee een verantwoordingsinstrument dat voor de raad tevens een (bij)sturingsmoment kan zijn.

Leeswijzer

De 2e Tussenrapportage 2023 bestaat uit twee delen:

1. De financiële rapportage. De financiële rapportage is gesplitst in een overzicht van de mutaties per programma met de toelichting op de mutaties en een overzicht van de investeringen met ook daarbij een toelichting.
2. Een bijlagendeel. In de bijlage treft u de openstaande raadstoezeggingen en de bestuursrapportage van het Sociaal Domein.

In het deel met de financiële rapportage zijn de mutaties kleiner dan € 25.000 niet apart toegelicht. De kolom BN/RB geeft aan hoe de mutatie gelezen kan worden. BN staat voor budgettair neutrale wijziging en RB staat voor raadsbesluit. Zo wordt inzicht gegeven in de aard van de mutatie.

Overhead

Overheveling van programmabudgetten naar de BAR-organisatie, die ingezet worden ter dekking van personeelskosten, vallen uiteen in loonkosten en overhead. De toelichting op de overhead is dus voor een groot deel hetzelfde als op BAR-bijdrage. In die gevallen zal er verwezen worden naar de toelichting bij programma 1 Bestuur en (overheids)participatie.

Getalnotatie

De nadelen worden met een minteken geduid.

Financiële samenvatting

De mutaties uit alle programma's en buiten de programma's geven voor de jaren 2023 tot en met 2026 de volgende financiële effecten:

	2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo na 1e Tussenrapportage 2023	-2.919.700	831.150	1.246.550	-3.981.650
Mutaties in de Programmabegroting 2024		4.961.150	4.157.550	2.104.650
Begrotingssaldo na Programmabegroting 2024 en Meerjarenraming 2025-2027	-2.919.700	5.792.300	5.404.100	-1.877.000
<i>Mutaties 2e Tussenrapportage 2023</i>				
Saldo van lasten en baten vóór reserves	5.853.000	498.900	1.453.900	1.055.800
Saldo van stortingen in en onttrekkingen uit reserves	-2.548.800	1.068.000	0	0
<i>Saldo 2e Tussenrapportage 2023</i>	<i>3.304.200</i>	<i>1.566.900</i>	<i>1.453.900</i>	<i>1.055.800</i>
Begrotingssaldo na 2e Tussenrapportage 2023	384.500	7.359.200	6.858.000	-821.200

Begroting 2023 na wijziging, inclusief meerjaren mutaties

Exploitatie	Begroting 2023 na wijziging	Mutaties 2023	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026
1 Bestuur en (overheids)participatie					
Lasten	-9.806.300	-839.400	0	206.000	0
Baten	1.284.600	106.100	0	0	0
Mutaties baten en lasten	-8.521.700	-733.300	0	206.000	0
Storting	-48.500	0	0	0	0
Onttrekkingen	1.336.200	0	0	0	0
Mutaties reserves	1.287.700	0	0	0	0
Totaal 1 Bestuur en (overheids)participatie	-7.234.000	-733.300	0	206.000	0
2 Veiligheid					
Lasten	-4.925.000	-326.400	-3.000	-3.000	-3.000
Baten	1.216.500	1.024.400	0	0	0
Mutaties baten en lasten	-3.708.500	698.000	-3.000	-3.000	-3.000
Onttrekkingen	47.000	0	0	0	0
Mutaties reserves	47.000	0	0	0	0
Totaal 2 Veiligheid	-3.661.500	698.000	-3.000	-3.000	-3.000
3 Verkeer, vervoer en wegen					
Lasten	-11.841.050	48.000	-200.700	-27.600	-55.700
Baten	1.252.700	350.300	137.400	-50.000	0
Mutaties baten en lasten	-10.588.350	398.300	-63.300	-77.600	-55.700
Storting	-1.203.600	0	0	0	0
Onttrekkingen	2.466.000	-149.900	145.000	0	0
Mutaties reserves	1.262.400	-149.900	145.000	0	0
Totaal 3 Verkeer, vervoer en wegen	-9.325.950	248.400	81.700	-77.600	-55.700
4 Economische zaken					
Lasten	-2.881.400	-240.200	0	0	0
Baten	1.372.700	0	0	0	0
Mutaties baten en lasten	-1.508.700	-240.200	0	0	0
Onttrekkingen	100.000	-25.000	0	0	0
Mutaties reserves	100.000	-25.000	0	0	0
Totaal 4 Economische zaken	-1.408.700	-265.200	0	0	0
5 Onderwijs					
Lasten	-4.460.700	-460.800	0	0	0
Baten	2.335.300	418.800	0	0	0
Mutaties baten en lasten	-2.125.400	-42.000	0	0	0
Onttrekkingen	50.000	0	0	0	0
Mutaties reserves	50.000	0	0	0	0
Totaal 5 Onderwijs	-2.075.400	-42.000	0	0	0
6 Cultuur, sport en groen					
Lasten	-11.042.300	173.200	-1.013.700	-102.000	-102.000
Baten	46.200	533.300	-90.000	0	0
Mutaties baten en lasten	-10.996.100	706.500	-1.103.700	-102.000	-102.000
Storting	-817.200	0	0	0	0
Onttrekkingen	1.957.600	-465.000	898.000	0	0
Mutaties reserves	1.140.400	-465.000	898.000	0	0
Totaal 6 Cultuur, sport en groen	-9.855.700	241.500	-205.700	-102.000	-102.000
7 Sociaal domein					
Lasten	-65.356.500	-1.142.800	-232.000	-232.000	-232.000
Baten	19.532.900	877.900	0	0	0
Mutaties baten en lasten	-45.823.600	-264.900	-232.000	-232.000	-232.000
Onttrekkingen	1.078.000	0	0	0	0
Mutaties reserves	1.078.000	0	0	0	0

Exploitatie	Begroting 2023 na wijziging	Mutaties 2023	Mutaties 2024	Mutaties 2025	Mutaties 2026
Totaal 7 Sociaal domein	-44.745.600	-264.900	-232.000	-232.000	-232.000
8 Gezondheid en duurzaamheid					
Lasten	-16.304.700	597.800	-47.500	0	0
Baten	13.628.100	500.200	0	0	0
Mutaties baten en lasten	-2.676.600	1.098.000	-47.500	0	0
Onttrekkingen	1.470.600	-750.000	0	0	0
Mutaties reserves	1.470.600	-750.000	0	0	0
Totaal 8 Gezondheid en duurzaamheid	-1.206.000	348.000	-47.500	0	0
9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed					
Lasten	-21.932.500	34.000	-75.000	0	0
Baten	10.338.500	407.800	321.900	0	0
Mutaties baten en lasten	-11.594.000	441.800	246.900	0	0
Storting	-1.192.400	0	0	0	0
Onttrekkingen	2.233.800	-471.800	25.000	0	0
Mutaties reserves	1.041.400	-471.800	25.000	0	0
Totaal 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-10.552.600	-30.000	271.900	0	0
13 Niet in de programma's opgenomen baten en lasten					
Lasten	-18.458.400	587.900	-158.500	-39.500	-39.500
Baten	101.388.150	3.202.900	1.860.000	1.702.000	1.488.000
Mutaties baten en lasten	82.929.750	3.790.800	1.701.500	1.662.500	1.448.500
Onttrekkingen	4.216.000	-687.100	0	0	0
Mutaties reserves	4.216.000	-687.100	0	0	0
Totaal 13 Niet in de programma's opgenomen baten en lasten	87.145.750	3.103.700	1.701.500	1.662.500	1.448.500
Saldo mutaties	-2.919.700	3.304.200	1.566.900	1.453.900	1.055.800

Deel I Financiële rapportage

Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
0.1 Bestuur					
<i>Bestuur</i>					
Storting overdracht eerder opgebouwd pensioen in voorziening wethouderspensiolen.	BN	-106.100			
<i>BAR-bijdrage</i>					
Inhuur vervanging toezichthouders Team WJH		-40.700			
Toename kostprijsverhogende BTW		-97.500			
Extra budget vervroegde 2e kamer verkiezingen		-25.000			
Tijdelijke capaciteit dossieronderzoek inzake uitstroompriem en inkomstenvrijlating (zie ook programma 7)	BN	-32.400			
Gesloten overeenkomsten RVU - regeling		-68.400			
Aandeel Ridderkerk in de storting in de voorziening verlofsparen		-118.500			
Afwikkeling uit dienst gaan langdurig zieke medewerker		-95.000			
Middelen Doeluitkering Vrouwenopvang van gemeenten naar BAR-organisatie (zie ook programma 7)	BN	-67.000			
0.2 Burgerzaken					
<i>Verkiezingen</i>					
Met de val van het kabinet zijn er vervroegde verkiezingen in november 2023		-206.000		206.000	
Telling diverse BN mutaties < € 25.000	BN	17.200	0	0	0
Subtotaal mutaties Lasten		-839.400	0	206.000	0
Baten					
0.1 Bestuur					
Overdracht eerder opgebouwd pensioen bestuurder	BN	106.100			
Subtotaal mutaties Baten		106.100	0	0	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		-733.300	0	206.000	0
Totaal mutaties Reserves		0	0	0	0
Totaal mutaties Bestuur en (overheids)participatie		-733.300	0	206.000	0

Toelichting 0.1 Bestuur

Bestuur

Voor een van de wethouders is eerder opgebouwd pensioen overgedragen. Dit bedrag moet in de voorziening voor opgebouwde pensioenrechten van wethouders worden gestort.

BAR-bijdrage

- *Inhuur vervanging toezichthouders team WABO-toezicht en Juridische Handhaving (WJH)*
In verband met de langdurige uitval van een toezichthouder van team WABO-toezicht en Juridische Handhaving (WJH) is er extra budget benodigd om de inhuur te bekostigen. Vervanging van deze medewerker was niet binnen het bestaande team op te vangen.
- *Toename kostprijsverhogende btw*
Aangezien de BAR- en gemeentebegrotingen zijn bijgeraamd als gevolg van de hogere loonkosten volgens de cao en de extra lasten ontvlechting BAR-organisatie is de BAR-bijdrage hoger met als direct gevolg dat ook het kostenverhogende deel van de btw stijgt.
- *Extra budget vervroegde Tweede Kamerverkiezingen*
Door het vallen van het kabinet worden op 22 november 2023 vervroegde Tweede Kamerverkiezingen gehouden. Deze vervroegde verkiezingen brengen extra kosten in 2023

met zich mee. Eén van de medewerkers is ingezet als projectleider voor de organisatie van de verkiezingen en zal vervangen moeten worden door een inhuurkracht om de dienstverlening op peil te houden. Daarvoor is extra budget nodig, dat door de drie gemeenten ter beschikking gesteld moet worden.

- *Tijdelijke capaciteit dossieronderzoek inzake uitstroompremie en inkomstenvrijlating*
In de periode van 2017 tot en met 2022 zijn er in totaal 388 werkprocessen met betrekking tot uitstroompremie en inkomstenvrijlating vastgesteld. Tussen beiden kunnen we vanuit de gebruikte data geen onderscheid maken en het is onduidelijk wat de uitkomst van deze werkprocessen is. Voor meer informatie dienden de dossiers handmatig bekeken te worden. Onderzocht is of de rechthebbenden geen nadelige gevolgen hebben ondervonden van een verlate toekenning. Het dossieronderzoek vroeg ongeveer één uur tijdsbesteding per dossier. Binnen de bestaande capaciteit was daar geen ruimte voor. Daarom werd vanuit de gemeente een extra fte gedurende twaalf weken ingezet voor het dossieronderzoek (betreft overheveling van budget uit re-integratieprojecten (zie programma 7)).
- *Gesloten overeenkomsten Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)*
In 2023 zijn er tot nu toe drie medewerkers die een overeenkomst gesloten hebben om in de toekomst gebruik te gaan maken van de RVU-regeling. Voor de medewerkers die in 2024 voor onze nieuwe organisatie werken, komt het bedrag terug naar de gemeente.
- *Aandeel Ridderkerk in de storting in de voorziening verlofsparen*
Op grond van de cao gemeenten 2021-2022 kunnen medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Een medewerker mag maximaal 3.600 uren verlof sparen bij een voltijds dienstverband. Deze vakantie-uren verjaren niet. Het bovenwettelijk verlof dat een medewerker spaart wordt overgeboekt naar een individuele verlofsparepot in de personeelsadministratie, de voorziening verlofsparen.
Het huidige saldo van storten en onttrekken voor de gehele BAR-organisatie is op moment van opstellen van de tweede tussenrapportage van de BAR-organisatie € 291.000 nadelig. Het aandeel Ridderkerk hierin bedraagt € 118.500, wat wordt verwerkt in deze tussenrapportage. Ten tijde van de tweede tussenrapportage zijn de totale toevoegingen en onttrekkingen 2023 nog niet exact te bepalen, omdat er in het verdere verloop van het jaar nog mutaties zullen plaatsvinden. Het eindresultaat zal worden verwerkt in de jaarstukken 2023 en onderdeel uitmaken van het rekeningresultaat. Voor de medewerkers die in 2024 voor onze nieuwe organisatie werken, komt het bedrag terug naar de gemeente.
- *Afwikkeling uit dienst gaan langdurig zieke medewerker*
Bijdrage van Ridderkerk in de afwikkeling van het uit dienst gaan van een langdurig zieke medewerker.
- *Middelen Doeluitkering Vrouwenopvang van gemeenten naar de BAR-organisatie*
Dit jaar ontvangen de drie gemeenten middelen uit de Doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO-middelen). Omdat deze regeling wordt uitgevoerd door onze BAR-organisatie worden deze middelen overgeheveld vanuit de gemeentebegrotingen naar de BAR (zie ook programma 7).

Toelichting 0.2 Burgerzaken

Verkiezingen

Met de val van het kabinet zijn er vervroegde verkiezingen in november 2023. In de meerjarenbegroting is het budget voor de Tweede Kamerverkiezing opgenomen voor het jaar 2025. Dit budget is nu nodig in 2023. Het budget van 2025 wordt gecorrigeerd.

Programma 2 Veiligheid

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer					
<i>Brandbestrijding</i>					
Hogere inwonersbijdrage VRR		-240.600			
1.2 Openbare orde en veiligheid					
<i>Integraal veiligheidsbeleid</i>					
Verlenging pilot met Next ST3P voor circa 6 'probleem' jongeren en hun ouders.		-45.800			
Onderzoek naar Ridderkerkse jeugd		-34.000			
Telling diverse mutaties < € 25.000		-6.000	-3.000	-3.000	-3.000
Subtotaal mutaties Lasten		-326.400	-3.000	-3.000	-3.000
Baten					
8.3 Wonen en bouwen					
<i>Legesopbrengsten WABO</i>					
Prognose op basis van ontwikkelingen op een aantal percelen op Nieuw Reijerwaard.		1.024.400			
Subtotaal mutaties Baten		1.024.400	0	0	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		698.000	-3.000	-3.000	-3.000
Totaal mutaties Reserves		0	0	0	0
Totaal mutaties Veiligheid		698.000	-3.000	-3.000	-3.000

Toelichting 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Brandbestrijding

De inwonersbijdrage 2023, zoals deze in de begroting 2023 door de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is gepresenteerd, is ontoereikend gezien de inflatie van 2022 en 2023. Het algemeen bestuur (AB), bestaande uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten, heeft daarom besloten, dat het tekort op basis van nacalculatie door de gemeenten wordt aangevuld. De VRR heeft in haar 1e begrotingswijziging 2023 aangegeven, wat de vermoedelijke nacalculatie zal zijn. Deze extra bijdrage is in deze tussenrapportage opgenomen, maar de definitieve vaststelling van de extra bijdrage wordt pas bij het opstellen van de jaarrekening, dus in 2024, vastgesteld. De nacalculatie zal dan ook als een 'nog te betalen-bedrag' in onze administratie worden opgenomen.

Toelichting 1.2 Openbare orde en veiligheid

Integraal veiligheidsbeleid

- Al enkele maanden loopt een pilot met Next ST3P voor circa zes 'probleem' jongeren en hun ouders. Next ST3P biedt deze jongeren een hulp- en/of ondersteuningstraject aan om ervoor te zorgen, dat zij hun leven op de rit krijgen. De trajecten zijn nog niet afgerond.
- In 2022 is het Verwey-Jonker instituut begonnen met het onderzoek naar de Ridderkerkse Jeugd. Dit budget van 2022 is niet overgeheveld naar 2023. Hierdoor is er een tekort ontstaan van € 34.000.

Toelichting 8.3 Wonen en bouwen

Legesopbrengsten WABO

Prognose op basis van ontwikkelingen op een aantal percelen op Nieuw Reijerwaard.

Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
2.1 Verkeer en vervoer					
<i>Planmatig onderhoud wegen</i>					
Voordeel op afschrijvingslasten a.g.v. doorgeschoven investeringen		80.000			
<i>Aanleg glasvezel</i>					
Aangepaste ramingen op basis van nieuwe planning		-45.000		28.100	
<i>Civiele kunstwerken</i>					
Herstel ernstige aanrijshade Ringdijk-viaduct over de Rotterdamseweg		-35.000			
<i>Verkeersplan en veiligheid</i>					
Door te schuiven budget naar 2024	BN	145.000	-145.000		
<i>Gebouw gladheidsbestrijdingsfaciliteit</i>					
Planmatig onderhoud t.l.v. de Reserve Groot Onderhoud Gebouwen (zie ook Niet in de programma's opgenomen lasten en baten, mut.reserve groot onderhoud gebouwen)	BN	-31.300			
Wanden en roldeuren		-32.500			
2.4 Economische havens en waterwegen					
<i>Waterwegen dagelijks onderhoud</i>					
Meer en vaker uitvaren van riet en waterplanten		-42.500	-42.500	-42.500	-42.500
2.5 Openbaar vervoer					
<i>Openbaar vervoer</i>					
Voordeel op afschrijvingslasten a.g.v. doorgeschoven investeringen		29.000			
Telling diverse mutaties < € 25.000		-13.200	-13.200	-13.200	-13.200
Telling diverse BN mutaties < € 25.000	BN	-6.500	0	0	0
Subtotaal mutaties Lasten		48.000	-200.700	-27.600	-55.700
Baten					
2.1 Verkeer en vervoer					
<i>Aanleg glasvezel</i>					
Aangepaste ramingen op basis van nieuwe planning		350.300	137.400	-50.000	
Subtotaal mutaties Baten		350.300	137.400	-50.000	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		398.300	-63.300	-77.600	-55.700
Onttrekkingen					
0.10: Mutaties reserves					
Door te schuiven dekking uit Algemene Reserve voor mutaties collegeprogramma	BN	-145.000	145.000		
Telling diverse mutaties < € 25.000		-4.900	0	0	0
Subtotaal mutaties Onttrekkingen		-149.900	145.000	0	0
Totaal mutaties Reserves		-149.900	145.000	0	0
Totaal mutaties Verkeer, vervoer en wegen		248.400	81.700	-77.600	-55.700

Toelichting 2.1 Verkeer en vervoer

Planmatig onderhoud wegen

Een voordeel op de afschrijvingen wordt veroorzaakt door een aantal investeringen die bij de 2e Tussenrapportage 2022 een jaar zijn opgeschoven, zijnde de investeringen voor de ontbrekende schakels fietsnetwerk, aanpassingen van voetgangers oversteekplaatsen, aanpak van veiligheidsknelpunten en de onderzoeken naar de wegcategorysering en de stadslogistiek.

Aanleg glasvezel

De aanleg van glasvezel verloopt voorspoedig en zal in 2024 worden afgerond in plaats van 2025. De ramingen zijn aangepast op basis van deze nieuwe planning.

Civiele kunstwerken

Uit een inspectie is gebleken dat het Ringdijk viaduct over de Rotterdamseweg ernstige aanrijshade heeft. Er is fundamentele schade aan de constructie (voorspanstrengen, beugels en langs staven zijn kapot en al gaan roesten). Herstel van de schade moet op korte termijn gebeuren, om de dragende constructie in stand te houden. Hiervoor is aanvullend budget nodig.

Verkeersplan en veiligheid

Op dit moment is er geen personele capaciteit om deze werkzaamheden uit te voeren. De budgetten schuiven door naar 2024. Ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift hiermee door.

Gebouw gladheidsbestrijdingsfaciliteit

Planmatig onderhoud ten laste van de Reserve Groot Onderhoud Gebouwen en incidentele lasten voor het plaatsen van wanden en roldeuren.

Toelichting 2.4 Economische havens en waterwegen

Waterwegen dagelijks onderhoud

Door het veranderde klimaat en de warmere zomers hebben we te maken met extra inzet om de doorstroming van de waterprofielen te garanderen. Hierdoor dient er meer en vaker riet en waterplanten uitgevaren te worden.

Toelichting 2.5 Openbaar vervoer

Openbaar vervoer

In 2022 zijn bij de 2e Tussenrapportage 2022 en de Jaarstukken 2022 respectievelijk de investeringsprojecten Renovatie aanlegsteiger waterbushalte en Toegankelijke bushaltes in Ridderkerk naar 2023 doorgeschoven. Dit levert voor 2023 een eenmalig voordeel op de afschrijvingen op van € 29.000.

Toelichting 0.10 Reserves

Algemene reserve

Vanuit het collegeprogramma zijn in 2023 bedragen geraamd voor ontbrekende schakels wandel- en fietsroutes, maatregelen mobiliteitsagenda DFP en quick scan twee-richtingen fietspad Populierenlaan. Op dit moment is er geen personele capaciteit om deze werkzaamheden uit te voeren. De budgetten schuiven door naar 2024. De dekking uit de algemene reserve hiervoor schuift hiermee ook door.

Programma 4 Economische zaken

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden					
<i>Overige gebouwen</i>					
Uit te voeren planmatig onderhoud aan diverse gebouwen in 2023 t.l.v. de Reserve groot onderhoud gebouwen (zie ook Niet in de programma's opgenomen lasten en baten, mut.reserve groot onderhoud gebouwen)	BN	-176.800			
Structureel hogere OZB-lasten als gevolg van wijzigingen in belastingverordening (zie ook Niet in de programma's opgenomen lasten en baten)		-33.000			
<i>Gemeentewerf P.C. Hooftstraat 2</i>					
Aanpassen ramingen gemeentewerf PC Hooftstraat 2		-30.400			
8.1 Ruimtelijke ordening					
<i>Inrichting groen naast Pruimendijk 194</i>					
Hogere inrichtingskosten stuk grond tussen Pruimendijk 194 en 192.		-25.000			
<i>Uitwerking rivieroever</i>					
Onderzoek aanleg getijdenpark Werfkade schuift door naar 2024 (zie ook programma 9)	BN	25.000			
Subtotaal mutaties Lasten		-240.200	0	0	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		-240.200	0	0	0
Onttrekkingen					
0.10: Mutaties reserves					
Dekking uit de algemene reserve voor onderzoek aanleg getijdenpark Werfkade schuift door naar 2024 (zie ook programma 9)	BN	-25.000			
Totaal mutaties Reserves		-25.000	0	0	0
Totaal mutaties Economische zaken		-265.200	0	0	0

Toelichting 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Overige gebouwen

- Uit te voeren planmatig onderhoud aan diverse gebouwen in 2023 ten laste van de Reserve groot onderhoud gebouwen.
- Structureel hogere OZB-lasten als gevolg van wijzigingen in belastingverordening (zie ook Niet in de programma's opgenomen lasten en baten).

Gemeentewerf P.C. Hooftstraat 2

De bijstelling van de raming betreft, naast enkele kleine mutaties, voornamelijk kosten van sloop van de voormalige gemeentewerf aan de P.C. Hooftstraat, welke niet waren geraamd in 2023 en lagere energiekosten dan begroot.

Toelichting 8.1 Ruimte en leefomgeving

Inrichting groen naast Pruimendijk 194

Het openbaar in te richten stuk grond tussen Pruimendijk 192 en 194 wordt binnenkort aangelegd. Voor de inrichting blijkt na offerte meer budget nodig te zijn voor de kosten aanleg dan aanvankelijk geraamd in 2021. Hier wordt dan ook extra budget van € 25.000 aangevraagd voor 2023.

Uitwerking rivieroever

Voor het nader onderzoek en uitwerken van mogelijkheden voor getijdennatuur benutten we de uitkomsten van het onderzoek naar de oeverconstructies. Daar is meer tijd voor nodig hetgeen leidt tot

het later in gang zetten van het onderzoek getijdennatuur en doorschuiven van het budget van € 25.000 naar 2024.

Toelichting 0.10 Mutaties in reserves

Algemene reserve

Dekking uit de algemene reserve voor onderzoek aanleg getijdenpark Werfkade schuift door naar 2024 (zie ook programma 9).

Programma 5 Onderwijs

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken					
<i>Leerlingenvervoer</i>					
Forse stijging van het aantal Oekraïners dat via het leerlingenvervoer vervoerd wordt.		-42.000			
<i>SiSa Nationaal Plan Onderwijs</i>					
Maatregelen tegen onderwijsvertragingen bij kinderen	BN	-418.800			
Subtotaal mutaties Lasten		-460.800	0	0	0
Baten					
<i>SiSa Nationaal Plan Onderwijs</i>					
Maatregelen tegen onderwijsvertragingen bij kinderen	BN	418.800			
Subtotaal mutaties Baten		418.800	0	0	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		-42.000	0	0	0
Totaal mutaties Reserves		0	0	0	0
Totaal mutaties Onderwijs		-42.000	0	0	0

Toelichting 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Leerlingenvervoer

In het eerste en tweede kwartaal van 2023 zien we een forse stijging van het aantal Oekraïners dat via het leerlingenvervoer vervoerd wordt. Dit zorgt ervoor dat de kosten in de prognose hoger uitvallen dan in de begroting is opgenomen. Via de decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïne is een tegemoetkoming beschikbaar voor de kosten die zijn gemaakt en nog gemaakt zullen worden in de periode van januari 2023 tot en met 31 juli 2023. Door de aanhoudende problematiek rondom Oekraïne stelt het Rijk via deze meicirculaire extra middelen beschikbaar voor een bedrag van € 42.000. De toekenning van deze gelden zal extra lucht geven aan de ophogende kosten van het Leerlingenvervoer.

SISA Nationaal Plan Onderwijs NPO

Het Nationaal Programma Onderwijs is een geormerkte rijksuitkering waarmee de gemeente, in samenwerking met het onderwijs en lokale partijen, maatregelen treft om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van corona in te lopen. Het restant vanuit 2022 wordt doorgeschoven naar 2023 ten behoeve van de uitvoering van deze SPUK-regeling. Deze begrotingswijziging is budgetneutraal.

Programma 6 Cultuur, sport en groen

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
5.1 Sportbeleid en activering					
<i>SPUK Sportakkoord</i>					
Restant van 2022 van de incidentele SPUK Sportakkoord middelen ten behoeve van het uitvoeren van het sportakkoord worden in 2023 ingezet.	BN	-26.700			
<i>SPUK Preventieakkoord</i>					
Incidentele geoormerkte SPUK middelen bedoeld voor de uitvoering van het lokale preventieakkoord.	BN	-34.200			
<i>SPUK BREED Lokaal Sportakkoord</i>					
De Specifieke Uitkering (Brede SPUK GALA) is bedoeld voor versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis.	BN	-40.700			
5.2 Sportaccommodaties					
<i>Groene sportvelden en terreinen</i>					
Doorschuiven budget sloop en vergoeding clubgebouw Rowdies naar 2024 (zie ook programma 9)			-450.700		
5.4 Musea					
<i>Erfgoedbeleid/communicatie</i>					
Budget voor de visie op de agrarische gronden.	BN	50.000	-50.000		
Onderzoekskosten schoolmeesterwoning Rehobothschool		-25.000			
<i>Monumenten</i>					
Het advies van de werkgroep Molukse monument wordt begin 2024 aan het college aangeboden. Het budget schuift door naar 2024. Ook de onttrekking aan de algemene reserve hiervoor schuift door.	BN	50.000	-50.000		
5.6 Media					
<i>SPUK Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)</i>					
Informatiepunten Digitale Overheid (IDO).	BN	-48.300			
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie					
<i>Openbaar groen dagelijks</i>					
Hogere kosten zwerfvuilbeheersing, aanpassing bestekken, kosten verwerken afvalstromen, extra kosten maai- en ruimwerkzaamheden		-102.000	-102.000	-102.000	-102.000
<i>Buitenstedelijke recreatie</i>					
Voordeel op afschrijvingslasten a.g.v. doorgeschoven investeringen		31.000			
<i>Onderz locaties omheinde honden losloopgebieden</i>					
De actie uit het collegeprogramma is qua planning verschoven van 2023 naar 2024	BN	50.000	-50.000		
<i>Speelvoorzieningen</i>					
Het saneren van gronden i.v.m. gebiedsonwikkeling recreatiegebied bij rivier De Noord schuift door naar 2024.	BN	280.000	-280.000		
Telling diverse mutaties < € 25.000		-11.000	-11.000	0	0
Telling diverse BN mutaties < € 25.000	BN	100	-20.000	0	0
Subtotaal mutaties Lasten		173.200	-1.013.700	-102.000	-102.000

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Baten					
5.1 Sportbeleid en activering					
<i>SPUK Sportakkoord</i>					
Restant van 2022 van de incidentele SPUK Sportakkoord middelen ten behoeve van het uitvoeren van het sportakkoord worden in 2023 ingezet.	BN	26.700			
<i>SPUK Preventieakkoord</i>					
Incidentele geormerkte SPUK middelen bedoeld voor de uitvoering van lokale preventieakkoord-en aanpakken.	BN	34.200			
<i>SPUK BREED Lokaal Sportakkoord</i>					
De Specifieke Uitkering (Brede SPUK GALA) is bedoeld voor versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis.	BN	40.700			
<i>SPUK Brede regeling combinatiefuncties</i>					
Brede SPUK (GALA) voor de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC)		280.200			
<i>Recreatiecentrum de Fakkel</i>					
Onderzoek toekomst de Fakkel		90.000	-90.000		
5.6 Media					
<i>SPUK Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)</i>					
Voor de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) krijgen gemeenten vanaf 2023 SPUK middelen.	BN	48.300			
Telling diverse BN mutaties < € 25.000	BN	13.200	0	0	0
Subtotaal mutaties Baten		533.300	-90.000	0	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		706.500	-1.103.700	-102.000	-102.000
Onttrekkingen					
0.10: Mutaties reserves					
<i>Algemene reserve</i>					
Dekking uit de algemene reserve voor onderzoek naar wenselijkheid en mogelijke locaties voor (omheinde) honden- losloopgebieden schuift door naar 2024.	BN	-50.000	50.000		
Dekking uit de algemene reserve voor het saneren van gronden i.v.m. gebiedsonwikkeling recreatiegebied bij rivier De Noord schuift door naar 2024.	BN	-280.000	280.000		
Dekking uit de algemene reserve voor de Dijkensvisie schuift door naar 2024	BN	-20.000	20.000		
Dekking uit de algemene reserve voor het Molukse monument schuift door naar 2024	BN	-50.000	50.000		
Dekking uit de algemene reserve voor visie op de agrarische gronden schuift door naar 2024	BN	-50.000	50.000		
<i>Reserve Actualisatie Integraal Accommodatie Plan</i>					
Doorschrijven dekking sloop en vergoeding voor het clubhuis van de Rowdies naar 2024 (zie ook programma 9)			448.000		
Telling diverse BN mutaties < € 25.000	BN	-15.000	0	0	0
Subtotaal mutaties Onttrekkingen		-465.000	898.000	0	0
Totaal mutaties Reserves		-465.000	898.000	0	0
Totaal mutaties Cultuur, sport en groen		241.500	-205.700	-102.000	-102.000

Toelichting 5.1 Sportbeleid en activering

SPUK Sportakkoord

Het restant van de incidentele SPUK Sportakkoord middelen 2022 ten behoeve van het uitvoeren van het sportakkoord mogen in 2023 ingezet worden voor het doel waarvoor deze geormerkte middelen conform de SPUK regeling zijn ontvangen van het Rijk.

SPUK Preventieakkoord

Incidentele geormerkte SPUK middelen zijn bedoeld voor de uitvoering van het lokale preventieakkoord. Denk aan concrete maatregelen om roken, overgewicht en alcoholgebruik tegen te gaan. Hiernaast zijn deze middelen ook bedoeld om in te zetten op achterliggende problematiek zoals schulden, armoede en eenzaamheid. De lokale behoefte is leidend (€ 30.000 beschikbaar voor 2023, € 4.200 restant van 2022 naar 2023).

SPUK BREED Lokaal Sportakkoord

De Specifieke Uitkering (Brede SPUK GALA) is bedoeld voor versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. De Brede SPUK-regeling is voor gemeenten in werking gesteld om afspraken uit te kunnen voeren, die zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Voor 2023 heeft het Rijk deze specifieke uitkering incidenteel beschikt. De regeling bestaat uit meerdere onderdelen. Per onderdeel is incidenteel een begrotingsmutatie verwerkt (budgetneutraal). Het voorschot voor 2024 en volgende jaren wordt verleend nadat het Rijk het plan van aanpak van de gemeente heeft beoordeeld en heeft besloten om de middelen te beschikken.

SPUK BREED Brede Regeling Combinatiefuncties

De cofinanciering van 40% vanuit het rijk voor de Brede Regeling Combinatiefunctionarissen (BRC) ontvangen gemeenten vanaf 2023 niet meer via de algemene uitkeringsfonds, maar via de Brede SPUK (GALA) regeling (2023 tot en met 2026). Formeel is de Brede SPUK (GALA) voor 2023 beschikt en wordt deze incidenteel in de tussenrapportage verwerkt. Vanaf 2024 gaat dit via een aparte aanvraag, waarvan het Rijk nog zal besluiten of deze wordt beschikt. De SPUK-middelen voor het onderdeel BRC worden om deze reden onder voorbehoud van wijzigingen vanuit het Rijk in de gemeentelijke begroting 2024 structureel vanaf 2024 tot en met 2026 ter dekking van deze lasten begroot. Indien in 2024 blijkt dat bijstelling van de begroting nodig is, dan zal dit in de tussenrapportage van 2024 in overleg met het bestuur in de gemeentelijke begroting verwerkt worden.

Onderzoek toekomst Recreatiecentrum De Fakkel

Het onderzoek naar de toekomst van De Fakkel vindt plaats in 2023 en 2024. Van het beschikbare budget kan een bedrag van € 90.000 worden doorgeschoven van 2023 naar 2024.

Toelichting 5.2 Sportaccommodaties

Groene sportvelden en terreinen

Omdat de planvorming inzake de inrichting van het Oosterpark langer duurt dan voorzien kan het budget voor sloop van en vergoeding voor het clubhuis van de Rowdies doorgeschoven worden van 2023 naar 2024 (zie ook programma 9).

Toelichting 5.4 Musea

Erfgoedbeleid/communicatie

- Budget voor de visie op de agrarische gronden wordt ingezet bij het actualiseren van de Omgevingsvisie. Budget schuift door naar 2024.
- Het project voor behoud van de schoolmeesterwoning is niet doorgegaan. De kosten die al waren gemaakt voor ontwerp en berekeningen van de constructie worden nog afgewikkeld.

Monumenten

Het advies van de werkgroep Molukse monument wordt begin 2024 aan het college aangeboden. Het budget schuift door naar 2024.

Toelichting 5.6 Media

Specifieke uitkering (SPUK) voor Informatiepunten Digitale Overheid (IDO)

Voor de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) krijgen gemeenten vanaf 2023 SPUK middelen. De regiefunctie wordt hiermee bij de gemeente belegd. Hierdoor wordt een lokale aanpak op maat

beoogd, die past bij de lokale maatschappelijke opgaven op digitale inclusie en hulp aan inwoners bij digitale diensten. De gemeente Ridderkerk heeft voor het jaar 2023 een bedrag van afgerond € 48.300 ontvangen aan SPUK-middelen voor de IDO.

Toelichting 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Openbaar groen dagelijks

- Er worden aanvullende kosten gemaakt doordat er aannemers ingehuurd worden voor de zwerfvuilbeheersing. Deze extra kosten van € 27.000 komen voort uit de beëindiging van de overeenkomst met Leerwerkbedrijf SDW. Aanpassingen aan de bestekken (extra werkzaamheden randen snoeien langs bodembedekkers en erfgronden langs particuliere tuinen e.d.) maken dat de kosten € 32.000 hoger zijn dan begroot. Tenslotte zijn de kosten voor het verwerken van de afvalstromen zeer sterk gestegen (€ 43.000) en zijn er extra kosten gemaakt voor aangepaste maai- en ruimwerkzaamheden. Dit ter voorkoming van berm/natuurbranden op last van de Veiligheidsregio (brandbrief ontvangen).

Buitenstedelijke recreatie

Voor de realisering van de Waalvisie is er bij de Jaarrekening 2022 een restantkrediet van bijna € 180.000 doorgeschoven. Hierdoor schuiven de afschrijvingslasten van dit project ook een jaar op.

Onderzoek locaties omheinde honden losloopgebieden

De actie uit het collegeprogramma voor onderzoek naar wenselijkheid en mogelijke locaties voor (omheinde) hondenlosloopgebieden is qua planning verschoven van 2023 naar 2024.

Speelvoorzieningen

Het saneren van gronden in verband met gebiedsontwikkeling recreatiegebied bij rivier De Noord schuift door naar 2024. Het betreft sanering van grond ten behoeve van een pumptrackbaan. De sanering wordt dit jaar niet meer uitgevoerd, omdat de plannen nog niet gereed zijn.

Toelichting 0.10 Mutaties in reserves

Algemene reserve

- De dekking uit de algemene reserve voor onderzoek naar wenselijkheid en mogelijke locaties voor (omheinde) honden- losloopgebieden schuift door naar 2024.
- Omdat het saneren van gronden in verband met gebiedsontwikkeling recreatiegebied bij rivier De Noord doorschuift naar 2024, schuift ook de dekking uit de algemene reserve hiervoor door.
- Dekking uit de algemene reserve voor de Dijkervisie schuift door naar 2024.
- Dekking uit de algemene reserve voor het Molukse monument schuift door naar 2024.
- Dekking uit de algemene reserve voor de visie op de agrarische gronden schuift door naar 2024.

Reserve Actualisatie Integraal Accommodatie Plan

Omdat de sloop en vergoeding voor het clubhuis van de Rowdies doorschuift naar 2024 schuift ook de dekking uit de reserve Actualisatie Integraal Accommodatie Plan (AIAP) door.

Programma 7 Sociaal domein

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
7.1 Basishulp en -ondersteuning					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie					
<i>Opvang Oekraïne locatie Wooncompas</i>					
Verlaging van het budget in verband met verwachte lagere kosten	BN	1.050.400			
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen					
<i>Inzet in wijkteams</i>					
Middelen Doeluitkering Vrouwenopvang van gemeenten naar GR BAR (zie ook programma 1)	BN	67.000			
6.3 Inkomensregelingen					
<i>Wet BUIG uitkeringen</i>					
Bijstelling raming wet BUIG	BN	-1.025.900			
<i>Kwijtscheldingen</i>					
Bijstelling raming kwijtschelding afvalstoffenheffing		-100.000			
Bijstelling raming kwijtschelding rioolheffing		-25.000			
6.5 Arbeidsparticipatie					
<i>Re-integratieprojecten</i>					
Dekking Tijdelijke capaciteit dossieronderzoek inzake uitstroomprenie en inkomstenvrijlating (zie ook programma 1)	BN	32.400			
7.2 Preventie en welzijn					
7.1 Volksgezondheid					
<i>Uitgaven specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)</i>					
Uitgaven SPUK GALA Kansrijke start	BN	-47.000			
Uitgaven SPUK GALA Terugdringen gezondheidsachterstand	BN	-62.600			
Uitgaven SPUK GALA Aanpak overgewicht en obesitas	BN	-54.800			
Uitgaven SPUK GALA Valpreventie	BN	-161.300			
Uitgaven SPUK GALA Onderdeel Leefomgeving, meer schaduw op speel- en sportplekken e/o aanleggen van watertappunten	BN	-31.300			
Uitgaven SPUK GALA Versterken sociale basis	BN	-114.300			
Uitgaven SPUK GALA Mantelzorg	BN	-31.300			
Uitgaven SPUK GALA Een tegen eenzaamheid	BN	-31.300			
Uitgaven SPUK GALA Coördinatie kosten regionale aanpak preventie	BN	-27.900			
7.3 Maat- en specialistisch werk					
6.71b Begeleiding Wmo					
<i>Wmo begeleiding</i>					
Verlaging budget sociale uitkering in natura overige		125.000			
6.72a Jeugdzorg begeleiding					
<i>Perceel 1 Jeugdhulp begeleiding</i>					
Structurele stijging toewijzingswaarde als gevolg van cliëntenstijging.		-48.000	-48.000	-48.000	-48.000
<i>Perceel 3 Jeugdhulp begeleiding</i>					
Structurele stijging toewijzingswaarde als gevolg van cliëntenstijging.		-34.000	-34.000	-34.000	-34.000
6.72b Jeugdzorg behandeling					

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Perceel 1 Jeugdhulp behandeling					
Structurele stijging toewijzingswaarde als gevolg van cliëntenstijging.		-48.000	-48.000	-48.000	-48.000
Perceel 3 Jeugdhulp behandeling					
Structurele stijging toewijzingswaarde als gevolg van cliëntenstijging.		-49.800	-49.800	-49.800	-49.800
Opdracht E Pakket thuisambulante hulp jeugdhulp behandeling					
Structurele doorwerking extra zorgkosten 2022 GRJR		-68.000			
6.72c Jeugdhulp dagbesteding					
Perceel 2 Jeugdhulp dagbesteding					
Structurele stijging toewijzingswaarde als gevolg van cliëntenstijging.		-52.200	-52.200	-52.200	-52.200
Opdracht D Steun hulp behandeling overdag daghulp					
Structurele doorwerking extra zorgkosten 2022 GRJR		-25.300			
6.73a Pleegzorg					
Opdracht A Gewoon opgroeien buiten gezin Pleegzorg					
Structurele doorwerking extra zorgkosten 2022 GRJR		-60.600			
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig					
Opdracht B Weer naar huis opname jeugdhulp met verblijf					
Structurele doorwerking extra zorgkosten 2022 GRJR		-105.600			
Opdracht C Opgroeien met blijvende ondersteuning					
Structurele doorwerking extra zorgkosten 2022 GRJR		-26.800			
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf					
Opdracht F Crisis hulp jeugdhulp crisis LTA/GGZ-verblijf					
Structurele doorwerking extra zorgkosten 2022 GRJR		-45.400			
Opdracht I overige jeugdhulp crisis LTA/GGZ-verblijf					
Structurele doorwerking extra zorgkosten 2022 GRJR		-27.500			
6.82a Jeugdbescherming					
Opdracht G Gecertificeerde instellingen jeugdbescherming					
Structurele doorwerking extra zorgkosten 2022 GRJR		-59.000			
Telling diverse BN mutaties < € 25.000	BN	-54.700	0	0	0
Subtotaal mutaties Lasten		-1.142.800	-232.000	-232.000	-232.000
Baten					
7.1 Basishulp en -ondersteuning					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie					
Opvang Oekraïne locatie Wooncompas					
Verlaging van het budget in verband met verwachte lagere kosten	BN	-1.050.400			
Opvang Oekraïners					
Bijstelling normbedrag van het Rijk inzake SPUK-vergoeding leefgeld		285.900			
6.3 Inkomensregelingen					
Wet BUIG uitkeringen					
Bijstelling raming wet BUIG	BN	1.025.900			
7.2 Preventie en welzijn					

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
7.1 Volksgezondheid					
<i>Specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)</i>					
SPUK GALA, onderdeel Leefomgeving	BN	31.300			
SPUK GALA Terugdringen gezondheidsachterstand	BN	62.600			
SPUK GALA Aanpak overgewicht en obesitas	BN	54.800			
SPUK GALA Valpreventie	BN	161.300			
SPUK GALA Versterken sociale basis	BN	114.300			
SPUK GALA Mantelzorg	BN	31.300			
SPUK GALA Een tegen eenzaamheid	BN	31.300			
SPUK GALA Coördinatie kosten regionale aanpak preventie	BN	27.900			
SPUK GALA Kansrijke start	BN	47.000			
Telling diverse BN mutaties < € 25.000	BN	54.700	0	0	0
Subtotaal mutaties Baten		877.900	0	0	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		-264.900	-232.000	-232.000	-232.000
Totaal mutaties Reserves		0	0	0	0
Totaal mutaties Sociaal domein		-264.900	-232.000	-232.000	-232.000

Toelichting 7.1 Basishulp en –ondersteuning

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Opvang Oekraïne locatie Wooncompas

De gemeente vangt sinds maart 2022 namens het Rijk Oekraïense ontheemden op. Naast het maandelijkse leefgeld, zijn er ook kosten voor inventaris, huur, beveiliging, technische ingrepen en nutsvoorzieningen. In verband met lagere kosten worden ook de baten afgeaamd.

Opvang Oekraïners

Vanwege de oorlog in Oekraïne vraagt het Rijk de gemeenten om vluchtelingen op te vangen. Op basis van het aantal bedden en de geregistreerde ontheemden, is de totale te verwachten SPUK-vergoeding voor 2023 € 1.075.600. Daarom wordt de begroting met € 285.900 bijgeraamd.

6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Inzet in wijkteams

Dit jaar ontvangt de gemeente middelen uit de Doeluitkering Vrouwenopvang (DUVO-middelen). Omdat deze regeling wordt uitgevoerd door onze BAR-organisatie worden deze middelen overgeheveld vanuit de gemeentebegrotingen naar de BAR-organisatie (zie ook programma 1).

6.3 Inkomensregelingen

Wet BUIG uitkeringen

De 'Inkomensoverdrachten Rijk' zoals opgenomen in de begroting 2023 zijn gebaseerd op een eerdere beschikking vanuit het Rijk. Het verschil tussen het bedrag in de begroting en het verwachte definitieve budget 2023 (€ 14.615.000) is € 1.025.900. Dit bedrag is opgebouwd uit twee delen. Ten eerste de lager verwachte inkomsten (op basis van de beschikking 2023) gebaseerd op verwachte lagere uitgaven (€ 419.836). Ten tweede de verwachte hogere inkomsten (€ 1.445.736) gebaseerd op de hogere uitgaven door met name de stijging van het minimum wettelijk loon met 10,15%. Om die reden wordt het gesaldeerde bedrag (€ 1.025.900) neutraal bij-/afgeaamd.

Zoals recentelijk in een raadsinformatiebrief is gecommuniceerd, is de verwachting van de bestandsontwikkeling dusdanig, dat er bij de jaarrekening een tekort op de BUIG is.

Kwijtscheldingen

- Met de invoering van het nieuwe tariefstelsel voor de afvalstoffenheffing (uitbreiding met een tarief voor twee persoonshuishoudens) en het afschaffen van het variabele tarief 2023 is de raming van de kosten voor kwijtschelding afvalstoffenheffing ongewijzigd gebleven ten opzichte van 2022. Dit lijkt niet reëel te zijn. Immers, de tarieven zijn gestegen waardoor de

bedragen voor kwijtschelding logischerwijs ook toenemen met als gevolg dat de raming voor de kwijtschelding van afvalstoffenheffing bijstelling behoeft met een totaal bedrag van € 100.000.

- De tarieven voor rioolheffing zijn conform het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) afgelopen jaren meer dan de inflatiecorrectie gestegen terwijl de kosten voor kwijtschelding rioolheffing steeds stijgen met de inflatiecorrectie. Om de raming van de kosten voor kwijtschelding gelijk te laten lopen met de tariefstijging worden de kosten voor kwijtschelding rioolheffing bijgeraamd met € 25.000.

6.5 Arbeidsparticipatie

Re-integratieprojecten

In de raadsinformatiebrief van 24 maart 2023 inzake de inkomstenvrijlating is opgenomen dat we gaan onderzoeken hoeveel cliënten in de periode 2017 tot en met 2022 een aanvraag hebben ingediend en dat we daarna bezien in hoeverre het mogelijk is om die cliënten zelf te benaderen. In de periode van 2017 tot en met 2022 zijn er in totaal 388 werkprocessen met betrekking tot uitstroompremie en inkomstenvrijlating vastgesteld. Het dossieronderzoek vroeg, naar verwachting, ongeveer één uur tijdsbesteding per dossier. Binnen de bestaande capaciteit was daar geen ruimte voor. Daarom is er 1 fte gedurende 12 weken ingezet voor het dossieronderzoek.

Toelichting 7.2 Preventie en welzijn

7.1 Volksgezondheid

Uitgaven specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

De Specifieke Uitkering (Brede SPUK GALA) is bedoeld voor versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. De Brede SPUK-regeling is voor gemeenten in werking gesteld om afspraken uit te kunnen voeren, die zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Voor 2023 heeft het Rijk deze specifieke uitkering incidenteel beschikt. De regeling bestaat uit meerdere onderdelen. Per onderdeel is incidenteel een begrotingsmutatie verwerkt (budgetneutraal). Het voorschot voor 2024 en volgende jaren wordt verleend nadat het Rijk het plan van aanpak van de gemeente heeft beoordeeld en heeft besloten om de middelen te beschikken.

Toelichting 7.3 Maat- en specialistische werk

6.71b Begeleiding (WMO)

Wmo begeleiding

Rekening houdend met het jaarresultaat van 2022 en de geprognostiseerde uitgaven 2023 is de verwachting dat voor het jaar 2023 sprake zal zijn van een incidenteel overschot. Van dit overschot ramen we incidenteel € 125.000 af. Het resterende deel van het verwachte overschot reserveren we met het oog op tariefindexatie per oktober 2023 en nacalculatie.

6.72a Jeugdzorg begeleiding/6.72b Jeugdzorg behandeling/6.72c Jeugdhulp dagbesteding

Perceel 1 Jeugdhulp begeleiding/Perceel 1 Jeugdhulp behandeling/Perceel 2 Jeugdhulp behandeling Perceel 2 Jeugdhulp dagbesteding/Perceel 3 Jeugdhulp begeleiding

We zien de toewijzingswaarde van beschikkingen op lokale jeugdhulp toenemen als gevolg van een cliëntenstijging. De verwachting is dat deze stijging gaat aanhouden gezien de wachtlijsten. Om deze reden wordt geadviseerd om het budget op lokale jeugdhulp structureel te verhogen.

6.72c Jeugdhulp dagbesteding/6.73a Pleegzorg/6.73c Jeugdhulp met verblijf overig/6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf/6.82a Jeugdbescherming

Opdracht A Gewoon opgroeien buiten gezin pleegzorg/ Opdracht B Weer naar huis opname jeugdhulp met verblijf/ Opdracht C Opgroeien met blijvende ondersteuning/Opdracht D Steun hulp behandeling overdag daghulp/ Opdracht E Pakket thuis ambulante hulp jeugdhulp behandeling/ Opdracht F Crisis hulp jeugdhulp crisis LTA/GGZ-verblijf/ Opdracht G Gecertificeerde instellingen jeugdbescherming/Opdracht I overige jeugdhulp crisis LTA/GGZ-verblijf

De GRJR heeft inmiddels de jaarrekening 2022 vastgesteld. Er zijn extra zorgkosten in 2022 die een

extra doorwerking hebben naar 2023. Dit leidt tot een begrotingswijziging 2023. Het bedrag van € 68.000 is onderdeel van het totaal op te hogen bedrag.

Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
7.2 Riolering					
<i>Riolering planmatig onderhoud</i>					
Financiële gevolgen Programma stedelijk water	BN/RB	-56.000			
<i>Riolering dagelijks onderhoud</i>					
Financiële gevolgen Programma stedelijk water	BN/RB	-30.000			
7.3 Afval					
<i>Inzameling huishoudelijk afval</i>					
Incidenteel voordeel op de inzamelingslasten van huishoudelijk afval		671.400			
<i>Afvalbrenngstation/Aanbiedstation</i>					
Incideneel voordeel op milieustraat		108.400			
7.4 Milieubeheer					
<i>Geluid</i>					
Uitstel vastleggen bge en deel werkzaamheden progr. Geluid & Lucht naar 2024		47.500	-47.500		
<i>Duurzame energietransitie</i>					
Inzet van Rijksmiddelen vanuit de zogeheten tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Budgettair neutraal te rammen.	BN	-865.800			
Aframing van het budget door het niet volledig kunnen inzetten in 2023 van Rijkssubsidiebedragen en prioriteitstelling op inzet en besteding.	BN	750.000			
Telling diverse mutaties < € 25.000		8.000	0	0	0
Telling diverse BN mutaties < € 25.000	BN	-35.700	0	0	0
Subtotaal mutaties Lasten		597.800	-47.500	0	0
Baten					
7.2 Riolering					
<i>Riolering planmatig onderhoud</i>					
Financiële gevolgen Programma stedelijk water	BN/RB	111.000			
7.3 Afval					
<i>Inzameling huishoudelijk afval</i>					
Incidenteel nadeel op de inzamelingsbaten van huishoudelijk afval		-476.600			
7.4 Milieubeheer					
<i>Duurzame energietransitie</i>					
Rijksmiddelen vanuit de zogeheten tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE).	BN	865.800			
Subtotaal mutaties Baten		500.200	0	0	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		1.098.000	-47.500	0	0
Onttrekkingen					
0.10: Mutaties reserves					
<i>Reserve Warmtevisie (Klimaatgelden)</i>					

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Aframing dekking uit de reserve Warmtevisie (Klimaatgelden) Vanwege de aframing van lasten in 2023 voor duurzame energietransitie	BN	-750.000			
Totaal mutaties Reserves		-750.000	0	0	0
Totaal mutaties Gezondheid en duurzaamheid		348.000	-47.500	0	0

Toelichting 7.2 Riolering

Riolering planmatig onderhoud/Riolering dagelijks onderhoud

Financiële gevolgen van het Programma Stedelijk Water 2023-2027, vastgesteld op 25 mei 2023.

Toelichting 7.3 Afval

Inzameling huishoudelijk afval

Uit de jaarrekening 2022 van BAR-Afvalbeheer kwam voor de gemeente Ridderkerk een incidenteel voordeel uit van € 127.000.

Vanaf 2023 is er op het PMD/Restafval een tariefsverlaging van ca. € 10 per ton. Daarnaast wordt er verwacht dat er ca. 80 ton minder PMD/Restafval wordt ingezameld dan begroot (voordeel € 108.100). De verwerkingskosten van het PMD worden niet meer apart in rekening gebracht, in verband met het nascheidingsmodel dat per 2023 in werking is getreden tussen Omrin en Nedvang. Dit geeft een incidenteel voordeel op van € 485.300.

Het verwijderen van de bijplaatsingen naast de ondergrondse containers was nog niet opgenomen in de begroting. Dit geeft een incidenteel nadeel van € 49.000.

Met ingang van 2023 is het nascheidingsmodel PMD tussen Omrin en Nedvang in werking getreden. Hierdoor ontvangt de gemeente geen verwerkingskosten PMD met bijbehorende vergoeding, wat budgetneutraal was (nadeel € 476.600). De gemeente ontvangt per 2023 een inzamelvergoeding per ton ingezameld PMD+/Restafval. Dit levert per saldo een voordeel op.

Afvalbrengrstation/Aanbiedstation

HVC heeft voor de milieustraat een rapportage uitgebracht voor 2023 met daarin de geactualiseerde verwachting van de kosten en tonnages. Dit geeft een incidenteel voordeel van € 108.400.

Toelichting 7.4 Milieubeheer

Geluid

- € 40.000 uit gelden voor de bge/tellingen/omgevingswet geluid. Met het uitstellen van de Omgevingswet is ook het vastleggen van de Basis Geluid Emissie (bge) uitgesteld. De planning is om deze in 2024 vast te leggen.
- € 7.500 van het Programma Geluid & Lucht. Het grootste deel van het werk voeren we uit in 2023 en een rest in 2024, er is een verdeling aangehouden van $\frac{3}{4}$ en $\frac{1}{4}$.

Duurzame energietransitie

- Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gekomen vanuit de zogeheten tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze moeten van de provincie budgettair neutraal opgenomen worden in de begroting.
- Vanwege de verschillende subsidiebedragen die vanuit het Rijk worden ontvangen en de prioriteit die wordt gesteld op de inzet en besteding van die middelen, kan de onttrekking uit de reserve deels afgeraad worden, omdat het niet meer lukt om dit geld dit jaar in te zetten. Voor de inzet van de middelen in de reserve worden op een later moment nog plannen aangeleverd.

Toelichting 0.10 Mutaties in reserves

Reserve Warmtevisie (Klimaatgelden)

Vanwege de aframing van lasten voor duurzame energietransitie in 2023 kan ook de dekking uit de reserve Warmtevisie (Klimaatgelden) hiervoor grotendeels worden afgeraad.

Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden					
<i>Gebouw C Koningsplein 1</i>					
Aframing groot onderhoud gebouw C (zie ook Niet in de programma's opgenomen lasten en baten, mut.reserve groot onderhoud gebouwen)	BN	255.000			
<i>Gemeentewerf</i>					
Nieuwe gemeentewerf Kolenbranderstraat 6		-85.000			
4.2 Onderwijshuisvesting					
<i>Huisvestingskosten openbaar basisonderwijs</i>					
Aanvullende lasten voor de tijdelijke huisvesting van De Noord conform het raadsbesluit van 29 juni 2023.	RB	-110.000			
Aanvullende sloop- en verhuiskosten OBS De Noord, conform het raadsbesluit van 29 juni 2023.	RB	-31.200			
<i>Huisvestingskosten bijzonder basisonderwijs</i>					
Kosten voor het herstel van de constructiefout bij De Fontein.		-99.500			
<i>Huisvestingskosten openbaar voortgezet onderwijs</i>					
Voordeel op afschrijvingslasten a.g.v. doorgeschoven investeringen		28.000			
5.2 Sportaccommodaties					
<i>Zwembad</i>					
Belastingrente inzake Stichting Sport Service Ridderkerk BV i.v.m. btw-plicht		-84.000			
Aanzuivering eigen vermogen Sport Service Ridderkerk BV n.a.v. ingediende jaarrekening 2022		-132.900			
<i>Groene sportvelden en terreinen</i>					
Doorschuiven budget sloop en vergoeding clubgebouw Rowdies naar 2024 (zie ook programma 6)		450.700			
7.5 Begraafplaatsen					
<i>Lagendijk 112 dienstgebouw Vredehof</i>					
Planmatig onderhoud t.l.v. de Reserve Groot Onderhoud Gebouwen uit te voeren in 2023 (zie ook Niet in de programma's opgenomen lasten en baten, mut.reserve groot onderhoud gebouwen)	BN	-36.900			
8.1 Ruimte en leefomgeving					
<i>Beleidsadvies Maatschappelijk vastgoed</i>					
Doorschuiven inhuur expertise kostprijsdekken verhuur		50.000	-50.000		
<i>Marktinitiatief Scheepswerflocatie</i>					
Meerkosten m.b.t. Droogdok		-106.000			
<i>Uitwerking rivieroever</i>					
Onderzoek aanleg getijdenpark Werfkade schuift door naar 2024 (zie ook programma 4)	BN		-25.000		
8.3 Wonen en bouwen					
<i>Wijkbeheer</i>					

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Extra en onvoorzien werkzaamheden openbare ruimte en ondersteuning wijkploegen		-35.000			
Telling diverse mutaties < € 25.000		-29.200	0	0	0
Subtotaal mutaties Lasten		34.000	-75.000	0	0
Baten					
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur					
<i>Grondexploitatie Cornelisland</i>					
5.2 Sportaccommodaties					
<i>Sporthal en binnenbad de Fakkel</i>					
SPUK meerkosten energie openbare zwembaden		537.800			
8.1 Ruimte en leefomgeving					
<i>Marktinitiatief Scheepswerflocatie</i>					
<i>Meerkosten m.b.t. Droogdok</i>		-55.000			
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)					
<i>Erfpachtsgronden</i>					
Verlaging canonopbrengst		-75.000			
8.3 Wonen en bouwen					
<i>Legesopbrengsten WABO</i>					
Aanpassing legesraming 2024 op basis van projectinventarisatie augustus 2023.			321.900		
Subtotaal mutaties Baten		407.800	321.900	0	0
Totaal mutaties Baten en Lasten		441.800	246.900	0	0
Onttrekkingen					
0.10: Mutaties reserves					
<i>Algemene reserve</i>					
Dekking uit de algemene reserve voor onderzoek aanleg getijdenpark Werkkade schuift door naar 2024 (zie ook programma 4)	BN		25.000		
<i>Reserve Actualisatie Integraal Accommodatie Plan</i>					
Doorschuiven dekking sloop en vergoeding voor het clubhuis van de Rowdies naar 2024 (zie ook programma 6)		-448.000			
Telling diverse mutaties < € 25.000		-23.800	0	0	0
Subtotaal mutaties Onttrekkingen		-471.800	25.000	0	0
Totaal mutaties Reserves		-471.800	25.000	0	0
Totaal mutaties Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed		-30.000	271.900	0	0

Toelichting 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Gebouw C Koningsplein 1

In het huidige MJOP zijn de kosten voor planmatig onderhoud aan het C-gebouw te hoog begroot. Een bedrag van € 255.000 kan worden afgeraamd. Bij de eerste tussenrapportage van 2024 zullen de ramingen voor de kosten van het planmatig onderhoud voor de komende jaren worden verwerkt conform het in 2023 vast te stellen nieuwe MJOP.

Gemeentewerf

Lasten voor het openen van de nieuwe gemeentewerf. In de lasten zitten de huur (€ 66.000) voor de

tweede helft van het jaar en energie-, onderhouds- en overige algemene kosten (respectievelijk € 5.000, € 6.000 en € 8.000). De meerjarenraming is opgenomen in de begroting 2024.

Toelichting 4.2 Onderwijshuisvesting

Huisvesting openbaar basisonderwijs

- Aanvullende huurlasten voor de tijdelijke huisvesting van OBS De Noord conform het raadsbesluit van 29 juni 2023.
- Aanvullende sloop- en verhuiskosten OBS De Noord, conform het raadsbesluit van 29 juni 2023.

Huisvesting bijzonder basisonderwijs

Er worden incidentele kosten geraamd voor het herstel van een constructiefout bij De Fontein.

Huisvesting openbaar voortgezet onderwijs

Voor de nieuwbouw van het Gemini-college is er vanuit 2022 investeringskrediet een jaar doorgeschoven. Dit levert voor 2023 een eenmalig voordeel op de afschrijvingen op van € 28.000.

Toelichting 5.2 Sportaccommodaties

Zwembad

In 2022 heeft de Belastingdienst de fiscale positie van Sport Service Ridderkerk BV (SSR) en de exploitatiebijdrage van de gemeente aan SSR beoordeeld. De Belastingdienst stelt dat SSR btw-plichtig is en is tevens van mening dat de exploitatiebijdrage, de prestaties die SSR aan de gemeente verricht, met btw-belaste prestaties zijn. Er dient dus 21% btw in rekening te worden gebracht door SSR bij de gemeente. De gemeente betaalde sinds 2020 uit zonder btw. Een en ander is vanaf eind 2022 voor de periode vanaf 1 januari 2020 hersteld. We handelen in deze nu dus conform het standpunt van de Belastingdienst.

De naheffingsaanslagen 2020 en 2021 voor SSR zijn recentelijk ontvangen. In deze naheffingsaanslagen is echter ook een totaalbedrag van € 84.000 aan belastingrente opgenomen. Deze belastingrente was niet voorzien/geraamd.

Naar aanleiding van de ingediende jaarrekening 2022 dient het eigen vermogen van Sport Service Ridderkerk BV te worden aangezuiverd.

Groene sportvelden en terreinen

Omdat de planvorming inzake de inrichting van het Oosterpark langer duurt dan voorzien kan het budget voor sloop van en vergoeding voor het clubhuis van de Rowdies doorgeschoven worden van 2023 naar 2024 (zie ook programma 6).

Toelichting 7.5 Begraafplaatsen

Legendijk 112 dienstgebouw Vredeshof

Planmatig onderhoud ten laste van de Reserve Groot Onderhoud Gebouwen uit te voeren in 2023.

Toelichting 8.1 Ruimte en leefomgeving

Beleidsadvisering Maatschappelijk Vastgoed

De kostprijsdekkende verhuur zal in 2024 uitgewerkt worden. Het budget om hiervoor expertise in te kunnen huren kan doorgeschoven worden van 2023 naar 2024.

Marktinitiatief Scheepswerflocatie

Op verzoek van bewoners van het Droogdok is besloten om te proberen de aldaar geconstateerde problemen op te lossen via een overlegstructuur met alle betrokken partijen. Dit heeft geleid tot extra inzet van personeel en inschakelen van expertise van derden, zoals een mediator en uitvoeren van extra onderzoeken. De kosten zijn intussen al veel hoger dan de exploitatiebijdrage die in 2012 is vastgesteld. De doelstelling was om in het eerste kwartaal van 2023 tot een oplossing te komen met alle betrokken partijen. Partijen zijn echter niet in het eerste kwartaal tot een oplossing gekomen en deze lijkt ook nog ver weg te zijn. De gemeente heeft in april 2023 besloten om geen rol meer in te nemen in het mediation traject. Wel is zij nog betrokken bij haar wettelijke taak en ook zal zij nog als partij betrokken blijven bij het zoeken naar de oplossing. Er zullen dan ook nog steeds uren besteed worden aan dit project en ook moeten we ons nog bij laten staan door externe deskundigen. Eventuele dekking bij een marktinitiatief geschiedt op basis van het verhalen van kosten middels een intentieovereenkomst of anterieure overeenkomst. De anterieure overeenkomst bij Riederwerf biedt

echter geen mogelijkheid meer tot kostenverhaal. Voor 2023 is het tekort op dit moment € 111.000 (toelichting gemaakte kosten). We verwachten in 2023 nog circa € 50.000 aan kosten te maken (kosten personeel van derden en inhuur externe deskundigen).

Toelichting 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Erfpachtsgronden

Door vertraging in de uitgifte van de grond aan Renes en Renegie wordt dit jaar minder canon ontvangen. Hiertegenover staan ook lagere (rente)kosten voor de aankoop van de grond omdat deze ook is uitgesteld.

Toelichting 8.3 Wonen en bouwen

Wijkbeheer

In de openbare ruimte zijn diverse extra en onvoorziene werkzaamheden uitgevoerd. Gebroken boompalen zijn verwijderd en vervangen, aanrij- en flessenpalen zijn rechtgezet. Ook is er ondersteuning voor de wijkploegen ingehuurd bij het verwijderen van gietranden.

Legesopbrengsten WABO

Aanpassingen van de legesraming 2024 op basis van projectinventarisatie augustus 2023. In deze tussenrapportage opgenomen in plaats van de begroting 2024 conform afspraken, aangezien er ook verschuivingen waren vanuit 2023.

Toelichting 0.10 Reserves

Algemene reserve

Dekking uit de algemene reserve voor onderzoek aanleg getijdenpark Werfkade schuift door naar 2024 (zie ook programma 4).

Reserve Actualisatie Integraal Accommodatie Plan

Omdat de sloop en vergoeding voor het clubhuis van de Rowdies doorschuift naar 2024, veroorzaakt door vertraging in bestuurlijke besluitvorming/verkiezingen, schuift ook de dekking uit de reserve Actualisatie Integraal Accommodatie Plan (AIAP) door.

Niet in de programma's opgenomen lasten en baten

Mutaties

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Lasten					
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden					
<i>Overige gebouwen</i>					
Structureel hogere OZB-lasten als gevolg van wijzigingen in belastingverordening (zie ook programma 4)			-33.000	-33.000	-33.000
0.5 Treasury					
<i>Financiering</i>					
Lagere rente door niet afgesloten langlopende lening		250.000			
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds					
<i>Algemene uitkering</i>					
Stelpost bijzondere bijstand en vroegsignalering o.g.v. gemeentefonds conform Raadsinformatiebrief septembercirculaire 2023.			-119.000		
0.8 Overige baten en lasten					
<i>Gemeentehuis Ridderkerk Koningsplein 1</i>					
Doorschuiven werkzaamheden gemeentehuis (zie ook mut.reserve groot onderhoud gebouwen)	BN	698.800			
<i>Niet nader te specificeren baten/lasten</i>					
Herrekening btw-mengpercentage over boekjaar 2022		-34.000			
0.9 Venootschapsbelasting					
<i>Heffing Venootschapsbelasting Vpb</i>					
Extra Vpb-last voor 2023.		-281.500			
Telling diverse mutaties < € 25.000		-45.400	-6.500	-6.500	-6.500
Subtotaal mutaties Lasten		587.900	-158.500	-39.500	-39.500
Baten					
0.5 Treasury					
<i>Financiering</i>					
Rente over saldo schatkistrekening		120.000			
<i>Deelnemingen Nutsbedrijven</i>					
Lagere dividenduitkering Stedin		-37.900			
<i>Deelnemingen/effecten/beleggingen</i>					
Hogere dividenduitkering BNG		68.800			
0.61 OZB woningen					
Bijstelling raming OZB woningen door waardeestijging		301.000			
0.63 Parkeerbelasting					
<i>Baten betaald (straat)parkeren</i>					
Bijstelling opbrengst a.g.v. meer mobiel parkeren i.p.v. cash		-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds					
<i>Algemene uitkering</i>					
Bijstelling gemeentefonds conform Raadsinformatiebrief meicirculaire 2023.		1.477.000			

	BN/RB	Mutatie 2023	Mutatie 2024	Mutatie 2025	Mutatie 2026
Bijstelling gemeentefonds conform Raadsinformatiebrief septembercircularaire 2023.		1.324.000	1.910.000	1.752.000	1.538.000
Subtotaal mutaties Baten		3.202.900	1.860.000	1.702.000	1.488.000
Totaal mutaties Baten en Lasten		3.790.800	1.701.500	1.662.500	1.448.500
Onttrekkingen					
0.10: Mutaties reserves					
Reserve groot onderhoud gebouwen					
Lagere onttrekking door lagere groot onderhoudskosten aan gebouwen	BN	-687.100			
Subtotaal mutaties Onttrekkingen		-687.100	0	0	0
Totaal mutaties Reserves		-687.100	0	0	0
Totaal mutaties Niet in de programma's opgenomen baten en lasten		3.103.700	1.701.500	1.662.500	1.448.500

Toelichting 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Overige gebouwen

Structureel hogere OZB-lasten als gevolg van wijzigingen in belastingverordening (zie ook programma 4).

Toelichting 0.5 Treasury

Financiering

- Omdat een vooraf veronderstelde lang lopende geldlening niet behoefde te worden afgesloten ontstaat er een rentevoordeel van € 250.000.
- Schatkistbankieren is een dienst bedoeld voor instellingen, zoals gemeenten, die een wettelijke of publieke taak uitvoeren en hiervoor middelen van het Rijk ontvangen. Dit houdt in dat zij de publieke middelen aanhouden bij het ministerie van Financiën. Voor dit aanhouden ontvangen wij een vergoeding in de vorm van rente-inkomsten van € 120.000.

Deelnemingen Nutsbedrijven

Incidentele aframing van € 37.900 op reguliere dividenduitkering Stedin wegens lager jaarresultaat 2022 en kosten (project)ondersteuning Langetermijnfinanciering Stedin.

Deelnemingen/effecten/beleggingen

Incidentele bijraming van € 68.800 voor hoger ontvangen dividend door hoger jaarresultaat 2022 van de BNG.

Toelichting 0.61 OZB woningen

OZB Woningen

Door waardeinstijging van woningen wordt de raming bijgesteld.

Toelichting 0.63: Parkeerbelasting

Baten betaald (straat)parkeren

Tegenwoordig wordt er meer mobiel geparkeerd dan cash. Dit is een landelijke trend en dit zal structureel plaats gaan vinden.

Toelichting 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Algemene uitkering

Bijstelling gemeentefonds conform Raadsinformatiebrief meicircularaire 2023 en Raadsinformatiebrief septembercircularaire 2023.

Toelichting 0.8 Overige baten en lasten

Gemeentehuis Ridderkerk Koningsplein 1

Van de in het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgenomen werkzaamheden ten aanzien van

gevelbekleding, dakbedekking, liftinstallaties en de parkeergarage wordt een gedeelte in 2024 uitgevoerd in plaats van in 2023. In een tussenrapportage 2024 zal de raming worden bijgesteld.

Niet nader te specificeren baten/lasten

Het btw-mengpercentage over het boekjaar 2022 moet op basis van de rekeningcijfers worden herrekend, wat een incidenteel btw-nadeel van € 34.000 ten laste van het jaar 2023 tot gevolg heeft.

Toelichting 0.9: Vennootschapsbelasting (VpB)

Heffing Vennootschapsbelasting Vpb

De doorkijk van de MPG 2023 wijst uit dat er naar verwachting voor het boekjaar 2023 een extra Vpb-last van € 281.500 zal ontstaan. Voor de jaren erna zal hier geen sprake van zijn. Dit vanwege verwachte fiscaal belastbare winsten bij grondexploitatie Cornelisland en grondexploitatie Het Zand. Verliesverrekeningen zijn niet meer mogelijk, daarom wordt voorgesteld om incidenteel een bedrag van € 281.500 aan Vpb-last op deze post bij te ramen. Het reeds begrote bedrag is voor de Vpb-lasten bij de overige Vpb-clusters (afval recyclebare reststromen, begraven, energie zonnepanelen en reclameopbrengsten).

Toelichting 0.10 Mutaties in reserves

Reserve groot onderhoud gebouwen

Omdat de kosten van groot onderhoud aan gebouwen lager zijn dan verwacht, hoeft er ter dekking ook minder aan de reserve groot onderhoud gebouwen te worden onttrokken.

Investerings

Investerings gegroepeerd

Hieronder wordt een aantal tabellen getoond waarin de investeringen op een bepaalde manier gegroepeerd zijn. In de eerste tabel wordt een overzicht van de investeringen per programma getoond en in de tweede tabel een overzicht van de investeringen waarvan het totale krediet € 500.000 of meer is.

Investerings per programma

Programma	Begroting na wijz. 2023 incl. doorschuif	Werkelijke inkomsten en uitgaven	
	Inkomsten en uitgaven	In euro's	In %
Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie	-24.800	0	0%
Programma 2 Veiligheid	-79.800	-79.800	100%
Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen	-6.810.700	-1.261.400	19%
Programma 4 Economische zaken	-24.188.400	-15.649.700	65%
Programma 6 Cultuur, sport en groen	-8.776.800	-7.001.400	80%
Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	-718.000	-90.500	13%
Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-4.146.900	-652.600	15%
Totaal	-44.745.400	-24.735.400	55%
Incl. inkomsten	1.445.200	56.100	

Investerings vanaf € 500.000

Prog.	Omschrijving investering	Begroting na wijz. 2023	Werkelijke uitgaven 2023	
			In geld	In %
4	Grond tbv erfpacht Jimmy Products	-8.224.000	-8.224.000	100%
4	Grond tbv erfpacht AFL Barendrecht	-7.400.000	-7.384.700	100%
4	Grond tbv erfpacht RENGIE (Renes/Engie)	-5.345.000	0	0%
6	Renovatie sporthal Drievliet	-4.150.300	-4.151.000	100%
4	Grond tbv erfpacht Renes 2e fase	-3.180.000	0	0%
6	Renovatie sporthal Drievliet installaties	-2.178.000	-2.167.500	100%
3	Rehabilitaties wegen	-1.109.600	-508.000	46%
3	Geluidsscherm Oosterpark/A15	-1.037.000	-18.800	2%
3	Aanpas. Voet- fietspad Donkersloot-Vondelln	-939.100	-37.000	4%
3	Stimulering Verkeersveiligheid 2023	-848.900	-16.300	2%
9	Aankoop Schoolgebouw Rijksstraatweg	-755.000	0	0%
6	Speelvoorzieningen 2023	-704.800	-201.000	29%
3	Openbare verlichting	-686.100	-27.600	4%
9	Nw.bouw Gemini bouwkundig	-565.500	-145.200	26%
6	Oosterpark fase 1 Rondom Rowdies	-545.800	-5.100	1%
3	Aanpassen V.O.P.s incl. zwart-wit kokers	-500.000	-900	0%
	Totaal	-38.169.100	-22.887.100	60%

Investerings

Nr.	Investerings	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Investerings begin 2023	1e TURAP 2023	2e TURAP 2023	Geraamde uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven 2023	Doorschuiven naar 2024	Doorschuiven naar 2025
	Energiebesparende maatregelen Gemeentehuis	-36.800	-24.800			-24.800		-24.800		
	subtotaal programma 1 Bestuur en (overheids)participatie	-36.800	-24.800	0	0	-24.800	0	-24.800	0	0
1	Mobiele Camera Unit	-39.900	-56.200		16.300	-39.900	-39.900			
1	Vervanging Mobiele Camera Unit	-39.900	-58.000		18.100	-39.900	-39.900			
	subtotaal programma 2 Veiligheid	-79.800	-114.200	0	34.400	-79.800	-79.800	0	0	0
	VRI Vlietlaan-Rotterdamseweg	-65.700	-27.100			-27.100		-27.100		
2	VRI Donkersloot-, Gilden-, Rotterdamseweg	-159.600	-85.900		85.900				-85.900	
	Snelfietsroute F15 IJsselmonde	-3.309.300		-135.000		-135.000	-161.600	26.600		
	Snelfietsroute F15 IJsselmonde (baten)	2.568.300	135.700			135.700	20.800	114.900		
	Renovatie sporthal Drievliet, herinrichting openbare ruimte	-485.000	-250.000			-250.000	-35.600	-214.400		
	Aanpassen bushaltes en doorsteek Geerlaan	-85.000	-82.500			-82.500	-22.300	-60.200		
3	Centrum fietsenstalling, gebouw	-130.000	-127.200		75.000	-52.200	-5.100	-47.100	-75.000	
3	Centrum fietsenstalling, installatie	-80.000	-80.000		50.000	-30.000		-30.000	-50.000	
4	Ontwikkeling Dillenburgerplein	-2.000.000	-1.989.700		1.989.700				-1.989.700	
	Geluidsscherm Oosterpark/A15	-9.450.000	-8.511.700	7.474.700		-1.037.000	-18.800	-1.018.200		
5	Aankoop grond tbv geluidsscherm Oosterpark	-35.000		-35.000	35.000				-35.000	
	HOV Voorbereiding Nieuwe Centrumhalte	0	-100.000	100.000						
	HOV Voorbereiding Nieuwe Centrumhalte (baten)	0	50.000	-50.000						
	HOV Voorbereiding Vondellaan-de Zeeuwstraat	-58.400	-41.600	41.600						
	HOV Voorbereiding Vondellaan-de Zeeuwstraat (baten)	0	50.000	-50.000						
6	HOV Nieuwe Centrumhalte uitvoering	-500.000	-250.000		225.000	-25.000		-25.000	-225.000	
6	HOV Nieuwe Centrumhalte uitvoering (baten)	312.500	125.000		-125.000				187.500	
	HOV Vondellaan-de Zeeuwstraat uitvoering	-1.900.000	5.100	-5.100						
	HOV Vondellaan-de Zeeuwstraat uitvoering (baten)	950.000								
7	HOV RK Voorbereiding totaal	-470.900	34.500	-170.900	-200.000	-336.400	-263.400	-73.000		
7	HOV RK Voorbereiding totaal (baten)	350.000	50.000	150.000	150.000	350.000		350.000		
8	HOV Infrastructuur first en last mile 2023	-333.400	-333.400		333.400				-333.400	
8	HOV Infrastructuur first en last mile 2023 (baten)	250.000							250.000	
	HOV Voorbereiding Vlietlaan (kademota)	-70.700	-29.300	29.300						
	HOV Voorbereiding Vlietlaan (kademota) (baten)	0	50.000	-50.000						
	Verbeteren verkeersstructuur Centrum onderzoek	-100.000	-80.500			-80.500	-16.700	-63.800		
9	Verbeteren verkeersstructuur Centrum-uitvoer	-3.000.000	-1.000.000		1.000.000				-1.000.000	
10	Centrum deelgebied 4 Koningsplein onderzoek	-100.000	-100.000		100.000				-100.000	

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Investeringen begin 2023	1e TURAP 2023	2e TURAP 2023	Geraamde uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven 2023	Doorschuiven naar 2024	Doorschuiven naar 2025
10	Centrum deelgebied 4 Koningsplein uitvoering	-2.200.000	-2.000.000		2.000.000					-2.000.000
10	Centrum deelgebied 5 Lagendijk/Geerlaan onderzoek	-100.000	-100.000		100.000				-100.000	
	Onderzoek wegcategorisering 30 km/u tenzij	-50.000	-50.000			-50.000		-50.000		
11	Barrièrewerking auto verminderen	-333.400	-333.400		333.400				-333.400	
12	Stadslogistiek onderzoek	-50.000	-50.000		50.000				-50.000	
	Voetgangersoversteekplaats Jan Luykenstraat	0					-200	200		
13	Geluidsreducerend asfalt Jan Luykenstraat	-341.500	-341.500		341.500				-341.500	
14	Ontbrekende schakels fietsnetwerk 2023	-960.200	-960.200		900.000	-60.200	-5.900	-54.300	-900.000	
15	Ontbrekende schakels fietsnetwerk onderzoek	-50.000	-45.300		39.800	-5.500	-5.400	-100	-39.800	
16	Onderzoek fietsparkeren winkelcentra	-50.000	-45.500		25.000	-20.500		-20.500	-25.000	
	Keerwand Donckse Bos	-127.000	-67.700			-67.700	-28.900	-38.800		
	Snelheidsremmende maatregelen Erasmuslaan	-2.000	-48.000	48.000						
	Aanpassen V.O.P.s incl. zwart-wit kokers	-500.000	-500.000			-500.000	-900	-499.100		
17	Uniform inrichten schoolzones	-200.000	-144.200		75.000	-69.200	-8.400	-60.800	-75.000	
17	Uniform inrichten schoolzones (baten)	19.000			19.000	19.000	19.000			
18	Aanpak Veiligheidsknelpunten 2023	-900.000	-899.600		750.000	-149.600		-149.600	-750.000	
19	Rehabilitaties wegen	-3.603.900	-2.955.900	135.000	1.711.300	-1.109.600	-508.000	-601.600	-1.711.300	
	Openbare verlichting	-686.100	-686.100			-686.100	-27.600	-658.500		
	Openbare verlichting (baten)	0								
20	HOV Vlietlaan uitvoering	-3.860.000	-1.999.600		1.999.600				-1.999.600	
20	HOV Vlietlaan uitvoering (baten)	2.430.000	1.000.000		-1.000.000				1.500.000	
	Centrum deelgebied 1 Parkeerplaats	-1.986.800	-1.889.600	1.400.000		-489.600	-31.200	-458.400		
	Centrum deelgebied 2 Sint Jorisplein onderzoek	-100.000	-17.300			-17.300	-13.200	-4.100		
21	Centrum deelgebied 3 Entree Joris-, Schoutstraat onderzoek	-100.000	-99.700		80.000	-19.700	-1.500	-18.200	-80.000	
22	Centrum deelgebied 2 Sint Jorisplein uitvoering	-2.000.000	-1.999.700		1.999.600	-100	-100		-1.999.600	
	Centrum deelgebied 3 Entree Joris-Schoutstraat uitvoering	-2.000.000								
	Stimulering Verkeersveiligheid 2023	-848.900	-848.900			-848.900	-16.300	-832.600		
	Stimulering Verkeersveiligheid 2023 (baten)	685.900	685.900			685.900	16.300	669.600		
23	Aanleg vrijliggende fietspaden Erasmuslaan	-1.334.000	-535.500	-684.000	1.000.000	-219.500	-22.300	-197.200	-1.000.000	
23	Aanleg vrijliggende fietspaden Erasmuslaan (baten)	236.000		236.000	-236.000				236.000	
	Aanpassing Voet- en fietspad Donkersloot-Vondellaan	-950.000	-939.100			-939.100	-37.000	-902.100		
24	Pruimendijk afwaarderen van 50 naar 30 km/u	-145.200	-42.000		40.000	-2.000		-2.000	-40.000	
24	Pruimendijk afwaarderen van 50 naar 30 km/u (baten)	130.700	130.700		-25.500	105.200		105.200	25.500	
	Uitbreiden infrastructuur oplaadpalen	-30.000	-30.000			-30.000	-2.800	-27.200		
	Tijdelijke loopstrook Oosterparkweg	-50.000	-46.600			-46.600		-46.600		

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Investeringen begin 2023	1e TURAP 2023	2e TURAP 2023	Geraamde uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven 2023	Doorschuiven naar 2024	Doorschuiven naar 2025
25	Recreatie fiets-/wandelpad Gorzen-Jachthaven	-50.000	-50.000		50.000				-50.000	
26	Verbinding via Havenkanaal naar Jachthaven	-230.000	-230.000		200.000	-30.000	-400	-29.600	-200.000	
27	Recreatief pad oeverzone de Noord - Schans	-130.000	-130.000		110.000	-20.000	-6.400	-13.600	-110.000	
28	Renovatie aanlegsteiger waterbushalte	-500.000	-500.000		500.000				-500.000	
	Toegankelijke bushaltes Ridderkerk	-276.000	-218.800			-218.800	-6.400	-212.400		
	Toegankelijke bushaltes Ridderkerk (baten)	138.000	109.400			109.400		109.400		
	Parkeerplaats + omgevingsvoorziening Oosterpark	-698.000	-683.100	683.100						
29	Parkeerplaatsen VV Rijsoord	-50.000		-50.000	50.000				-50.000	
30	Ketenvoorzieningen Openbaar Vervoer	-100.000	-98.800		98.800				-98.800	
	Geluidsscherm A15	-2.291.300	-197.300			-197.300	-52.700	-144.600		
31	Parkeermaatregelen De Fakkel	-50.000	-49.900		49.900				-49.900	
32	IKC de Noord openbare ruimte	-230.600	-193.900	193.900	-12.300	-12.300	-2.900	-9.400	-18.300	
	Vervangen meerpalen fase 2	-150.000		-150.000		-150.000	-12.100	-137.900		
	Drainage/Suppletiegemalen 2023	-103.500	-103.500			-103.500	-1.400	-102.100		
	Vervangen beschoeiingen 2023	-97.100	-97.100			-97.100	-2.000	-95.100		
	subtotaal programma 3 Verkeer, vervoer en (water)wegen	-42.778.100	-30.890.400	9.111.600	14.968.100	-6.810.700	-1.261.400	-5.549.300	-12.217.200	-2.000.000
	Grond tbv erfpacht RENGIE (Renes/Engie)	-5.345.000	-5.200.000	-145.000		-5.345.000		-5.345.000		
	Grond tbv erfpacht AFL Barendrecht	-7.400.000	-7.400.000			-7.400.000	-7.384.700	-15.300		
	Grond tbv erfpacht Renes 2e fase	-3.180.000	-3.075.000	-105.000		-3.180.000		-3.180.000		
	Grond tbv erfpacht Jimmy Products	-8.224.000		-8.224.000		-8.224.000	-8.224.000			
33	Voorbereidingskrediet grondposities	-456.000	-364.400		325.000	-39.400	-41.000	1.600	-325.000	
	subtotaal programma 4 Economische zaken	-24.605.000	-16.039.400	-8.474.000	325.000	-24.188.400	-15.649.700	-8.538.700	-325.000	0
34	Herbestemming voormalige huishoudschool	-100.000	-100.000		100.000				-100.000	
35	Muziekschool COM-gebouw bouwkundig	-70.000			-30.000	-30.000	-8.200	-21.800	-40.000	
35	Muziekschool COM-gebouw installaties	-6.000			-6.000	-6.000	-1.600	-4.400		
	Elektronische installaties voor inhuizing bibliotheek	-49.800	-31.000			-31.000	-15.200	-15.800		
36	Bouw Sportzaal Gemini bouw	-2.174.900	-767.800		500.000	-267.800	-46.100	-221.700	-500.000	
	Bouw Sportzaal Gemini installatie	-646.800	-52.300			-52.300	-2.000	-50.300		
	Bouw Sportzaal Gemini inrichting	-171.200	-88.000			-88.000	-9.500	-78.500		
	Energiebesparende maatregelen De Fakkel	-46.500	-46.500			-46.500	-29.600	-16.900		
37	Renovatie sporthal Drievliet	-6.356.900	-3.450.300		-700.000	-4.150.300	-4.151.000	700		
37	Renovatie sporthal Drievliet installaties	-2.178.000	-2.397.000		219.000	-2.178.000	-2.167.500	-10.500		
37	Renovatie sporthal Drievliet inrichting	-288.000	-175.000		-113.000	-288.000	-287.900	-100		
38	Gymlokaal de Noord	-1.617.900	-1.395.900	1.295.900	28.400	-71.600	-3.200	-68.400	-169.800	
38	Gymlokaal de Noord installaties	-462.100	-420.000	420.000	-25.000	-25.000		-25.000	-17.100	

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Investeringen begin 2023	1e TURAP 2023	2e TURAP 2023	Geraamde uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven 2023	Doorschuiven naar 2024	Doorschuiven naar 2025
38	Gymlokaal de Noord inrichting	-110.000	-100.000	100.000					-10.000	
	Inrichting Sportpark RK buitenruimte buiten hekwerk	-567.900	-184.500			-184.500	-65.600	-118.900		
	Inrichting Sportpark RK, tbv Gemini buitenruimte	-258.300	-12.200			-12.200	0	-12.200		
	Vervangen opstallen dierenweide Lohmanpark	-75.000	-75.000			-75.000	0	-75.000		
	Oosterpark fase 1 Rondon Rowdies	-550.000	-545.800			-545.800	-5.100	-540.700		
	Oosterpark fase 2 Langs geluidsscherm park	-680.000	-250.000	250.000						
39	Uitbreiden skatebaan voor bredere doelgroep	-50.000	-50.000		50.000				-50.000	
40	Aanleg pumprackbaan	-270.000	-270.000		250.000	-20.000	-7.900	-12.100	-250.000	
41	Buurtsport Driehoek Zand 2020	-30.200	-30.200		30.200				-30.200	
41	Skateboardbaan Vlietlaan	-31.000	-30.800		30.800				-30.800	
	Kunstgrasondergronden speelterreinen 2023	0	-182.700	182.700						
	Aanpassen ondergronden speelplaatsen 2023	0	-144.000	144.000						
	Aanschaf speeltoestellen 2023	0	-140.600	140.600						
	Vervangen toplagen kunstgrasveldjes 2023	0	-63.500	63.500						
	Speelvoorzieningen 2023	-704.800		-704.800		-704.800	-201.000	-503.800		
	subtotaal programma 6 Cultuur, sport en groen	-17.495.300	-11.003.100	1.891.900	334.400	-8.776.800	-7.001.400	-1.775.400	-1.197.900	0
	Verbouwing gemeentewerf Kolenbranderstraat	0					-100	100		
	Ondergrondse containers papier	-624.700	-25.500			-25.500		-25.500		
	Toegangscontrole ondergrondse containers	-266.100	-5.600			-5.600		-5.600		
	Ondergrondse containers rest hoogbouw	-500.300	-25.000			-25.000		-25.000		
	GFT-cocons 2021	-451.300	-27.300			-27.300		-27.300		
42	Ondergrondse containers 2023	-274.700	-198.200		198.200				-274.700	
42	Vervangen putten 2023	-144.200	-139.500		139.500				-144.200	
43	Gemalen mechanisch	-229.700	-290.600		60.900	-229.700	-26.800	-202.900		
43	Gemalen elektrisch	-222.700	-251.400		28.700	-222.700	-36.000	-186.700		
43	Gemalen 2023, bouwkundig	-100.000			-100.000	-100.000	-3.600	-96.400		
44	Inrichting uitbreiding begraafplaats Vredehof	-1.800.000	-1.115.500		1.056.500	-59.000	-24.000	-35.000	-1.056.500	
	Vervangen Columbarium 1986 Vredehof	-53.900	-23.200			-23.200		-23.200		
	subtotaal programma 8 Gezondheid en duurzaamheid	-4.667.600	-2.101.800	0	1.383.800	-718.000	-90.500	-627.500	-1.475.400	0
45	Behoud schoolmeesterwoning Rehobothschool	0		-300.000	300.000					
46	Herstel Huishoudschool	-250.000	-228.200		200.000	-28.200	-11.200	-17.000	-200.000	
	Openbare ruimte rondom school de Wingerd	0					-100	100		
47	Renovatie de Wingerd-wijkcentrum	-840.000	-420.000		320.000	-100.000		-100.000	-320.000	
47	Nieuwbouw KO IKC de Wingerd	-1.440.000	-720.000		600.000	-120.000		-120.000	-600.000	
48	Nieuwbouw Kinderopvang IKC de Driemaster	-880.000	-440.000		300.000	-140.000	-6.900	-133.100	-300.000	

Nr.	Investeringen	Totaal beschikbaar gesteld krediet	Investeringen begin 2023	1e TURAP 2023	2e TURAP 2023	Geraamde uitgaven 2023	Werkelijke uitgaven 2023	Restant geraamde uitgaven 2023	Doorschuiven naar 2024	Doorschuiven naar 2025
49	Vervangende nieuwbouw Driemaster	-2.840.000	-1.323.100		1.000.000	-323.100	-1.000	-322.100	-1.000.000	
50	Nieuwbouw De Driemaster buitenruimte	-200.000	-196.700		150.000	-46.700	-4.800	-41.900	-150.000	
51	IKC De Noord basisschool	-5.486.300	-4.323.600	4.000.000	73.600	-250.000	-18.400	-231.600	-924.900	
51	IKC De Noord kindercentrum	-1.383.100	-1.189.100	1.100.000	19.100	-70.000	-200	-69.800	-162.200	
52	Basisschool de Wingerd	-3.858.000	-1.858.000		1.500.000	-358.000		-358.000	-1.500.000	
53	Dislocatir Wingerd Nieuwbouw/renovatie Klimop Centrum	-2.532.800	-191.000		150.000	-41.000		-41.000	-150.000	
	De Regenboog	-4.000.000	-199.600			-199.600	-91.300	-108.300		
54	Nieuwbouw Gemini bouwkundig	-17.178.500	-2.565.500		2.000.000	-565.500	-145.200	-420.300	-2.000.000	
55	Uitbreiding Gemini College	-8.400.000	9.200	-475.000	200.000	-265.800	-138.100	-127.700	-200.000	
	Honkbal- en softbalvelden Rowdies	-1.206.600	-727.600	692.600		-35.000	-4.400	-30.600		
	Sportpark Bolnes tennisbanen 1+2	-70.000	-70.000			-70.000		-70.000		
	Sportpark Oosterpark tennisbanen 1-6	-215.000	-215.000			-215.000	-5.300	-209.700		
	Aankoop Schoolgebouw Rijksstraatweg	-755.000	-755.000			-755.000		-755.000		
55	Jongeren centrum De Loods/Gooth	-4.815.000	-1.929.200	1.600.000	85.000	-244.200	-122.100	-122.100	-85.000	
	Jongeren centrum De Loods/Gooth Buitenruimte	-300.000								
	Jongeren centrum De Loods/Gooth Inrichting	-100.000								
55	Jongeren centrum De Loods/Gooth Installaties	-1.000.000	-100.000		60.000	-40.000	-7.600	-32.400	-60.000	
	Realisatie Waalvisie	-1.008.300	-179.800	-140.000		-319.800	-96.000	-223.800		
	Realisatie Waalvisie (baten)	371.700		40.000		40.000		40.000		
56	Aanleg getijdennatuur n.a.v. Gebiedsvisie	-50.000	-50.000		50.000				-50.000	
57	Aankoop Dillenburgplein 50	-197.500			0				-197.500	
	subtotaal programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed	-58.634.400	-17.672.200	6.517.600	7.007.700	-4.146.900	-652.600	-3.494.300	-7.899.600	0
	Totaal	-148.297.000	-77.845.900	9.047.100	24.053.400	-44.942.900	-24.735.400	-20.010.000	-23.115.100	-2.000.000

1. *Mobiele Camera Unit/Vervanging Mobiele Camera Unit*
Door slim aan te besteden is er voor beide units een overschot ontstaan.
2. *VRI Donkersloot-, Gilden-, Rotterdamseweg*
De uitvoering van het tweerichting fietspad Donkerslootweg is vertraagd. Het aanpassen van de VRI is gekoppeld aan het aanleggen van dit fietspad tot de Rotterdamseweg. De aanbesteding zal eind dit jaar plaatsvinden. De uitvoering wordt dan 2024.
3. *Centrum fietsenstalling*
De voorbereidingen zijn in 2023, afronding van het project zal zijn in 2024. Een gedeelte van het budget kan worden doorgeschoven.
4. *Ontwikkeling Dillenburgplein*
Vanwege personele tekorten wordt het project niet meer in 2023 opgestart, maar in de bestuurlijke planning annex prioriteitsstelling staat een en ander gepland voor eerste kwartaal 2024.
5. *Aankoop grond ten behoeve van geluidsscherm Oosterpark*
Grond wordt pas in 2024 aangekocht. Eerst moet het bestemmingsplan onherroepelijk zijn vastgesteld.
6. *HOV Nieuwe Centrumhalte uitvoering*
De voorbereiding van dit project duurt langer dan verwacht. Er moet goed afgestemd worden met meerdere disciplines en de voorbereiding van de Populierenlaan had eerst prioriteit. De uitvoering gaat verder in 2024. De subsidie van de MRDH blijkt 75% te zijn. Er was eerst rekening gehouden met 50%. De inkomsten worden verhoogd naar € 187.500 en deze worden naar verwachting in 2024 ontvangen.
7. *HOV RK Voorbereiding totaal*
Voor de voorbereiding van alle HOV projecten is in 2023 € 200.000 aanvullend budget nodig. Hiervan wordt 75% gesubsidieerd door de MRDH.
8. *HOV Infrastructuur first en last mile 2023*
In 2023 is er onderzoek gedaan naar dit deel van de HOV route. Dit onderzoek krijgt in 2024 een vervolg. De uitvoering is in 2024/2025. Er was nog geen rekening gehouden met een MRDH-subsidie ad 75% (€ 250.000).
9. *Verbeteren verkeersstructuur Centrum-uitvoer*
Besluitvorming over dit project staat gepland voor eerste kwartaal 2024. Daarna kan er pas gestart worden met de uitvoering.
10. *Centrum deelgebied 4 Koningsplein onderzoek/Centrum deelgebied 4 Koningsplein uitvoering/Centrum deelgebied 5 Lagendijk/Geerlaan onderzoek*
Deelgebieden 4 en 5 worden opgepakt na besluitvorming centrumring. Dit zal niet eerder zijn dan 2024/2025.
11. *Barrièrewerking auto verminderen*
Dit project is gekoppeld aan de wegategorisering 30 tenzij. Daarvoor zijn de voorlopige inrichtingskenmerken bekend, maar er is nog aanvullend onderzoek nodig voor de toepassing ervan. Om deze reden wordt deze investering doorgeschoven.
12. *Stadslogistiek onderzoek*
Vanuit klimaat wordt er onderzoek gedaan naar zero emissie stadslogistiek. De resultaten van deze onderzoeken hebben we nodig voor het vervolgonderzoek. Daarom is het beter om te wachten met de start van het Stadslogistiek onderzoek. Om deze reden wordt het geld doorgeschoven naar 2024.
13. *Geluidsreducerend asfalt Jan Luykenstraat*
Dit wordt een integraal project, waarbij Riool, Wegen, Verkeer en Groen zijn betrokken. Voorbereiding 2024, uitvoering volgt in 2025.
14. *Ontbrekende schakels fietsnetwerk 2023*
In 2023 is er onderzoek gedaan naar de ontbrekende schakel Populierenlaan. De uitvoerende werkzaamheden vinden plaats in 2024/2025. Om deze reden wordt een groot deel van het geld doorschoven. Het restant bedrag voor 2023 wordt gebruikt voor de voorbereiding.
15. *Ontbrekende schakels fietsnetwerk onderzoek*
In 2023 is er onderzoek gedaan naar de Metropolitane Fietsroute (MFR). Dit onderzoek krijgt in 2024 een vervolg.
16. *Onderzoek fietsparkeren winkelcentra*
In 2023 wordt er een extern onderzoek uitgevoerd naar het fiets parkeren bij winkelcentra. De kosten van het onderzoek zijn lager dan het bedrag dat we er nu voor hebben staan. Om deze reden wordt een deel van het budget doorgeschoven naar 2024.

17. *Uniform inrichten schoolzones*
Ongeveer de helft van de beoogde schoolzones wordt in 2023 afgerond, de tweede helft volgt in 2024. De herinrichting kost namelijk meer tijd dan verwacht. Daarom moet dit bedrag worden doorgeschoven. In 2023 wordt nog € 19.000 aan subsidie van de MRDH verwacht voor het herinrichten van de schoolzones die al afgerond zijn.
18. *Aanpak Veiligheidsknelpunten 2023*
Er is onderzoek gedaan naar de verkeersveiligheid op de kruising Sportlaan-Willemstraat-Kievitsweg. Het voornemen is om deze kruising om te vormen naar een rotonde. Dit moet nog verder uitgewerkt worden. Uitvoering wordt verwacht in 2024.
19. *Rehabilitaties wegen*
Voor rehabilitaties wegen schuift in totaal € 1.711.300 door naar 2024. Voor de projecten Scheldeplein-Haringvliet-Volkerakhof (fase 1), herinrichting Bloemenbuurt en rehabilitaties Marktstraat-Dintelstraat schuiven de werkzaamheden voor de aanleg van het groen door naar 2024 (€ 129.800). De projecten Donkersloot fietspaden, rehabilitatie Donckselaan en West-centrum starten in 2024, de benodigde budgetten schuiven door naar 2024 (€ 1.280.000). Voor wat betreft de overige budgetten is de inschatting dat daarvan ook nog € 301.500 kan worden doorgeschoven.
20. *HOV Vlietlaan uitvoering*
In 2023 is er onderzoek gedaan naar dit deel van de HOV route. Dit onderzoek krijgt in 2024 een vervolg. De uitvoering is 2024/2025. De MRDH-subsidie is 75% in plaats van 50%. De inkomsten kunnen daarom worden verhoogd naar € 1.500.000.
21. *Centrum deelgebied 3 Entree Joris-, Schoutstraat onderzoek*
Deelgebied 3 wordt opgepakt na besluitvorming centrumring. Het zwaartepunt van de voorbereidingskosten worden verwacht in 2024.
22. *Centrum deelgebied 2 Sint Jorisplein uitvoer*
Het voorlopig ontwerp wordt in 2023 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd. Vervolgens wordt het definitief ontwerp gemaakt. Uitvoering van het Jorisplein zal niet eerder dan in 2024 zijn.
23. *Aanleg vrijliggende fietspaden Erasmuslaan*
Een groot deel van het budget schuift door naar 2024. Door wijzigingen in het ontwerp heeft het project vertraging opgelopen.
24. *Pruimendijk afwaarderen van 50 naar 30 km/u*
Een deel van het werk wordt in 2023 uitgevoerd. Niet alles kan in 2023 gedaan worden omdat voor een deel van de Pruumendijk het profiel aangepast gaat worden. Het ontwerp daarvan wordt eind 2023 afgerond en daarna vindt er nog participatie plaats. Uitvoering van dit deel kan daarom pas in 2024 plaatsvinden.
25. *Recreatie fiets/wandelpad Gorzen-Jachthaven*
Doorschuiven naar 2024 in verband met aangepaste planning naar aanleiding van van overleg met eigenaar Waterschap en de relatie met visie voor de Gorzen die BIB in 2024 op laat stellen.
26. *Verbinding via Havenkanaal naar Jachthaven*
Project is gestart in initiatieffase. We vragen de benodigde vergunningen en subsidie bij MRDH aan. Realisatie kan daardoor pas in 2024 starten.
27. *Recreatief pad oeverzone de Noord - Schans*
De planning is aangepast. Het gestarte overleg met grondeigenaar de Staat en Rijkswaterstaat voor privaatrechtelijke toestemming en publiekrechtelijke vergunningen vergt meer tijd. Ook nader onderzoek in verband met de inpassing van de cultuurhistorische status loods Y6 is nodig.
28. *Renovatie aanlegsteiger waterbushalte*
Het renoveren van de aanlegsteiger is onderdeel van een groter project om meerdere aanlegsteigers te renoveren. Het maken van een bestek was meer werk dan vooraf gedacht. Om deze reden lukt het niet om de werkzaamheden in 2023 uit te voeren. Naar verwachting wordt het werk eerste kwartaal 2024 uitgevoerd.
29. *Parkeerplaatsen VV Rijsoord*
Op dit moment is niet duidelijk welke wensen VV Rijsoord heeft. Daar moet eerst duidelijkheid in komen voor er werkzaamheden worden voorbereid en uitgevoerd. Om deze reden wordt het bedrag doorgeschoven naar 2024.
30. *Ketenvoorzieningen Openbaar Vervoer*
Op dit moment is de HOV in voorbereiding. Op basis van de voorbereidingen moet duidelijk worden waar ketenvoorzieningen noodzakelijk zijn.

31. *Parkeermaatregelen De Fakkel*
Werk moet gecombineerd worden met de MFR.
32. *IKC de Noord openbare ruimte*
Bij raadsbesluit van 29 juni 2023 is er in totaal € 1.225.800 aan extra krediet beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van het IKC de Noord (basisschool, kinderopvang en gymlokaal). De kredieten zijn dus al in 2023 beschikbaar gesteld maar de planning van de uitgaven loopt tot en met 2025, vandaar dat het meeste al naar 2024 doorgeschoven is. In de begroting 2024 is daar al deels rekening mee gehouden.
33. *Vorbereidingskrediet grondposities*
Vanwege een wijziging in de planning door een prioriteitenstelling wordt dit budget naar 2024 doorgeschoven.
34. *Herbestemming voormalige huishoudschool*
De investering wordt uitgesteld totdat duidelijk is hoe het proces om te komen tot kaderstelling Koninginneweg 150 er uit zal zien.
35. *Muziekschool COM-gebouw bouwkundig*
Bij raadsbesluit van 13 april 2023 is een krediet van in totaal € 1.460.000 beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van de muziekschool in het COM-gebouw. De aanbesteding van dit project wordt in december verwacht. De resterende budgetten zijn opgenomen in de begroting 2024.
36. *Bouw Sportzaal Gemini bouw*
In 2024 worden nog steeds uitgaven verwacht als gevolg van de nog aanwezige opleverpunten.
37. *Renovatie sporthal Drievliet*
Bij de renovatie van de sporthal was het niet mogelijk om alle tegenvallers te compenseren. De totale omvang van het meerwerk is nu geraamd op € 594.000 incl. BTW. De grootste posten waren: vervanging lift was niet begroot (€ 157.300); kosten als gevolg van vertraging bij de nutsbedrijven (€ 121.000); aanvullende brandwerende voorzieningen (€ 118.000).
38. *Gymlokaal de Noord*
Bij raadsbesluit van 29 juni 2023 is er in totaal € 1.225.800 aan extra krediet beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van de IKC de Noord (basisschool, kinderopvang en gymlokaal). De kredieten zijn dus al in 2023 beschikbaar gesteld maar de planning van de uitgaven loopt tot en met 2025, vandaar dat het meeste al naar 2024 doorgeschoven is. In de begroting 2024 is daar al deels rekening mee gehouden.
39. *Uitbreiden skatebaan voor bredere doelgroep*
Er moet nog worden onderzocht hoe de skatebaan wordt uitgebreid. Uitvoering zal in 2024 zijn.
40. *Aanleg pumptrackbaan*
Ontwerpfase en voorbereiding vergunning zijn gestart, realisatie in 2024.
41. *Buurtsport Driehoek Zand 2020/Skateboardbaan Vlietlaan*
Het gebied waarin deze twee investeringen moeten komen wordt nog verder ontwikkeld. Realisatie wordt nu in 2024 verwacht.
42. *Ondergrondse containers 2023/Vervangen putten 2023*
Door een langere voorbereidingstijd schuift de planning van het meerjarenvervangingsplan een jaar op. In de huidige budgetten was al rekening gehouden met een hogere staalprijs, echter in de realiteit valt de staalprijs nog hoger uit dan verwacht. Om deze reden is een aanpassing van het budget benodigd.
43. *Gemalen*
De gemeenteraad heeft op 25 mei 2023 het Programma Stedelijk Water 2023-2027 vastgesteld. De financiële gevolgen voor 2023 hiervan worden nu in de Tweede TURAP verwerkt.
44. *Inrichting uitbreiding begraafplaats Vredehof*
Door wijzigingen in het ontwerp heeft het project vertraging opgelopen. In 2023 wordt het Programma van Eisen en het ontwerp afgerond. De rest van de voorbereidende werkzaamheden met aansluitend de uitvoering schuift door naar 2024. In de begroting 2024 is dit al meegenomen.
45. *Behoud schoolmeesterwoning Rehobothschool*
Het project voor behoud van de schoolmeesterwoning is niet doorgedaan. De kosten voor de realisatie waren uiteindelijk hoger dan eerder begroot. De kosten die al waren gemaakt voor

ontwerp en berekeningen van de constructie worden nog afgewikkeld. Deze zullen ten laste van de exploitatie komen.

46. *Herstel Huishoudschool*
Pand wordt beveiligd en in stand gehouden. Budget kan grotendeels worden doorgeschoven naar 2024.
47. *Renovatie de Wingerd-wijkcentrum/Nieuwbouw KO IKC de Wingerd*
De bouw van het wijkcentrum de Wingerd en het KO IKC de Wingerd zullen van start gaan na oplevering OBS de Noord. Er is namelijk besloten om de OBS de Noord eerst te bouwen en vervolgens de Wingerd. Op dit moment zitten we daarom alleen nog in de voorbereidingsfase. Naar verwachting zal dit jaar maximaal € 100.000 worden uitgegeven voor het wijkcentrum en € 120.000 voor de kinderopvang. De resterende budgetten van respectievelijk € 320.000 en € 600.000 kunnen vooralsnog worden doorgeschoven naar 2024.
48. *Nieuwbouw Kinderopvang IKC de Driemaster*
Project is in de voorbereidingsfase. Uitvoering vindt plaats in 2024. Een aanzienlijk gedeelte van het budget van 2023 kan worden doorgeschoven naar 2024.
49. *Vervangende nieuwbouw Driemaster*
Project is in de voorbereidingsfase. Uitvoering vindt plaats in 2024. Een aanzienlijk gedeelte van het budget van 2023 kan worden doorgeschoven naar 2024.
50. *Nieuwbouw De Driemaster buitenruimte*
Project is in de voorbereidingsfase. Uitvoering vindt plaats in 2024. Een aanzienlijk gedeelte van het budget van 2023 kan worden doorgeschoven naar 2024.
51. *IKC De Noord basisschool/IKC De Noord kindcentrum*
Vanwege de sterk gestegen prijzen is dit project opnieuw aan de gemeenteraad voorgelegd. Bij raadsbesluit van 29 juni 2023 is er in totaal € 1.225.800 aan extra krediet beschikbaar gesteld voor de nieuwbouw van de IKC de Noord (basisschool, kinderopvang en gymlokaal). Na dit raadsbesluit zijn de voorbereidingen opgestart. De kredieten zijn dus al in 2023 beschikbaar gesteld maar de planning van de uitgaven loopt tot en met 2025, vandaar dat het meeste al naar 2024 doorgeschoven is. In de begroting 2024 is daar al deels rekening mee gehouden. Het project heeft vertraging opgelopen in verband met de problematiek van de tijdelijke huisvesting.
52. *Basisschool de Wingerd*
Net zoals bij het wijkcentrum en de kinderopvang zal de bouw van basisschool de Wingerd van start gaan na oplevering OBS de Noord. Er is namelijk besloten om de OBS de Noord eerst te bouwen en vervolgens de Wingerd. Op dit moment zitten we daarom ook voor de basisschool nog in de voorbereidingsfase. Naar verwachting zal dit jaar maximaal € 358.000 worden uitgegeven. Het resterende budget van € 1.500.000 moet vooralsnog worden doorgeschoven naar 2024.
53. *Dislocatie Wingerd Nieuwbouw/renovatie Klimop Centrum*
Op dit moment zitten we nog in de voorbereidingsfase. Naar verwachting zal dit jaar maximaal € 41.000 worden uitgegeven. Het resterende budget moet worden doorgeschoven naar 2024.
54. *Nieuwbouw Gemini bouwkundig*
Nog verwachte uitgaven in 2024 als gevolg van aanwezige opleverpunten.
55. *Uitbreiding Gemini College/Jongerencentrum De Loods/Gooth*
De nieuwbouw van jongerencentrum De Loods, De Gooth en RTV Ridderkerk is in één project samengevoegd met de nieuwbouw van de uitbreiding van het Gemini College en de Muziekschool. Deze organisaties zullen worden gehuisvest in het COM-gebouw (Cultuur, Onderwijs en Media). Deze organisaties versterken elkaar. Om de PvE's (programma van eisen) van deze organisaties te integreren neemt de voorbereiding van het gezamenlijk project meer tijd in beslag. De kredieten kunnen dan ook deels worden doorgeschoven naar 2024.
56. *Aanleg getijdennatuur naar aanleiding van Gebiedsvisie*
Voor het nader onderzoek en uitwerken van mogelijkheden voor getijdennatuur benutten we de uitkomsten van het onderzoek naar de oeverconstructies. Daar is meer tijd voor nodig hetgeen leidt tot het later in gang zetten onderzoek en realisatie getijdennatuur.
57. *Aankoop kiosk Dillenburgplein 50*
Door de aankoop van de kiosk op het Dillenburgplein heeft de gemeente de kans om tot een optimale inrichting van het Dillenburgplein over te gaan, waarmee de verkeersveiligheid verbeterd kan worden en parkeergelegenheden aan beide zijden van het plein geborgd kunnen worden.

Deel II Bijlagen

Bijlage 1 Verdeling personeels- en huisvestingskosten aan taakvelden

- = nadeel, + = voordeel

L = lasten / B = Baten

Toelichting	L/B	2023
-------------	-----	------

PROGRAMMA'S

Programma 1 Bestuur en (overheids)participatie

Toelichting	L/B	2023
<u>0.1 Bestuur</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	4.645.900
Toerekening huisvestingskosten aan taakvelden.	L	40.500
Toerekening huisvestingskosten aan taakvelden.	B	-2.500
<u>0.2 Burgerzaken</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.		-189.100
Totaal programma 1		4.494.800

Programma 2 Veiligheid

Toelichting	L/B	2023
<u>1.1 Crisisbeheersing en brandweer</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-8.300
<u>1.2 Openbare orde en veiligheid</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-295.400
<u>8.3 Wonen en bouwen</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-105.000
Totaal programma 2		-408.700

Programma 3 Verkeer, vervoer en wegen

Toelichting	L/B	2023
<u>2.1 Verkeer en vervoer</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-469.600
<u>2.2 Parkeren</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-10.900
<u>2.3 Recreatieve havens</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-100
<u>2.4 Economische havens en waterwegen</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-4.300
<u>2.5 Openbaar vervoer</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-3.700
<u>3.4 Economische promotie</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	
Totaal programma 3		-488.600

Programma 4 Economische zaken

Toelichting	L/B	2023
<u>0.2 Burgerzaken</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-56.500
Toerekening huisvestingskosten aan taakvelden.	L	40.500
Toerekening huisvestingskosten aan taakvelden.	B	-2.500
<u>0.3 Beheer overige gebouwen en gronden</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-132.300
<u>3.1 Economische ontwikkeling</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-26.500
<u>3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-7.900
<u>3.4 Economische promotie</u>		

Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	
<u>8.1 Ruimtelijke ordening</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-26.500
Totaal programma 4		-211.700

Programma 5 Onderwijs

Toelichting	L/B	2023
<u>4.1 Openbaar basisonderwijs</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-90.900
<u>4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-22.000
Totaal programma 5		-112.900

Programma 6 Cultuur, sport en groen

Toelichting	L/B	2023
<u>5.1 Sportbeleid en activering</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-9.200
<u>5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-14.200
<u>5.4 Musea</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-9.200
<u>5.5 Cultureel erfgoed</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-7.500
<u>5.6 Media</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-121.700
<u>5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-442.700
Totaal programma 6		-604.500

Programma 7 Sociaal Domein

Toelichting	L/B	2023
<u>Basishulp en -ondersteuning</u>		
<u>2.5 Openbaar vervoer</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-4.600
<u>4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-2.400
<u>6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-308.400
<u>6.3 Inkomensregelingen</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-334.900
<u>6.4 WSW en beschut werk</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-58.400
<u>6.5 Arbeidsparticipatie</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-147.300
<u>6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-212.200
<u>Maat- en specialistisch werk</u>		
<u>6.71a Hulp bij het huikshouden (WMO)</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-8.400
<u>6.71b Begeleiding (WMO)</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-8.400
<u>6.71c Dagbesteding (WMO)</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-8.400
<u>6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-8.400
<u>6.72a Jeugdhulp begeleiding</u>		

Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.72b Jeugdhulp behandeling</u>	L	-5.900
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.72c Jeugdhulp dagbesteding</u>	L	-5.900
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig</u>	L	-5.900
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.73a Pleegzorg</u>	L	-5.900
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.73b Gezinsgericht</u>	L	-3.400
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.73c Jeugdhulp met verblijf overig</u>	L	-3.400
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf</u>	L	-3.400
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf</u>	L	-3.400
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.74c Gesloten plaatsing</u>	L	-3.400
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.81a Beschermd wonen (WMO)</u>	L	-3.400
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)</u>	L	-500
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.82a Jeugdbescherming</u>	L	-500
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>6.82b Jeugdreclassering</u>	L	-2.000
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>Preventie en welzijn</u>	L	-2.000
<u>6.1 Samenkracht en burgerparticipatie</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>7.1 Volksgezondheid</u>	L	-9.900
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-3.600
Totaal programma 7		-1.164.300

Programma 8 Gezondheid en duurzaamheid

Toelichting	L/B	2023
<u>1.2 Openbare orde en veiligheid</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>7.1 Volksgezondheid</u>	L	-48.100
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>7.2 Riolering</u>	L	-1.300
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>7.3 Afval</u>	L	-187.700
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>7.4 Milieubeheer</u>	L	-131.100
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-151.700
Totaal programma 8		-519.900

Programma 9 Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en maatschappelijk vastgoed

Toelichting	L/B	2023
<u>0.3 Beheer overige gebouwen en gronden</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur</u>	L	-56.700
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>4.2 Onderwijshuisvesting</u>	L	-4.300
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>5.2 Sportaccommodaties</u>	L	-49.200
Toerekening personeelskosten aan taakvelden. <u>7.5 Begraafplaatsen en crematoria</u>	L	-94.500

Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-184.100
<u>8.1 Ruimtelijke ordening</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-268.400
<u>8.3 Wonen en bouwen</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-128.400
Totaal programma 9		-785.600

Niet in de programma 's opgenomen lasten en baten

Toelichting	L/B	2023
<u>0.4 Overhead</u>		
Toerekening huisvestingskosten aan taakvelden	L	-81.000
Toerekening huisvestingskosten aan taakvelden	B	5.000
<u>0.5 Treasury</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-7.100
<u>0.61 OZB woningen</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-68.000
<u>0.62 OZB niet-woningen</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-26.300
<u>0.64 Belastingen overig</u>		
Toerekening personeelskosten aan taakvelden.	L	-21.200
Totaal Niet in de programma 's opgenomen lasten en baten		-198.600

Saldo van de budgettaire neutrale mutaties van alle programma 's		0
---	--	----------

Bijlage 2 Openstaande raadstoezeggingen per juli 2023

Nr.	Datum	Fractie	Naam / Onderwerp	Actie - toezegging	Stand van zaken	Op te stellen document	Datum		
							RIB	Commissie	Raad
Raadstoezeggingen, die nog niet zijn afgedaan									
2647	7-6-2021	Diverse fracties	2647 Gevraagde cijfers motie 2021-10 opnemen	Bij de doorontwikkeling van de bestuursrapportage sociaal domein zal gekeken worden of de in de motie 2021-10 'verkorten beslistermijn schuldhulpverlening' gevraagde cijfers kunnen worden opgenomen in deze bestuursrapportage.	21-7-2023 Op dit moment zijn we bezig met het implementeren van Stratech Insight: het onderdeel dat inzicht geeft in de managementcijfers. We onderzoeken welke cijfers in de bestuursrapportage worden ingebouwd.	Raadsinformatiebrief	2024	N.v.t.	N.v.t.
2718	16-9-2021	Partij van de Arbeid	2718 Nota Gezondheidsbeleid sociale vaardigheden	Bij de evaluatie van het beleid worden ook de sociale vaardigheden meegenomen.	28-8-2023 De sociale vaardigheden worden meegenomen in de evaluatie van de Nota Gezondheidsbeleid Ridderkerk 2021-2025. In 2025 maken we een concrete planning voor deze toezegging.	Raadsinformatiebrief	2025	N.v.t.	N.v.t.
2824	20-12-2021	Partij van de Arbeid	2824 Verordening jeugdhulp gemeente Ridderkerk 2022 - vormgeving verslag	Naar aanleiding van opmerkingen van mevrouw Ripmeester zal gekeken worden naar de vormgeving van het verslag (weergave gesprek tijdens onderzoek) en wordt gekeken of dit anders zou moeten.	28-7-2023 In het kader van de doorontwikkeling wijkteams wordt het onderzoeksrapport aangepast. Hier wordt momenteel aan gewerkt. De RIB hierover volgt naar verwachting in het 4e kwartaal 2023.	Raadsinformatiebrief	vr. 15 dec 2023	N.v.t.	N.v.t.
3333	16-2-2023	PvdA/GR OENLINS	3333 Leerwerkbedrijf Jong Vermogen - evaluatie na een jaar	Na een jaar volgt een evaluatie, waarover de raad wordt geïnformeerd.	28-8-2023 Het Leerwerkbedrijf Jong Vermogen zal waarschijnlijk het 1e kwartaal 2024 van start gaan.	Raadsinformatiebrief	2024	N.v.t.	N.v.t.
1859	21-2-2019	Partij van de Arbeid	1859 Vragenuur / Parkeerterrein Bolnes en IAP	Wat er qua inrichting zou moeten gebeuren met het tweede deel van het parkeerterrein, wordt betrokken bij de actualisatie van het IAP.	18-9-23 We bereiden een opdrachtdocument voor. Naar verwachting zal deze Q1 2024 gereed zijn. Het parkeerterrein gaat mee in de herontwikkeling van sportpark Bolnes, wat onderdeel is van het AIAP en het collegeprogramma 2022-2026. Voor nu worden de uitkomsten van het verkeersonderzoek afgewacht.	Raadsinformatiebrief	2024	2024	2024
2500	10-12-2020	SGP	2500 Warmtevisie/uitwerking in wijkplannen	Het college heeft aandacht voor de mensen die de voorzieningen moeilijk zullen kunnen betalen. In de uitwerking van de wijkplannen zal hier verder op in worden gegaan.	18-9-2023 Een eerste bouwsteen, het basisdocument Bolnes, is op 14 januari 2022 toegestuurd aan de gemeenteraad. Lopende actie is het opstellen van document: Herijking Transitievisie warmte Ridderkerk inclusief de bronnenstrategie. Deze wordt verwacht in 2024.	N.v.t.	N.v.t.	2024	2024
3348	23-3-2023	Partij 18PLUS	3348 Startnotitie recreatiecentrum de Fakkell - wensen in kaart en besproken	Wensen als een vijftigmeterbad, achtbanen breed wedstrijdbad, worden in kaart gebracht en besproken met SSR, Poseidon 56, met de gebruikers en de inwoners.	15-8-2023 Dit wordt meegenomen in het definitief raadsvoorstel over de Fakkell aan de raad. Samen met raadstoezegging 3349.	1 Raadsvoorstel samen met 3349	N.v.t.	2024	2024
3349	23-3-2023	VVD	3349 Startnotitie recreatiecentrum de Fakkell - waterzuivering	Bij de scenario's zal ook gekeken worden naar de diverse vormen van waterzuivering.	15-8-2023 Dit wordt meegenomen in het definitief raadsvoorstel over de Fakkell aan de raad. Samen met raadstoezegging 3348.	1 Raadsvoorstel samen met 3348	N.v.t.	2024	2024

Nr.	Datum	Fractie	Naam / Onderwerp	Actie - toezegging	Stand van zaken	Op te stellen document	Datum		
							RIB	Commissie	Raad
3365	13-4-2023	Leefbaar Ridderkerk	3365 Huisvesting Muziekschool Ridderkerk - opening door Meindert Stolk	De suggestie om de nieuwe Muziekschool te laten openen door de zoon van Jan Stolk, Meindert Stolk, wordt meegenomen.	10-7-2023 We nemen dit mee bij de oplevering medio 2025.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
3384	8-6-2023	Echt voor Ridderkerk	3384 Vragenuur - Gebruik elektrische step	Het college kijkt of over het gebruik van de elektrische steps meer informatie verstrekt moet worden aan ouders.	18-9-2023 Er wordt uitgezocht of er campagne ontwikkeld kan worden rondom het gebruik van elektrische stepjes met o.a. publicatie in de Blauwkai.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
2798	4-11-2021	n.v.t.	2798 Algemene beschouwingen /Sociale woonvoorraad	In de Combinatie en andere media zal een helder overzicht worden opgenomen met de ontwikkeling van de sociale corporatievoorraad in het verleden en naar de toekomst toe.	30-8-2023 In regionaal verband wordt gewerkt aan de programmering van o.a. de sociale woningvoorraad in de komende jaren. Hierover is in december 2022 een Regioakkoord Wonen gesloten en in maart 2023 is de Realisatieagenda Wonen ondertekend. Samen met afdeling Communicatie wordt uitgewerkt hoe deze aantal woningen kunnen worden gepresenteerd.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
2975	13-10-2022	Burger op 1	2975 Aanvullende actie / Motie 2022-3 Beschermende maatregelen woningen Kerksingel	Wethouder Van der Duijn Schouten neemt zorgen over de Kerksingel ook mee ten aanzien van de Kerksteeg, Benedenrijweg en Schepenstraat.	18-9-2023 Er volgen maatregelen om de woningen te beschermen, zoals het aanbrengen van trillingsmeters. Dit wordt door Wooncompas uitgevoerd en gecontroleerd door de gemeente.	Raadsinformatiebrief	Nog niet bekend	N.v.t.	N.v.t.
1528	5-7-2018	Leefbaar Ridderkerk	1528 Vragenuur / Verkeerssituatie Handelsweg	Vrachtwagens die van de bedrijven komen, nemen in de Handelsweg een bocht. Ze rijden dan vaak over het naastgelegen fietspad. Of het plaatsen van een paaltje dit kan tegengaan, zal worden onderzocht.	12-9-2023 In het 2e kwartaal 2023 is onderzoek gedaan naar de hoeveelheid vrachtwagens dat tegen het verkeer in rijdt. Het aantal vrachtwagens dat tegen het verkeer inrijdt was nihil (nul). Om er zeker te zijn dat dit aantal nihil blijft, wordt in september nog een keer onderzoek naar gedaan. Op basis van beide onderzoeken wordt eind 2023 de raad geïnformeerd of camera handhaving op de Handelsweg noodzakelijk is.	Raadsinformatiebrief	vr. 22 dec 2023	N.v.t.	N.v.t.
2097	21-11-2019	VVD	2097 Subsidie Stichting Huys ten Donck herstel historische haven	Voor de raad zal inzichtelijk worden gemaakt welke kosten de gemeente voor het project gemaakt heeft.	4-7-2023 Het project heeft vertraging opgelopen doordat de werkzaamheden niet konden worden uitgevoerd omdat de kwaliteit van de bodem op een bepaald deel van het terrein niet voldoende was onderzocht. Dit is nu door de stichting in samenwerking met DCMR en gemeente opgepakt. Zodra het project is afgerond, zal dit inzichtelijk worden gemaakt.	Raadsinformatiebrief	2024	N.v.t.	N.v.t.
2099	21-11-2019	VVD	2099 Subsidie Stichting Huys ten Donck herstel historische haven	Als de ambtelijke uren (1200 en 350) worden overschreden, wordt de raad geïnformeerd.	4-7-2023 Het project heeft vertraging opgelopen doordat de werkzaamheden niet konden worden uitgevoerd, omdat de kwaliteit van de bodem op een bepaald deel van het terrein niet voldoende was onderzocht. Dit is nu door de stichting in samenwerking met DCMR en	Raadsinformatiebrief	2024	N.v.t.	N.v.t.

Nr.	Datum	Fractie	Naam / Onderwerp	Actie - toezegging	Stand van zaken	Op te stellen document	Datum				
							RIB	Commissie	Raad		
					gemeente opgepakt. Zodra het project is afgerond, zal dit inzichtelijk worden gemaakt.						
2498	10-12-2020	Diverse fracties	2498 Sportcentrum Drievliet/uitwerking	De diverse suggesties over afzetpalen, aandacht voor fietsers als gast en de aanleg van een zebrapad over de Vlietlaan ter hoogte van het sportcentrum, worden in de verdere uitwerking meegenomen.	7-9-2023 In Q2 2023 zijn de kosten voor het herinrichten van de omgeving van het Sportcentrum geactualiseerd. Een voorstel voor de uitvoering van de herinrichting wordt in Q4 2023 voorgelegd aan de gemeenteraad.	Raadsvoorstel	N.v.t.	do. 30 nov 2023	Cie. SW	do. 14 dec 2023	
2678	6-7-2021	CDA	2678 Plan Oosterpark - toiletten	Het college kijkt of er toiletten in het Oosterpark kunnen komen.	4-7-2023 Dit wordt betrokken bij de plannen voor het Oosterpark. We gaan in gesprek met ondernemers in het Oosterpark, kinderboerderij en de sportverenigingen om te kijken of gebruik van bestaande toiletvoorzieningen mogelijk is.	Raadsinformatiebrief	2024	N.v.t.		N.v.t.	
2844	27-1-2022	Echt voor Ridderkerk	2844 Vragenuur/Parkeren grote werkbussen in wijk	Resultaten onderzoek parkeerdruk ook t.a.v. parkeren werkbussen en mogelijkheden, verschijnt naar verwachting in september 2022.	12-9-2023 De resultaten naar aanleiding van het parkeeronderzoek en de juridische controle op het parkeren van grote voertuigen met ontheffingen worden komende tijd bestudeerd. Met de politie / Boas is afstemming geweest over de APV en het aanwijzingsbesluit grote voertuigen. Op basis daarvan kan gehandhaafd worden. Om een goed beeld te krijgen hoeveel grote voertuigen in heel Ridderkerk staan, is in 2022/2023 onderzoek gedaan naar de parkeerdruk van o.a. werkbussen op een doordeweekse dag, de zaterdag en in de nacht. Deze gegevens worden gebruikt om te bepalen hoe groot de overlast is en welke mogelijkheden er nodig zijn om hierop te handhaven. In het 4e kwartaal 2023 wordt een raadsinformatiebrief aan de raad verstuurd.	Raadsinformatiebrief	vr. 22 dec 2023	N.v.t.		N.v.t.	
3398	29-6-2023	Echt voor Ridderkerk	3398 Vragenuur - Opheffing carpoolplaats Schaapherderweg	Er wordt gekeken of er een bord of iets dergelijks geplaatst kan worden, waarop verwezen wordt naar de andere parkeermogelijkheden.	13-9-2023 Er wordt in het 4e kwartaal 2023 een RIB verzonden.	Raadsinformatiebrief	vr. 27 okt 2023	N.v.t.		N.v.t.	
Raadstoezeggingen, die beschouwd kunnen worden als afgedaan											
2823	20-12-2021	Partij van de Arbeid	2823 Verordening jeugdhulp gemeente Ridderkerk 2022 - hervormingsagenda	Als meer bekend is over de hervormingsagenda wordt de raad geïnformeerd.	28-8-2023 Het college heeft de raad geïnformeerd over de voortgang van de Hervormingsagenda met een raadsinformatiebrief met kenmerk 871369.	Raadsinformatiebrief	vr. 15 sep 2023	N.v.t.		N.v.t.	
2936	30-6-2022	CDA	2936 Beleidskader Doelgroepenvervoer/alternatief brandstofgebruik	Bij een aanbesteding van het doelgroepenvervoer zal ook gekeken worden naar de mogelijkheden van alternatief brandstofgebruik.	1-9-2023 De raadsinformatiebrief wordt ter afdoening van deze raadstoezegging voor de commissie Samen leven van 28 september 2023 geagendeerd, zodat de raad kan besluiten of deze is afgedaan.	1 Raadsinformatiebrief samen met 2937	vr. 1 sep 2023	do. 28 sep 2023	Cie. SL	N.v.t.	

Nr.	Datum	Fractie	Naam / Onderwerp	Actie - toezegging	Stand van zaken	Op te stellen document	Datum			
							RIB	Commissie	Raad	
2937	30-6-2022	CDA	2937 Beleidskader Doelgroepenvervoer/cijfers	De tip om te achterhalen hoe hoog het percentage is in Ridderkerk van reizigers die mogelijk met het OV zouden kunnen, wordt meegenomen.	1-9-2023 De raadsinformatiebrief wordt ter afdoening van deze raadstoezegging voor de commissie Samen leven van 28 september 2023 geagendeerd, zodat de raad kan besluiten of deze is afgedaan.	1 Raadsinformatiebrief samen met 2936	vr. 1 sep 2023	do. 28 sep 2023	Cie. SL	N.v.t.
2801	4-11-2021	CDA	2801 Algemene beschouwingen / Mobiele camera's	De mogelijkheid om de mobiele camera te plaatsen daar waar vuilnis structureel wordt geplaatst daar waar het niet hoort, wordt bekeken.	14-9-2023 In artikel 151c van de Gemeentewet is bepaald dat het doel bij het toepassen van gemeentelijk cameratoezicht, het handhaven van de openbare orde is. Hieronder valt ook de algemene bestuurlijke voorkoming van strafbare feiten die invloed hebben op de orde en rust in de gemeente. Cameratoezicht op grond van 151c heeft als eerste een signalerende functie. De camera ziet meer en met die informatie kunnen de politie en andere hulpdiensten op straat worden aangestuurd. Gemeentelijk toezicht is dus niet bedoeld voor het opsporen van strafbare feiten. Het openbare gebied en het handhaven van de openbare orde is uitgangspunt. Camera's plaatsen voor opsporingsdoeleinden zijn voorbehouden aan de algemene politietoek op aan persoonsbeveiliging op basis van een zorgvuldig voorbereid dreigingsbeleid. De mobiele camera units, die momenteel in Ridderkerk worden ingezet, worden op basis van de Politiewet 2012 ingezet. Inzet van de mobiele camera's voor het gevraagde doeleinde is nu niet mogelijk. Vandaar dat de toezegging als afgedaan kan worden beschouwd.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
3325	26-1-2023	PvdA/GR OENLINKS	3325 Rowdies Ridderkerk en geluidsscherm Oosterpark - overlegtafel	Over het schetsontwerp zal binnen een 'overlegtafel' overleg volgen met Ridderkerk Rowdies en Tennisvereniging d' Oudelande. 3VO.Biotoop wordt daarbij betrokken als de uitspraak inzake beroep bestemmingsplan bekend is.	28-8-2023 De gesprekken met TV d'Oudelande, Ridderkerk Rowdies en 3vo hebben plaatsgevonden. Naar aanleiding van gevoerde gesprekken wordt er een tekening opgesteld voor de vaststelling van de contouren van het sportpark ten behoeve van het bestemmingsplan. Het ontwerp bestemmingsplan gaat binnenkort ter inzage.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
3396	29-6-2023	Christen Unie	3396 1e Turap 2023 - Huurprijs maatschappelijk vastgoed	Voor 3 huurders van maatschappelijk vastgoed is de indexering van de huurprijs nog niet teruggebracht van 14 naar 2,2 %. Voor 2023 zal dit alsnog worden hersteld.	13-9-2023 Voor 1 oktober 2023 ontvangen de betreffende huurders creditnota's, waarmee de teveel betaalde huur (verschil tussen 2,2% en 14,5%) wordt verrekend.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
3360	13-4-2023	VVD	3360 Bestemmingsplan Geerpolder Rijsoord - ontsluiting	De ontsluiting wordt geregeld door de ontwikkelaar. Hij zal zijn plan daarvoor eerst ter goedkeuring aan de gemeente moeten voorleggen.	4-9-2023 De ontwikkelaar heeft een voorstel ingediend voor het aanleggen van een bouwweg via de noord oostzijde van het plan, zoals ook is toegezegd. Hiervoor zal nog	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

Nr.	Datum	Fractie	Naam / Onderwerp	Actie - toezegging	Stand van zaken	Op te stellen document	Datum			
							RIB	Commissie	Raad	
					een aanlegvergunning voor afgegeven moeten worden.					
3361	13-4-2023	Partij 18PLUS	3361 Bestemmingsplan Geerpolder Rijsoord - toewijzing woningen	Bij de initiatiefnemer zullen de gevoelens, die bij de raad leven rond de toewijzing van woningen kenbaar worden gemaakt. Hem zal gevraagd worden of hij bereid is om op een of andere manier mee te werken om die gevoelens te weerleggen.	13-9-2023 De woningen zijn kort na afloop van de beroepstermijn van het bestemmingsplan in de verkoop gegaan. Bij de verkoop is gebruik gemaakt van het puntensysteem, zoals dat ook is gedeeld met de gemeenteraad. De toewijzing is gedaan door de makelaar. Hierover waren reeds afspraken gemaakt tussen ontwikkelaar en makelaar. De anterieure overeenkomst voorzag hier niet in. De starters-, seniorenwoningen en de rijwoningen zijn inmiddels allemaal verkocht. De woningen zijn allemaal verkocht aan mensen uit Ridderkerk of die daarmee een economische of maatschappelijke binding hebben. Bij gelijke punten is toegewezen aan de hand van de economische randvoorwaarden. Dit was ook aangegeven in de verkoopstukken.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
3397	29-6-2023	SGP	3397 1e Turap 2023 - Overzicht investeringen overzichtelijker	Met de ambtelijke organisatie wordt bekeken of het 'Overzicht investeringen' voor de volgende Turap wat beknopter en leesbaarder gemaakt kan worden.	13-9-2023 In de 2e turap 2023 zullen beknopte, leesbare overzichten opgenomen worden.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
2730	14-10-2021	Partij 18PLUS	2730 Inrichting uitbreiding Vredehof	De suggestie om op een uitbreiding ook een overdekte wachtplaats te realiseren, wordt meegenomen bij de uitwerking van het plan.	19-9-2023 De suggestie voor een overdekte wachtplaats wordt meegenomen in de uitwerking van het inrichtingsplan uitbreiding begraafplaats Vredehof. In het 3e kwartaal 2023 is het inrichtingsplan verder uitgewerkt. Daarin is de gevraagde overdekte wachtplaats opgenomen.	Raadsinformatiebrief	vr. 22 sep 2023	N.v.t.	N.v.t.	
2822	16-12-2021	CDA	2822 Gebiedsvisie en planMER Rivieroevers - opstellen Mobiliteitsstrategie	Als de Mobiliteitsstrategie opgesteld gaat worden, wordt aan de voorkant met de raad het gesprek aangegaan.	7-9-2023 Op 26 september is er een commissiebijeenkomst, waarin we de uitkomsten van het onderzoek presenteren. In november / december volgt een raadsvoorstel voor vaststelling van de uitvoeringsnota Mobiliteit Bolnes, waarin deze raadstoezegging zal worden opgenomen.	Commissieconsultatie	N.v.t.	do. 28 sep 2023	Cie. SW	N.v.t.
2909	2-6-2022	Partij 18PLUS	2909 Vragenuur/Hek Middenmolendijk	Als het college een oplossing heeft gevonden en de nieuwe situatie duidelijk is, wordt de raad geïnformeerd.	12-9-2023 In 2022 hebben wij naar de bewoners rond de helling een ontwerp gestuurd voor de fietshelling. Voor een eerder ontwerp voor een hellingbaan moeten kabels en leidingen, die in de grond van de openbare ruimte liggen, verlegd worden. Hiervoor is opdracht aan de nutsbedrijven gegeven. De doorlooptijd hiervan loopt ongeveer tot eind 2023.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

Nr.	Datum	Fractie	Naam / Onderwerp	Actie - toezegging	Stand van zaken	Op te stellen document	Datum		
							RIB	Commissie	Raad
					Wij verwachten dat de fietsshelling begin 2024 gerealiseerd kan worden. In april 2023 is een bewonersbrief over de fietsshelling en het hekwerk gestuurd. In augustus zijn art 41 vragen gesteld over het hekwerk. In september zijn deze vragen beantwoord.				
3374	25-5-2023	VVD	3374 Programma Stedelijk Water 2023-2027 - uitfilteren medicijnresten	Met het waterschap, die daarvoor verantwoordelijk is, zal gesproken worden over een uitbreiding van de zuivering, ten behoeve van het uitfilteren van medicijnresten.	10-7-2023 Er is gesproken met het waterschap. De zuivering van Ridderkerk wordt niet aangepast ten behoeve van het uitfilteren van medicijnresten. Het grootste effect in relatie tot de forse investeringen die daarvoor benodigd zijn kan worden bereikt door grote rioolwaterzuiveringen (meer dan 100.000 inwonersequivalenten) aan te passen. Dit wordt mogelijk ook opgenomen in een nieuwe EU-richtlijn. De zuivering van Ridderkerk is hiervoor te klein (66.400 inwonersequivalenten).	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
3383	8-6-2023	SGP	3383 Vragenuur - Bouwverkeer Pruimendijk t.h.v. voormalige manege	Bewoners ontvangen een brief waarin is opgenomen wat op korte termijn de oplossing vormt.	11-7-2023 De toegezegde brief is op 19 juni 2023 verstuurd.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage 3 Bestuursrapportage Sociaal domein

Bestuursrapportage Sociaal Domein

Q2 2023

Gemeente Ridderkerk

Inhoud

Inleiding.....	2
Samenvatting.....	2
1 Participatie, minimavoorzieningen en schuldhulpverlening.....	4
1.1 Ontwikkeling van het uitkeringsbestand.....	4
1.2 Segmentatie	7
1.3 In- en Uitstroom	11
1.4 Arbeidsbeperkten.....	14
1.5 Minimabeleidsvoorzieningen	14
1.6 Schuldhulpverlening	16
2 Wijkteam en Jeugdhulp	17
2.1 Leeftijdsverdeling	17
2.2 Unieke cliënten.....	18
2.3 Unieke cliënten per perceel	19
2.4 Unieke cliënten per wijk.....	19
2.5 Verwijzers	21
2.8 Hulpverlening vanuit de wijkteams.....	24
3 Wmo en doelgroepenvervoer	25
3.1 Trends en ontwikkelingen	25
3.2 Wmo cliënten per wijk	26
3.3 Leeftijdsopbouw Wmo	27
3.4 Zorgstapelning Wmo	28
3.5 Beschikkingen Wmo	29
3.6 Doelgroepenvervoer	30

Bestuursrapportage Sociaal Domein Q2 2023

Inleiding

Dit is de bestuursrapportage tot en met het tweede kwartaal 2023. We starten met een samenvatting van de belangrijkste ontwikkelingen binnen het Sociaal Domein. Vervolgens treft u de cijfers aan over het tweede kwartaal van 2023 van het Sociaal Domein. Deze cijfers gaan over een aantal inhoudelijke onderwerpen: Participatie, minimavoorzieningen en schuldhulpverlening, Jeugdhulp en wijkteams en Wmo en doelgroepenvervoer. In de tabellen in deze bestuursrapportage zijn de cijfers opgenomen tot en met 30 juni 2023. Na deze datum kunnen deze cijfers nog wijzigen, als gevolg van mutaties die na de peildatum plaatsvinden. Dit is een gevolg van het administratieve proces.

Samenvatting

Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen per aandachtsgebied in het sociaal domein kort samengevat.

Participatie

Het uitkeringsbestand is over het tweede kwartaal van 2023 gestegen. Het grootste deel van de uitkeringsgerechtigden in Ridderkerk heeft een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dit zien we ook terug in de instroom. Ondanks de krappe arbeidsmarkt is het genereren van uitstroom van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt een uitdaging. Hierdoor is er niet gebroken met de stijgende trend. Met de specifieke inzet op jongeren en re-integratie is de verwachting dat er meer uitstroom gegenereerd gaat worden. De mensen die uitstromen doen dit doorgaans op een duurzame wijze.

Het aandeel jongeren in het uitkeringsbestand is binnen de gestelde Kritische prestatie-indicatoren (KPI's) gebleven maar wel gestegen. Dit heeft onze aandacht.

Voor het minimeleid zien we in het tweede kwartaal 2023 een stijging als het gaat om het aantal aanvragen bijzondere bijstand en overige minimeleidingen.

Wijkteam en jeugdhulp

De inzet vanuit het wijkteam is gericht op passende dienstverlening en op laagdrempelige hulp en ondersteuning. We werken aan het verlagen van de doorlooptijden van aanvragen jeugdhulp, we zetten in op preventieve hulpverlening en ondersteuning en we blijven ons inzetten om gezinnen met zorgen over veiligheid zo vroeg mogelijk van dienst te zijn.

Op deze manier verwachten we op de lange termijn dat we steeds vaker kunnen voorkomen dat jeugdhulp nodig is. We zien namelijk een stijgend aantal jeugdigen dat jeugdhulp nodig heeft. Dit werd in 2022 veroorzaakt door onder andere ingehaalde zorg als gevolg van de coronacrisis. Nu deze voorbij is, verwachten we een lichte daling (lokaal, regionaal of een combinatie van beide). In vergelijking met het tweede kwartaal van 2022 is het aantal cliënten dat gebruikmaakt van regionaal ingekochte jeugdhulp (hierna: regionale jeugdhulp) gedaald. Het aantal cliënten dat gebruikmaakt van lokaal ingekochte jeugdhulp (hierna: lokale jeugdhulp) is weliswaar gestegen. Daarentegen stijgen de kosten voor zowel de regionale jeugdhulp als de lokale jeugdhulp ten opzichte van vorig jaar.

Het wijkteam en de huisarts blijven de belangrijkste verwijzers voor jeugdhulp. Ook in het tweede kwartaal van dit jaar is ingezet op een betere samenwerking en afstemming met de huisartsen. Opvallend is de afname in het aantal verwijzingen vanuit de Gecertificeerde Instellingen ten opzichte van vorig jaar. Dit kan mogelijk verklaard worden door de inzet van het wijkteam. Door zorgen en hulpvragen in de eerste lijn zorg van het wijkteam op te pakken voorkomen we opschaling naar Gecertificeerde Instellingen en doorverwijzingen vanuit hen.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De lange termijn verwachting blijft dat het aantal cliënten en de zorgstapelings blijven toenemen. De toename is vooral toe te schrijven aan autonome trends en ontwikkelingen zoals de vergrijzing en de ambulantisering van zorg.

In de meeste wijken neemt het aantal cliënten in zorg dan ook over de jaren toe. Het beeld over de gehele gemeente in de periode juni 2021 – juni 2023 is dat het aantal cliënten licht stijgt. Verreweg het grootste gedeelte van de cliënten is 60 jaar of ouder.

In lijn met de lange termijn verwachting is er een toename in de zorgstapelings van individuele maatwerkvoorzieningen. Dit komt vooral door de toename van de cliënten die gebruik maken van de diensten Hulp bij het Huishouden.

Het gebruik van het Wmo-vervoer is nog niet volledig genormaliseerd ten opzichte van vóór corona. Mede door toename van de doelgroep en complexere zorgbehoefte is het landelijke en regionale beeld dat het gebruik van het leerlingen- en jeugdwetvervoer voor een toename heeft gezorgd. De verwachting is dat door vergrijzing en geen coronamaatregelen het Wmo-vervoer een lichte autonome stijging laat zien van het aantal gereden ritten. Het jeugd- en leerlingenvervoer zal naar alle waarschijnlijkheid verder stijgen.

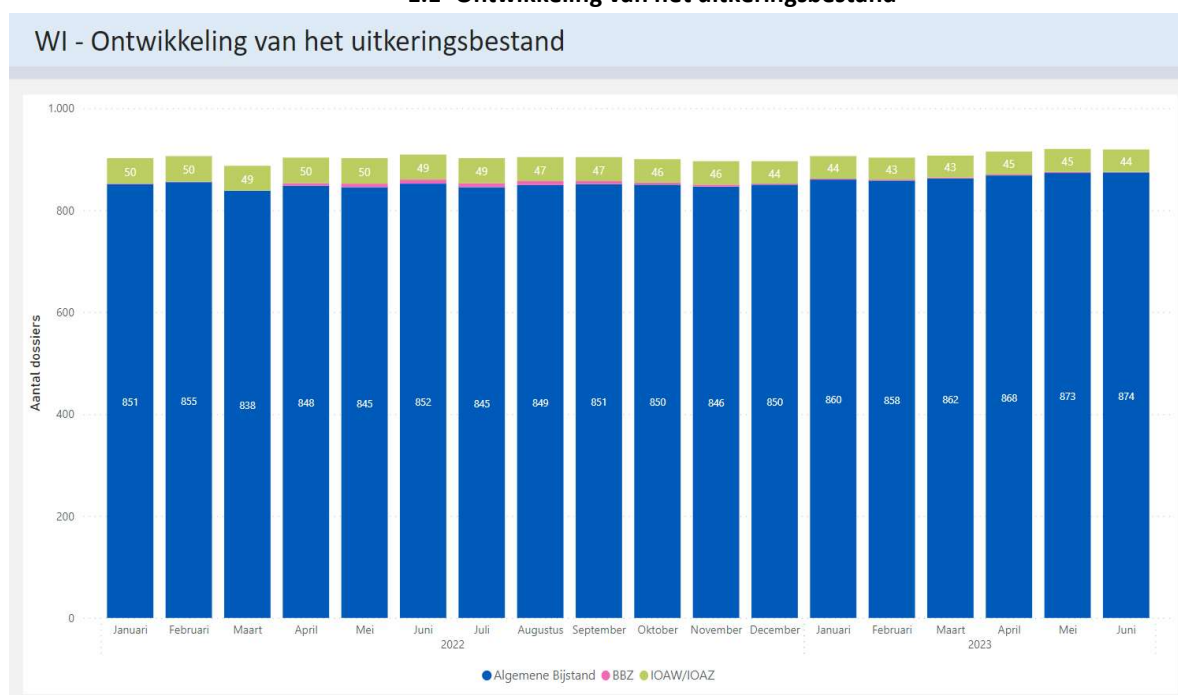
1. Participatie, minimavoorzieningen en schuldhulpverlening

Hieronder is verschillend datamateriaal over participatie, minimavoorzieningen en schuldhulpverlening gevisualiseerd om inzicht te geven op deze terreinen. Er wordt gestart met het uitkeringsbestand. De data eronder zijn een nadere uitsplitsing van het uitkeringsbestand. Deze data geven inzicht in de opbouw van het uitkeringsbestand. Verschillende kenmerken worden belicht. Hierna gaan we dieper in op de verschillende segmenten.

De hoogte van het uitkeringsbestand is afhankelijk van de in- en uitstroom. Allereerst bekijken we in hoeverre we met preventieve maatregelen voorkomen dat mensen instromen. Vervolgens bekijken we de in- en uitstroom, waarbij er extra aandacht is voor een speciale groep instroom, zijnde statushouders. De groep arbeidsbeperkten is een aparte aandachtsgroep binnen het uitkeringsbestand. Hiervoor is dan ook speciale aandacht voor binnen de bestuursrapportage.

Bij de verschillende tabellen staat een uitleg van de tabel. De verklaring is opgenomen in de toelichtingsteksten. Het kan zijn dat cijfers van verschillende tabellen niet exact overeenkomen. Dit komt omdat gegevens uit verschillende rapporten worden gehaald. Dit heeft ook tot gevolg dat tabellen soms worden vergeleken met bijvoorbeeld een jaar en soms met een andere tijdseenheid. Er wordt aan gewerkt om dit te corrigeren.

1.1 Ontwikkeling van het uitkeringsbestand

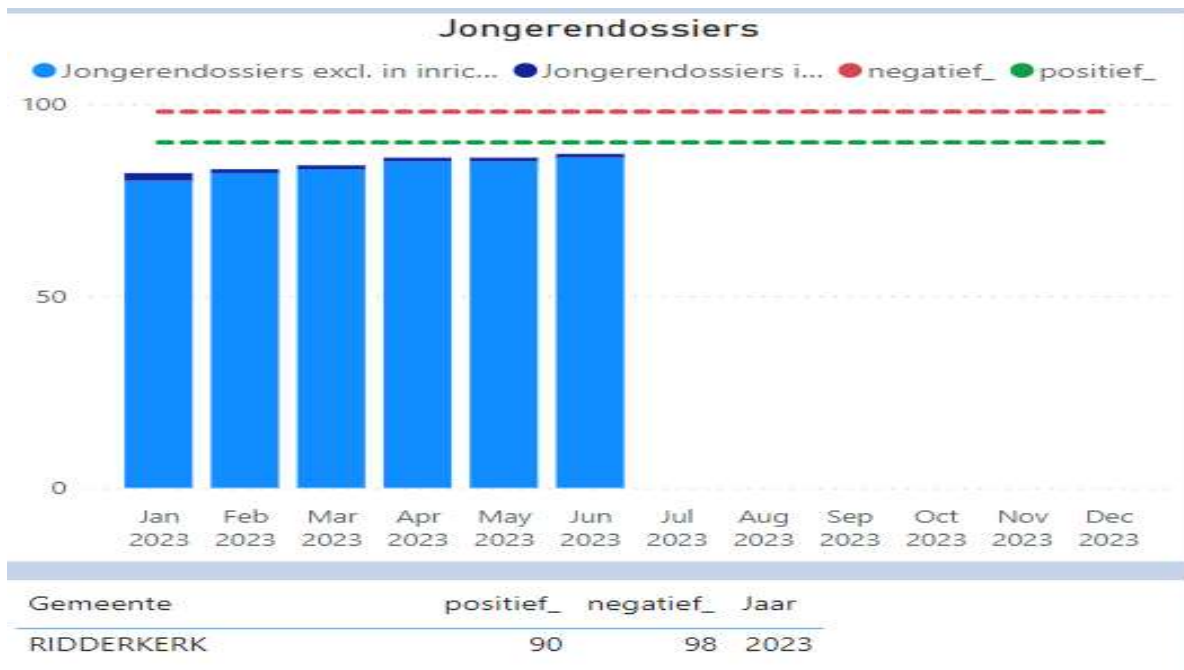

Uitleg

Het betreft het aantal uitkeringsdossiers aan het einde van de maand, ongeacht het aantal personen. Een uitkering die aan één persoon wordt verstrekt telt dus voor één en een uitkering die aan meerdere personen (gezin) wordt verstrekt telt ook voor één. 'IOAW/IOAZ' zijn regelingen voor oudere werklozen (IOAW: geboren voor 1965; IOAZ: ex-zelfstandigen van 55 jaar of ouder). De 'BBZ' is een regeling voor inkomensondersteuning voor zelfstandigen.

Toelichting

In het tweede kwartaal van 2023 zien we een lichte stijging in het uitkeringsbestand van 12. Dit is een voortzetting van de ontwikkeling in het eerste kwartaal. De gestelde KPI is 825. Hier wordt niet aan voldaan. Het beeld van een lichte stijging van het uitkeringsbestand in dossiers is niet in lijn met landelijke ontwikkelingen in 2022 waar er door de economische groei in 2022 en de krappe arbeidsmarkt een lichte daling te zien is. De trajecten die in 2022 en de eerste helft van 2023 zijn ingezet hebben in 2023 nog onvoldoende effect gesorteerd. Dit komt door de soort instroom (relatieve grote afstand tot de arbeidsmarkt; bv. statushouders, multi-problematiek) en doordat trajecten die ingezet zijn voor mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt tijd nodig hebben om uitstroom te genereren. In de tabellen hieronder gaan we dieper in op de kenmerken van het uitkeringsbestand. Daarmee visualiseren we bovenstaande toelichting.

Uitleg

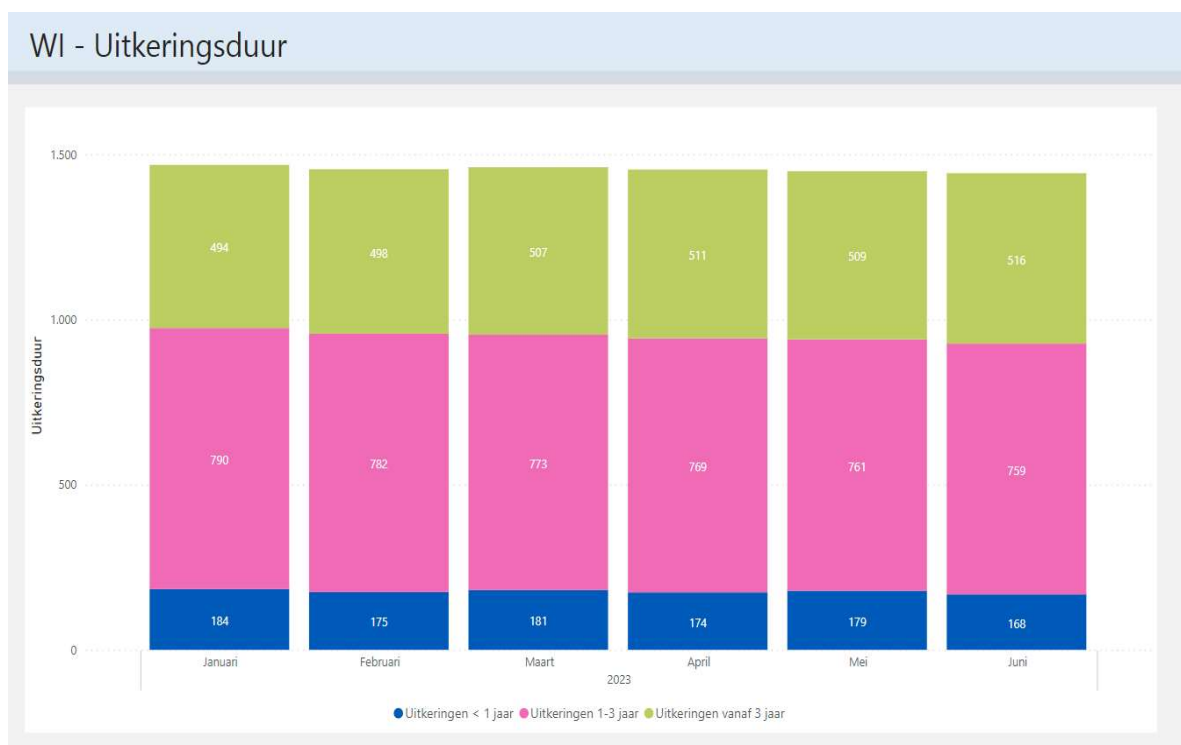
De groene lijn geeft aan dat het aantal jongeren dat instroomt onder de gestelde KPI is gebleven. In de tabel is het aantal jongerendossiers te zien. Het betreft het aantal uitkeringsdossiers waarbij de cliënt en (indien van toepassing) de partner jonger dan 27 jaar zijn. De KPI in 2023 is mede gebaseerd op het landelijke percentage "aandeel jongerendossiers" ten opzichte van het totaal aantal dossiers.

Toelichting

De gestelde doelstelling voor het tweede kwartaal van 2023 over het aantal jongerendossiers is behaald. Wel is er een stijging van drie te zien in het aantal jongerendossiers. Deze stijging heeft onze aandacht. Er is een specifieke klantmanager jongeren. Daarbovenop is er extra inzet geweest op de jongerendossiers. Er wordt gekeken om de KPI in 2024 aan te scherpen.

Uitkeringsduur

Deze tabel verdeelt het uitkeringsbestand in hoe lang mensen een uitkering ontvangen.

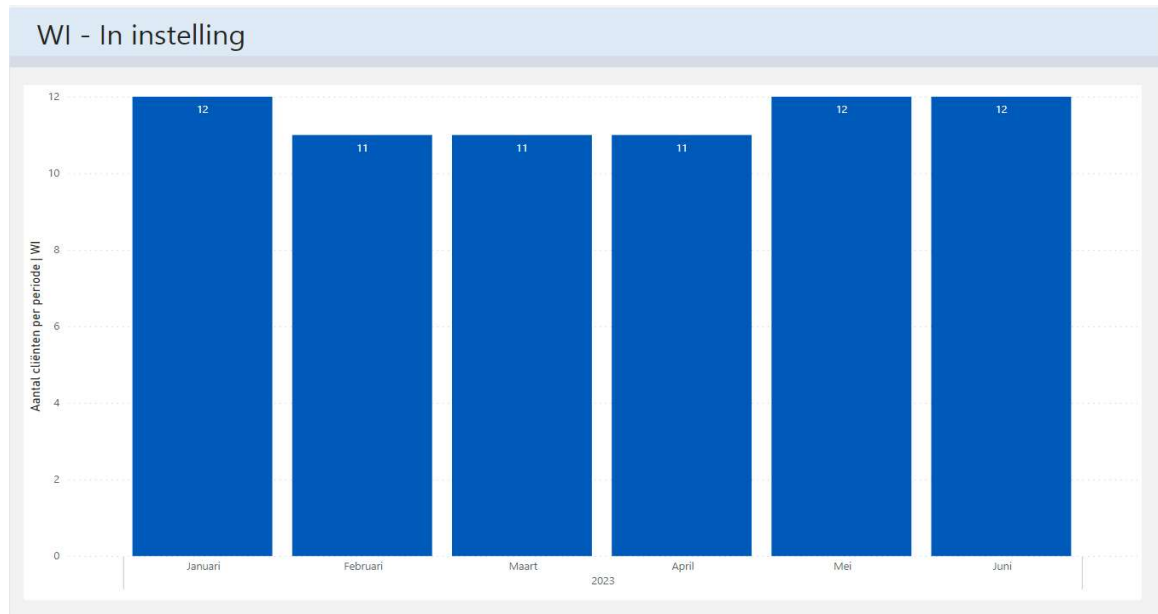

Toelichting

Binnen het uitkeringsbestand zien we een verschuiving van de duur dat mensen in de uitkering zitten. De uitkeringsduur wordt langer. Dit komt doordat er meer mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt (multi-problematiek) zijn en/of mensen die eerst met hun inburgering aan de gang moeten (statushouders). Dit is ook terug te zien in de segmentering die later aan bod komt.

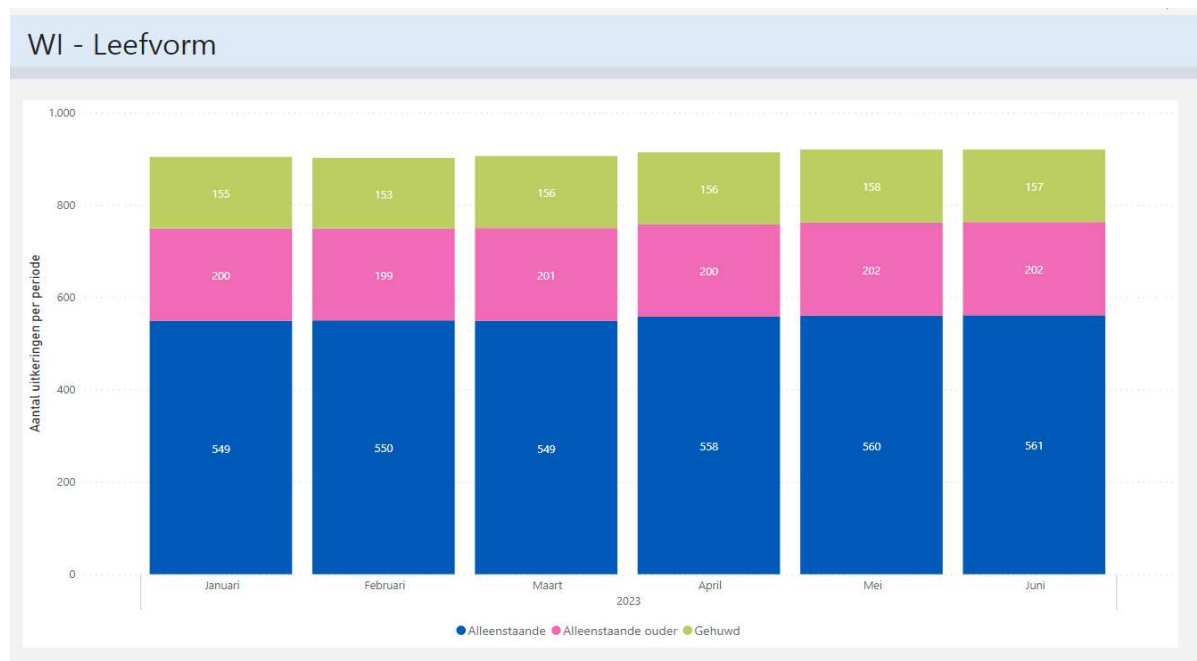
Instelling

Het aantal uitkeringsgerechtigden dat in een instelling verblijft is stabiel en relatief laag in Ridderkerk. Zij krijgen begeleiding vanuit de instelling zelf.

Leefvorm

Onder de leefvorm 'gehuwd' vallen ook gezinnen en samenwonende partners of personen die een gezamenlijke huishouding met elkaar voeren. De verhoudingen voor de leefvormen: bij alleenstaande is een stijging te zien van twaalf (549 in januari 2023 en 561 in juni 2023), bij alleenstaande ouders is een stijging te zien van twee (200 in januari 2023 en 202 in juni 2023) en bij gehuwden is een lichte stijging te zien van twee (155 in januari 2023 en 157 in juni 2023). De grootste groep is de groep van alleenstaanden.

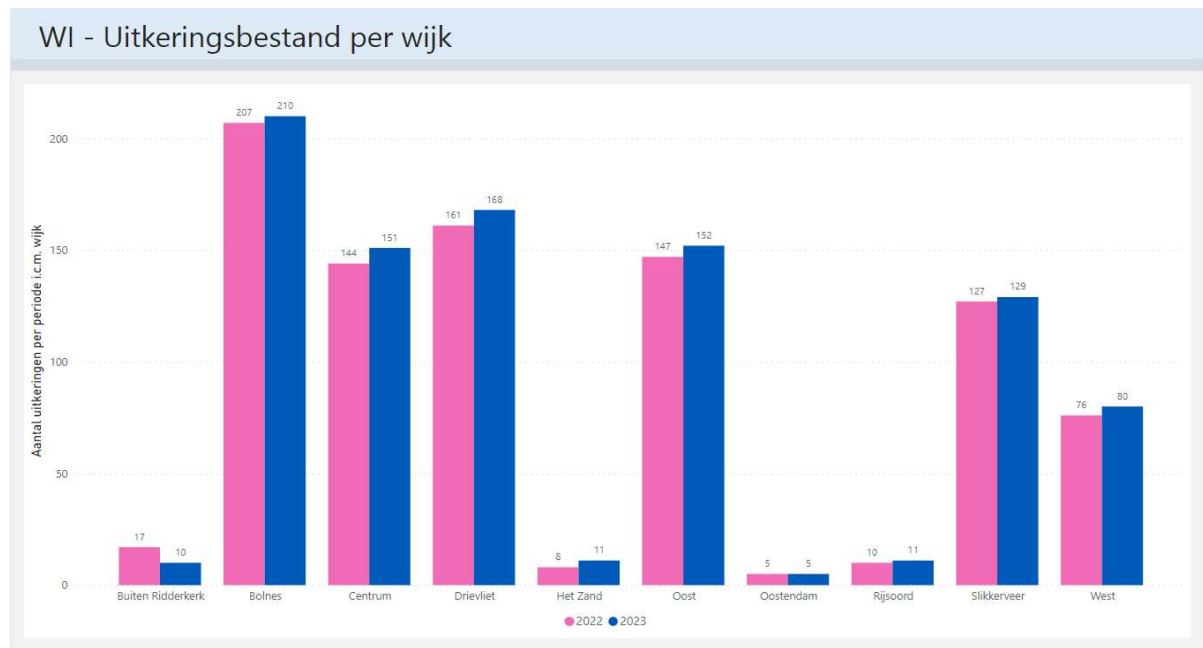

Uitkeringsbestand per wijk

Deze tabel geeft een overzicht weer van het aantal uitkeringsgerechtigden per wijk in de gemeente. De grootte van de wijk speelt een rol. In de tabel is te zien dat daar waar relatief veel sociale huurwoningen zijn, over het algemeen ook meer bijstandsgerechtigden zijn. Dit komt onder meer doordat er in de bijstand een vermogensgrens is. Een koopwoning is vaak niet mogelijk. Daarnaast speelt de hoogte van

de huur ook een rol. Tevens is de groep 'Buiten Ridderkerk' opgenomen. Het betreft hier personen waarvan de verblijfplaats (nog) niet was geregistreerd. Door de systemen steeds nauwkeuriger te vullen neemt het aantal cliënten in deze groep de laatste jaren flink af.

Ten opzichte van 2022 hebben er in het tweede kwartaal van 2023 geen grote wijzigingen plaatsgevonden.

1.2 Segmentatie

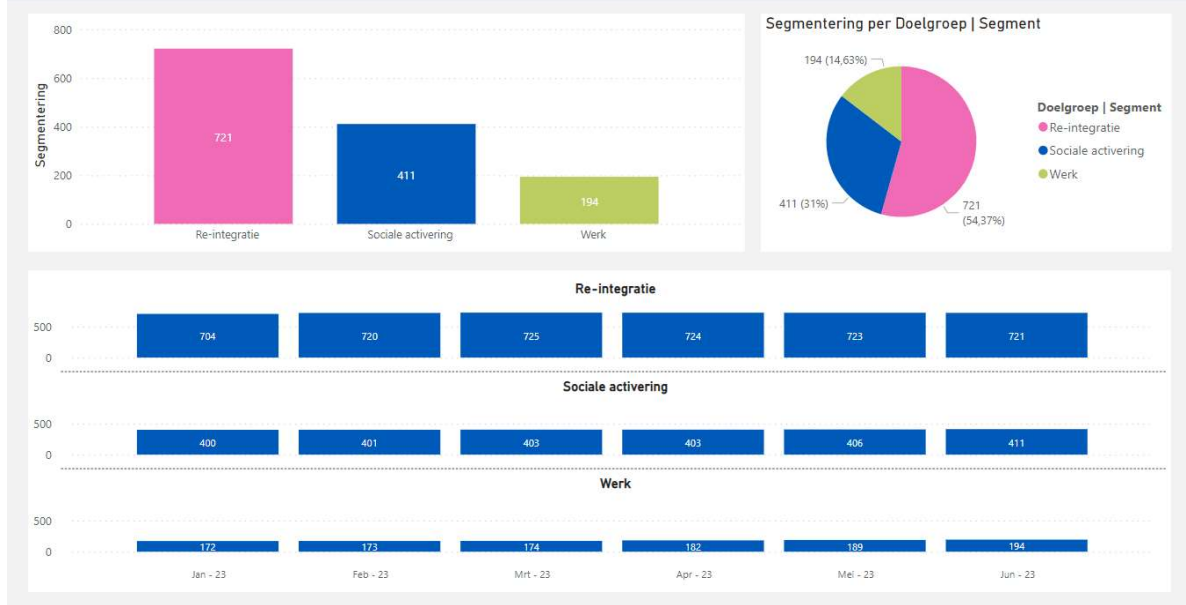
Uitleg

Personen die een bijstandsuitkering ontvangen zijn verdeeld in drie segmenten. Op deze manier kan de ontwikkeling goed gemonitord worden. Het gaat hierbij om het aantal personen dat wij in begeleiding hebben en niet om het aantal uitkeringsdossiers.

De drie segmenten zijn:

1. **Werk:** De verwachting is dat de klant binnen nul tot zes maanden beschikbaar is voor en bemiddelbaar is naar werk. Er zijn weinig tot geen belemmeringen.
2. **Re-integratie:** De verwachting is dat de klant binnen zes tot achttien maanden beschikbaar is voor en bemiddelbaar is naar werk. Er zijn belemmeringen, bijvoorbeeld op het gebied van werknemersvaardigheden, werkervaring of Nederlandse taal.
3. **De klant is niet beschikbaar voor werk of re-integratie** en de verwachting is dat hij dat ook niet binnen achttien maanden zal zijn. Dit komt door in de persoon gelegen factoren zoals fysieke of psychische problematiek die hem langdurig zullen beperken. Begeleiding is gericht op deelname aan de maatschappij.

WI - Segmentatie

Toelichting

In het overzicht is te zien dat het grootste gedeelte van de uitkeringsgerechtigden (54,37%) ondersteuning nodig heeft bij het vinden van werk. Voor 31% is het doen van vrijwilligerswerk en het meedoen in de samenleving op dit moment het hoogst haalbare en voor 14,63% is het mogelijk direct aan het werk te gaan eventueel met bemiddeling. Er is te zien dat het overgrote deel van de uitkeringsgerechtigden een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Tevens zien we dat dit aandeel stijgt. Dit is in lijn met de tabel uitkeringsduur. Dit komt door de instroom van statushouders (en hun inburgering) en mensen met een dusdanige complexe problematiek dat zij ondanks de krappe arbeidsmarkt niet direct bemiddelbaar zijn. Het kleine en dalende aandeel van het segment 'werk' betekent dat die mensen die een korte afstand tot de arbeidsmarkt hebben ook daadwerkelijk niet meer afhankelijk zijn van een uitkering.

Segment 'Werk'

Het college wil arbeidsparticipatie bevorderen en mensen naar werk begeleiden. De uitkeringsgerechtigden uit het segment werk worden dan ook actief bemiddeld naar een nieuwe baan. Voor het tweede kwartaal van 2023 hebben we hiervoor ook doelen gesteld. De uitstroom zit in absolute aantallen nog niet op het gewenste niveau. Op dit moment is de arbeidsmarkt dusdanig dat het arbeidspotentieel benut kan worden. De mensen die uitstromen naar werk, doen dat op een duurzame wijze. Door de huidige karakteristieken van het uitkeringsbestand wordt er ook ingezet op directe trajecten van het segment 're-integratie' naar uitstroom. Een voorbeeld hiervan is Jelloo. Dit traject heeft een integrale aanpak voor mensen met multi-problematiek. Dit is ingezet in het tweede kwartaal van 2023. De eerste resultaten worden in de tweede helft van 2023 verwacht. Een ander voorbeeld zijn de empowermenttrainingen.

Uitleg

Uitstroom naar werk en opleiding

In 2023 willen wij minimaal 200 personen naar werk of een opleiding bemiddeld hebben. Er zijn 37 personen bemiddeld naar werk of een opleiding. De afstand tot de arbeidsmarkt voor uitkeringsgerechtigden is gemiddeld groot. Dat betekent dat mensen eerst nog moeten werken aan bepaalde problematiek voordat zij kunnen uitstromen. In het tweede kwartaal van 2023 zijn er verschillende zaken uitgezet om (in een later stadium) een hogere uitstroom te genereren. Te denken valt aan meer en beter aansluitende trajecten. Dit sluit aan bij het bestedingsplan re-integratie.

Duurzame uitstroom

Wij willen onze inwoners graag aan het werk helpen en hierbij ondersteuning bieden. Wat wij hierbij ook belangrijk vinden, is dat de inwoner voor langere tijd aan het werk is. Dit betekent in ieder geval een contract van zes maanden met een inkomen boven het bijstandsniveau. Dit noemen we duurzame uitstroom. Het percentage duurzame uitstroom is met 97,7% ruim boven de gestelde norm van 70%. Dit betekent dat bijna alle personen die aan het werk gaan ook aan het werk blijven en duurzaam re-integreren op de arbeidsmarkt.

SROI

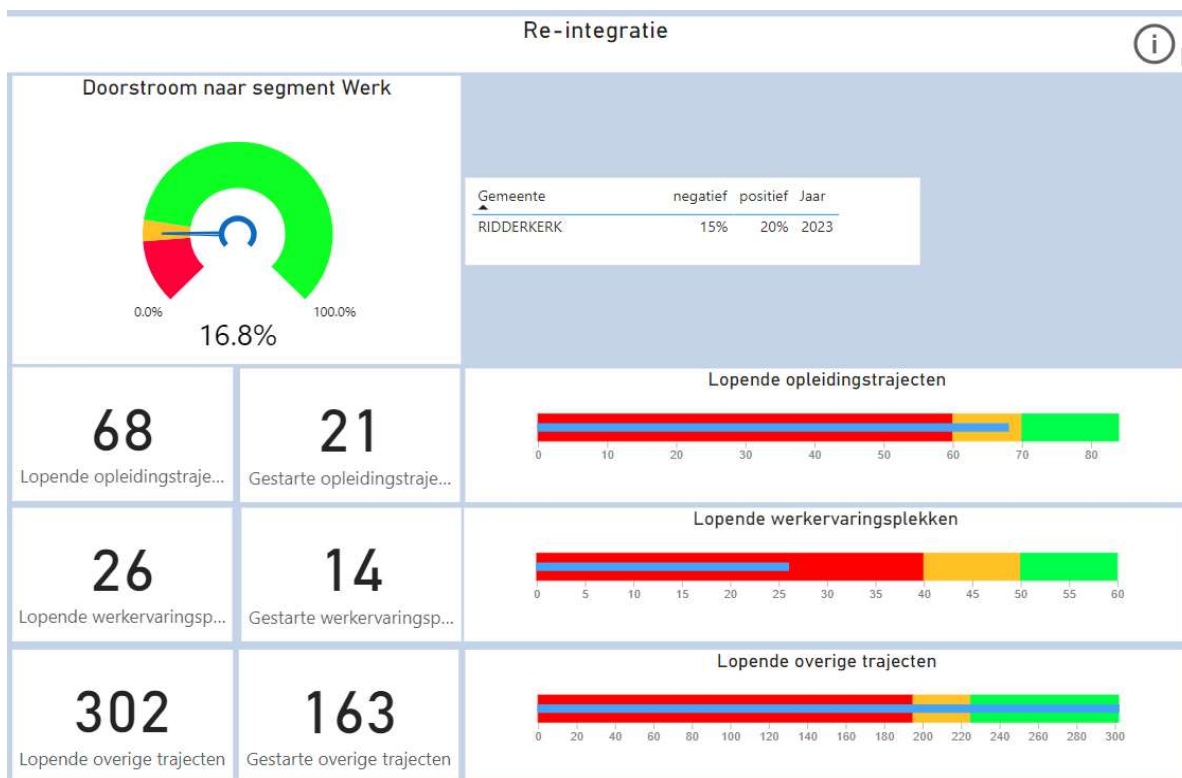
In het tweede kwartaal van 2023 zijn er acht personen aan het werk gegaan door een plaatsing via een SROI verplichting. Er wordt samengewerkt met aanbieders om onze kandidaten te plaatsen op een SROI plek en de aanbieder te ondersteunen en adviseren bij het vervullen van de SROI verplichting.

Inkomsten uit deeltijd werk

In het tweede kwartaal van 2023 heeft 13,18% van het aantal uitkeringsgerechtigden parttime inkomsten. De doelstelling is om dit tenminste 10% te laten zijn. Hierdoor voldoen wij op dit moment aan de gestelde doelstelling.

Segment 'Re-Integratie'

Voor een deel van de mensen met een uitkering is werken niet meteen mogelijk. Hier kunnen verschillende redenen voor zijn. Door deze mensen een passend traject aan te bieden, wil de gemeente ervoor zorgen dat deze groep ook weer aan de slag kan. Dit betekent dat uitkeringsgerechtigden uit het segment re-integratie door kunnen stromen naar het segment werk. Ook zijn er trajecten ingezet om mensen direct te begeleiden naar werk, zoals benoemd bij het segment werk.

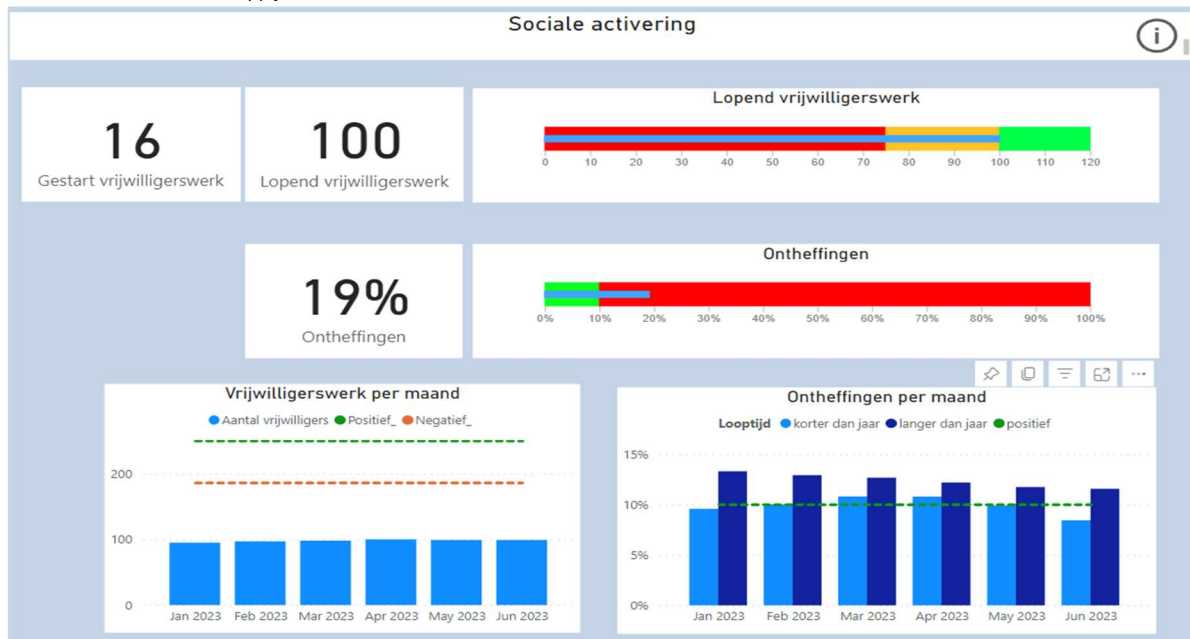
Toelichting

In het tweede kwartaal van 2023 was het doel om voor meer doorstroom tussen het segment re-integratie en werk te zorgen en meer kandidaten 'jobready' te maken. Dit betekent dat er over het tweede kwartaal van 2023 een doorstroom van in ieder geval 20% moet zijn van de segmenten sociale activering en re-integratie naar werk. Over het tweede kwartaal van 2023 was de doorstroom naar segment werk 16,8%. Dit betekent dat er groei zit in de doorstroom, maar dat de doorstroom naar het segment werk nog niet voldoet aan de doelstelling van 20%. Hierbij moet worden aangemerkt dat mensen ook direct kunnen uitstromen. Wij hebben in het tweede kwartaal van 2023 68 opleidingstrajecten kunnen aanbieden (waarvan er 21 gestart in de eerste twee kwartalen van 2023), 26 keer een werkervaringsplek ingezet (waarvan er 14 gestart zijn in de eerste twee kwartalen van 2023) en 302 keer een traject ingezet dat bijdraagt aan de ontwikkeling van de persoon, mogelijk richting de arbeidsmarkt (waarvan er 163 gestart zijn in de eerste twee kwartalen van 2023). Hier kunnen zij werkervaring opdoen en werknemersvaardigheden aanleren.

Het aantal ingezette werkervaringsplekken blijft achter. Deze plekken moeten qua werkzaamheden en begeleiding aansluiten op de behoefte van de desbetreffende persoon. De gemeente Ridderkerk is continu op zoek naar een goede 'match'. Bij een gebrek aan deze match zijn er alternatieve trajecten ingezet om mensen wel de stappen te kunnen laten zetten die zij nodig hebben om de afstand naar de arbeidsmarkt te verkleinen. Dit is terug te zien in het hoge aantal overige re-integratie trajecten. Hierbij valt te denken aan jobcoaching, Bewegen werkt, Taalpunt, Werkfit traject, Jonge Krijger en proefplaatsing.

Segment 'Sociale activering'

Voor personen die in het segment sociale activering vallen is de kans op het direct vinden van betaald werk klein. Dit komt door in de persoon gelegen factoren zoals fysieke of psychische problematiek die hem/haar langdurig zullen beperken. De begeleiding is gericht op deelname aan de maatschappij.

Uitleg

Voor het segment sociale activering zijn voor het tweede kwartaal van 2023 een aantal doelen gesteld. Ook al is het doel niet gericht op het vinden van betaald werk, ook voor deze doelgroep zijn er passende trajecten. Voor 2023 willen wij dat in ieder geval 100 personen vrijwilligerswerk verrichten. Te zien is dat in de eerste twee kwartalen van 2023 zestien mensen gestart zijn met vrijwilligerswerk. In totaal zijn er 100 inwoners die vrijwilligerswerk doen in het kader van sociale activering. In het tweede kwartaal van 2023 zien we een stabiel beeld van het aantal mensen dat vrijwilligerswerk verricht. Om ook voor deze doelgroep passende trajecten te vinden waar ontwikkeling mogelijk is, is een verdere intensivering van de samenwerking met onze partners nodig.

Daarbij was het streven in het tweede kwartaal van 2023 dat er maximaal 10% van het segment sociale activering is ontheven van alle verplichtingen. Dit percentage ligt nu op 19%. Daar waar nodig wordt er een medische keuring uitgevoerd. Bij een ontheffing heeft een kandidaat geen re-integratie verplichtingen. Wij proberen regelmatig contact te houden om te kijken of wij op een ander vlak mogelijk wel ondersteuning kunnen bieden. Opvallend zijn de fluctuaties van het aantal ontheffingen. De reden wordt onderzocht.

1.3 In- en Uitstroom

De in- en uitstroom bepaalt uiteindelijk de hoogte van het uitkeringsbestand. De instroom is mede afhankelijk van landelijke trends. Op dit moment is er een krappe arbeidsmarkt. De instroom is in vergelijking met 2022 lager. De gemeente Ridderkerk wil voorkomen dat mensen afhankelijk worden van een uitkering als dit nodig is. Dit wordt uitgedrukt in de preventiequote. Ook is het belangrijk om een goed inzicht te hebben in de soort instroom zodat mensen zo kort mogelijk niet deelnemen aan het arbeidsproces. Hoe langer een uitkering hoe moeilijker het wordt om weer aan het werk te gaan.

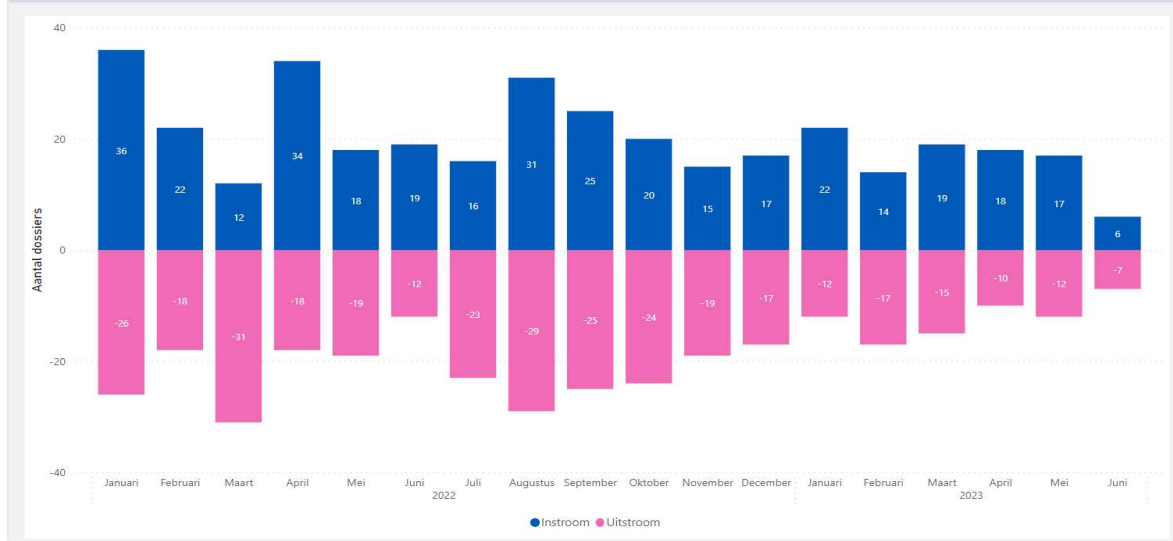
Eerst kijken we naar de hoogte van de in- en uitstroom, vervolgens naar het voorkomen van instroom, specifieke instroom (statushouders) en als laatste naar de soort uitstroom.

In- en uitstroom

Uitleg

Het aantal uitkeringsdossiers dat per maand geopend en het aantal dossiers dat per maand afgesloten is.

WI - In - en Uitstroom

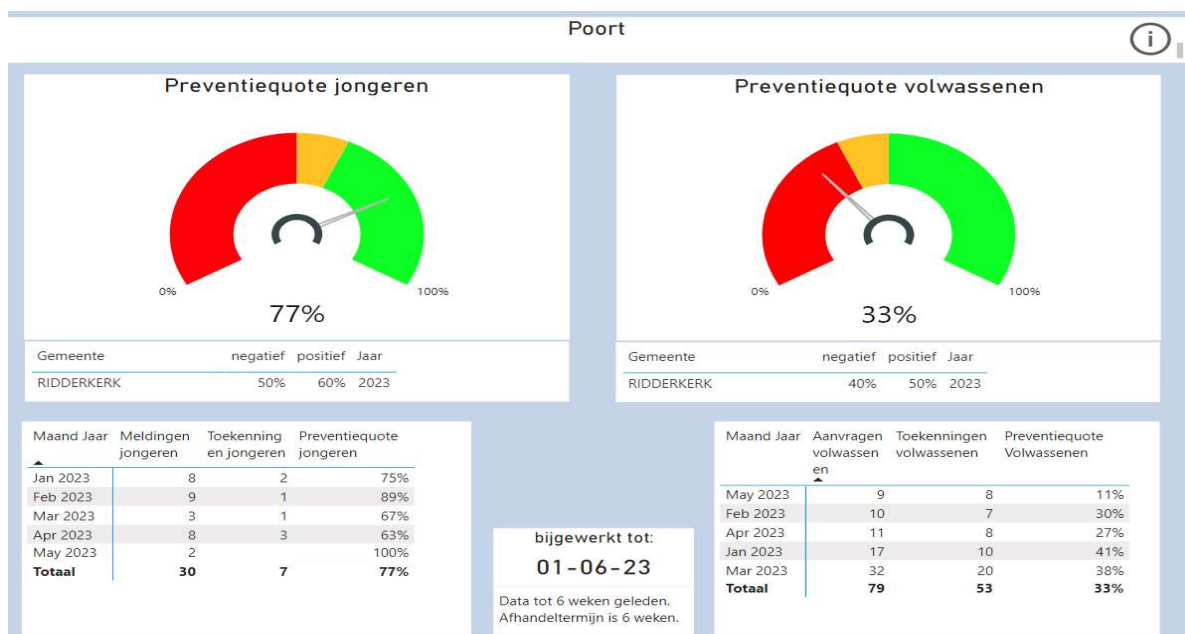
Toelichting:

De lagere instroom is grotendeels toe te schrijven aan het achterblijven van het huisvesten van statushouders. Ongeveer drie kwart van de instroom is niet direct bemiddelbaar naar werk. Van de 25% die instroomt in het segment 'werk' verwachten wij dat een groot gedeelte in de tweede helft van 2023 gaat uitstromen. De verwachting is dat er een stijging van de uitstroom komt door de ingezette trajecten.

Preventiequote

Uitleg

Om ervoor te zorgen dat het uitkeringsbestand niet stijgt is een goede controle aan de poort belangrijk. Enerzijds dient er goed beoordeeld te worden of iemand recht heeft op een uitkering. Anderzijds zetten we in op het gelijk vinden van werk tijdens het aanvraagproces. Hiermee blijft de mindset van de aanvragers gericht op werk en niet op een uitkering. Dit geldt voor alle inwoners, maar in het bijzonder voor jongeren. De gemeente Ridderkerk vindt het belangrijk dat jongeren niet in een uitkeringsituatie terecht komen, maar actief blijven met in eerste instantie een opleiding en anders werk. Deze doelstelling wordt gemeten met de preventiequote. Er is te zien hoeveel meldingen er zijn gedaan en hoeveel aanvragen uiteindelijk zijn toegekend. Als een aanvraag niet is toegekend betekent dit dat een inwoner tijdens het aanvraagproces werk of een opleiding heeft gevonden of op een andere manier niet in aanmerking komt voor een uitkering (vermogen, voorliggende voorziening etc.).

Toelichting

Er is te zien dat in het tweede kwartaal van 2023 de preventiequote voor jongeren 77% bedraagt. Hiermee voldoen wij op dit moment aan de doelstelling van 60%. De jongeren die geen uitkering toegekend hebben gekregen zijn over het algemeen doorbemiddeld naar in eerste instantie een opleiding en anders werk. Zoals eerder benoemd is er wel een stijging te zien in het aantal jongerendossiers. Dat betekent dat het aantal meldingen is gestegen.

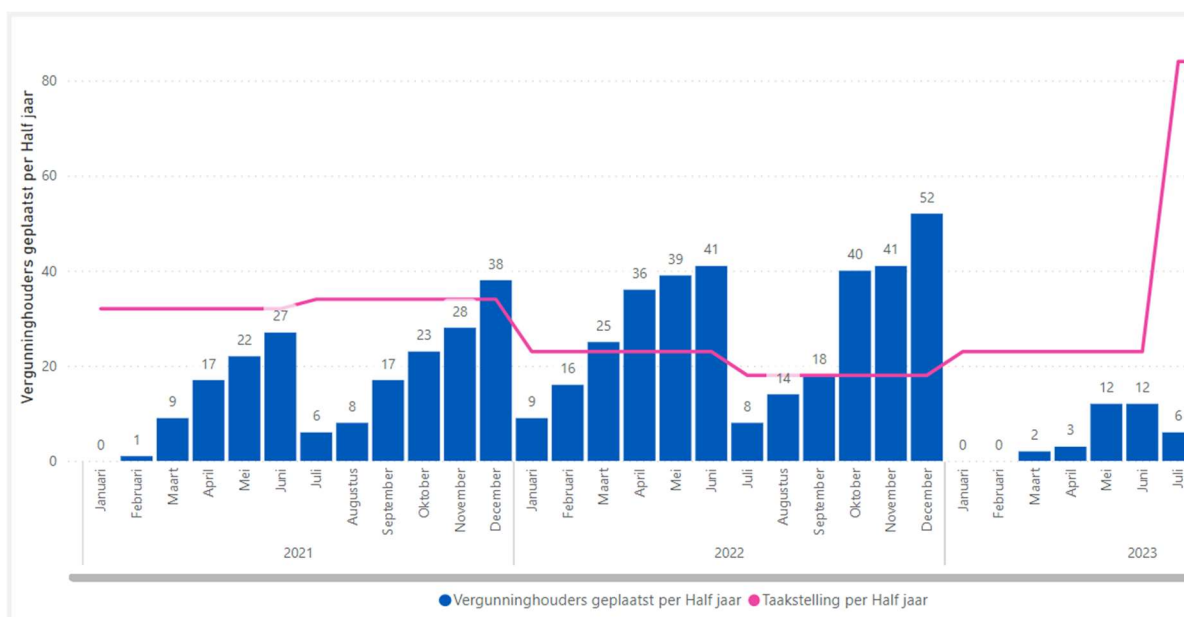
Voor volwassenen (ouder dan 27) is de preventiequote 33%. Dit is lager dan de gestelde KPI van 50%.

Voor de personen die uiteindelijk geen uitkering hebben gekregen kunnen andere voorliggende voorzieningen een rol spelen, zoals het vinden van werk of studie, recht op een andere voorziening (UWV) of veel eigen vermogen bezitten waardoor bijstand niet mogelijk is. Het is niet mogelijk om deze gegevens per afwijzing inzichtelijk te maken.

Huisvestingstaakstelling statushouders/vergunninghouders

Uitleg:

De rode lijn geeft de halfjaarlijkse taakstelling weer voor de gemeente. Het staafdiagram geeft per half jaar cumulatief het aantal geplaatste vergunninghouders weer dat door de Rijksoverheid wordt gepubliceerd. Doordat er uitgegaan wordt van de cijfers van de Rijksoverheid zit er een vertraging in de gerapporteerde cijfers. De gerealiseerde taakstelling wordt bepaald door het resultaat van de voorafgaande periode en het aantal geplaatste statushouders in de betreffende periode. Als het staafdiagram boven de rode lijn komt, betekent dit dat er meer statushouders zijn geplaatst dan voor die specifieke periode zijn gevraagd te huisvesten. Alle gezinsleden tellen mee in het aantal gehuisveste statushouders. De vertaling naar aantal uitkeringsdossiers is hiermee niet één op één te maken. Er wordt ervan uitgegaan dat het aantal uitkeringsdossiers 40% is van het gehuisveste aantal personen. Dit is afhankelijk van de migratiestroom en de mogelijkheid tot gezinshereniging. Als er meer alleenstaanden worden gehuisvest is het percentage dossiers hoger.

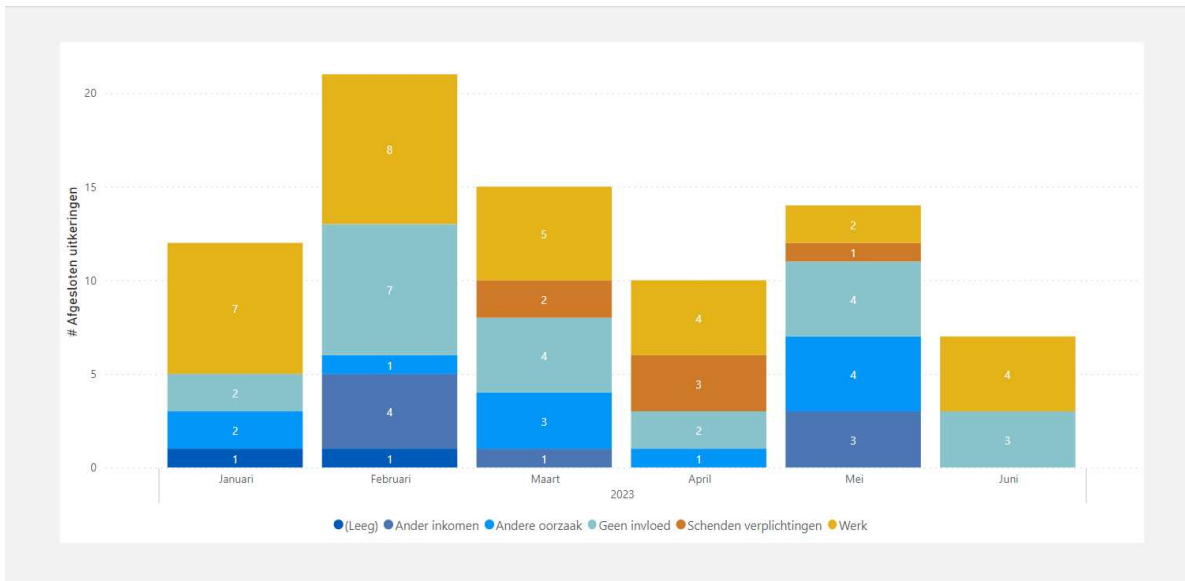
Toelichting:

De taakstelling vanuit de provincie voor het eerste half jaar van 2023 is 23. In de maanden januari en februari hebben er geen huisvestingen plaatsgevonden. In maart zijn er twee statushouders gehuisvest, in april is er 1 statushouder, in mei zijn negen statushouders gehuisvest en in juni heeft er geen huisvesting plaatsgevonden. Dat betekent dat de huisvestingstaakstelling van de eerste helft 2023 niet behaald is. Er is een achterstand van 11 personen. De reden dat er minder statushouders zijn gehuisvest is dat er andere doelgroepen een hogere prioriteit genoten. De verwachting is dat in samenwerking met de woningcorporatie de huisvesting van statushouders weer op gang komt in de tweede helft van 2023.

Uitstroom

Het aantal uitkeringsdossiers dat per maand afgesloten is uitgesplitst naar redenen van beëindiging.

Toelichting:

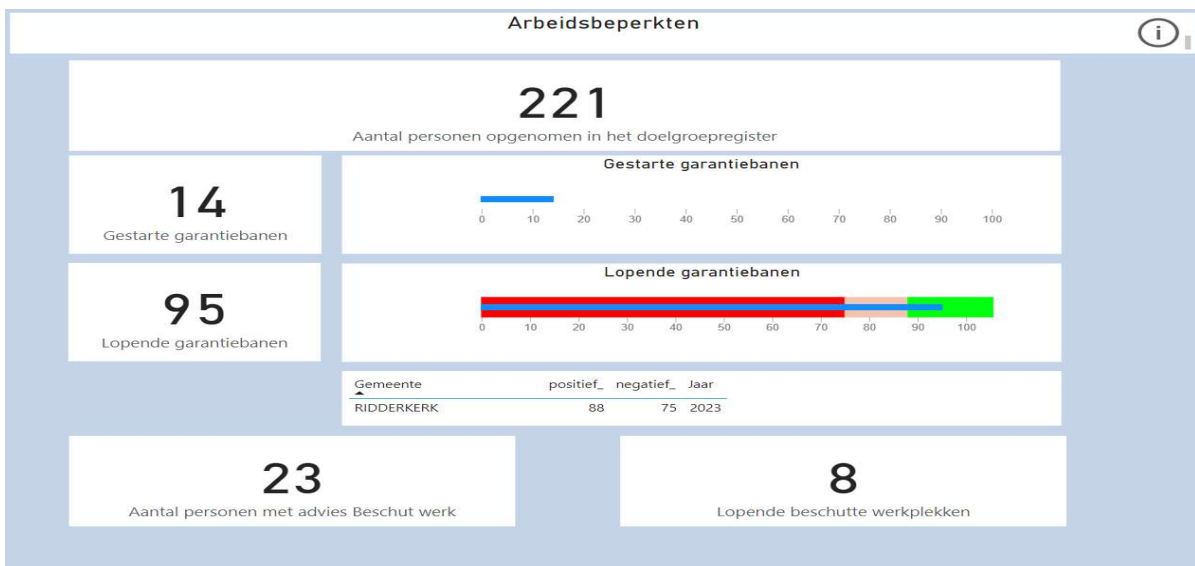
Er is in het tweede kwartaal van 2023 geen grote verschuiving te zien in redenen van uitstroom. Het deel waar de gemeente invloed op heeft (m.n. opleiding en werk) is verder uitgewerkt in de prestatie-indicatoren die zijn opgenomen in de jaarstukken.

1.4 Arbeidsbeperkten

Uitleg:

Mensen die werken in een garantiebana of in het kader van nieuw beschut werk zijn een doelgroep van gemeenten. Om ervoor te zorgen dat mensen met een arbeidsbeperking toch kunnen werken regelt de Wet Banenafpraak dat werkgevers arbeidsplaatsen hiervoor beschikbaar stellen.

Gemeenten hebben als opdracht om ervoor te zorgen dat bedrijven in één arbeidsmarktregio op dezelfde wijze daarbij worden geholpen. Een van de voorzieningen is een loonkostensubsidie die de loonwaarde van de medewerker aanvult tot het wettelijk minimumloon. Deze wordt betaald uit de Wet Bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten (Buig).

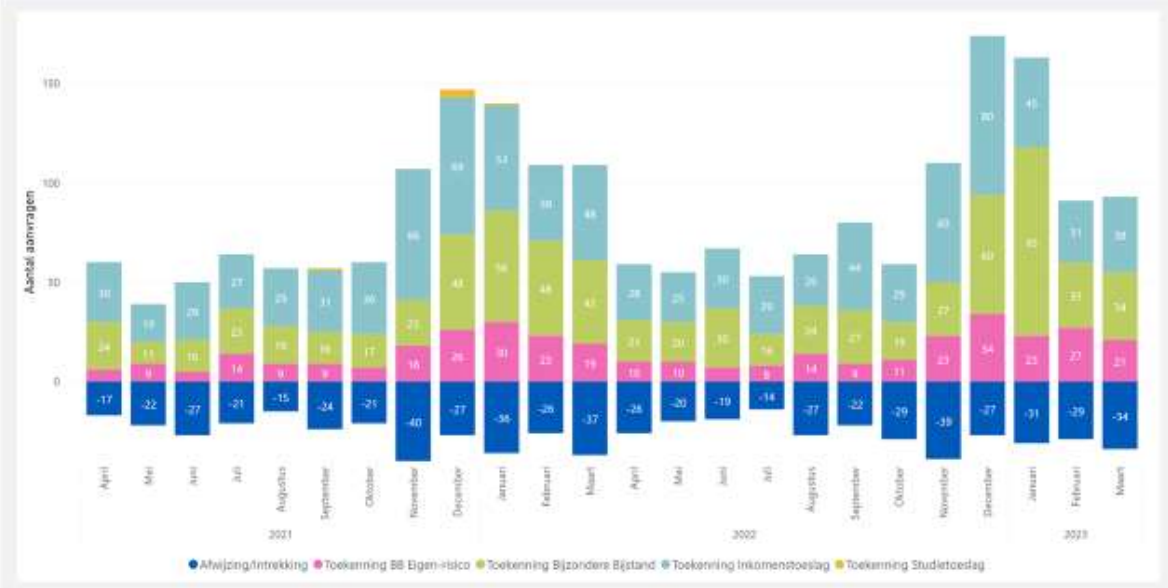

Toelichting:

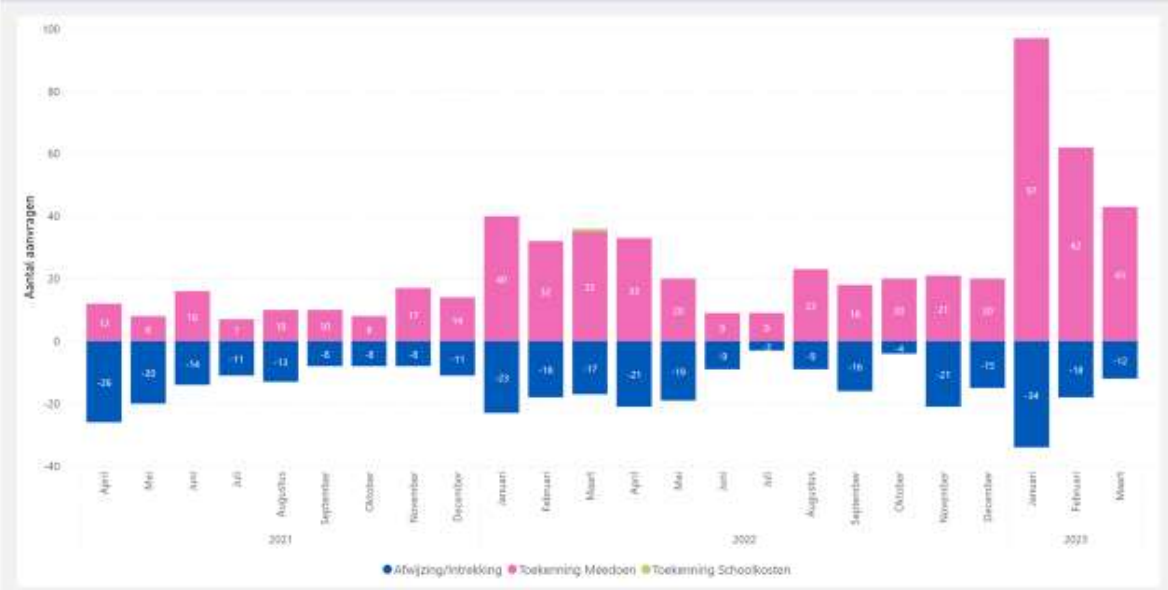
Er zijn 95 lopende garantiebana. Er zijn 14 garantiebana gestart in de eerste twee kwartalen van 2023. Hiermee voldoen we aan de kpi lopende garantiebana (88). Er zijn 23 personen met een advies beschutte werkplek en er zijn acht lopende beschutwerkplaatsen.

1.5 Minimabeleidsvoorzieningen

WI - Minimabeleid

WI - Meedoen

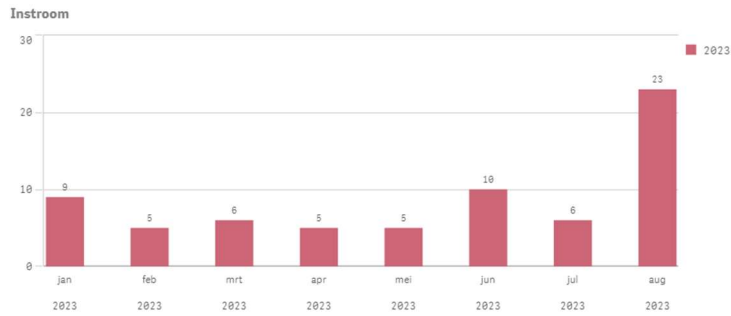

Algemene toelichting en trends

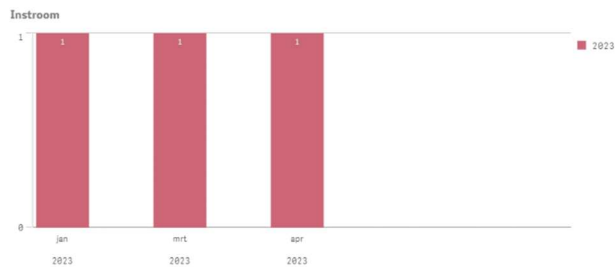
Het gebruik van de minimaregelingen laat een stijging zien bij de onderdelen bijzondere bijstand (inclusief individuele inkomensvoetslag) en de regeling Meedoen. Uiterkeringsgerechtigden Participatiewet krijgen automatisch Meedoen toegekend bij een nieuw kalenderjaar. Er is nog geen informatie beschikbaar die deze stijging verklaart.

1.6 Schuldhulpverlening

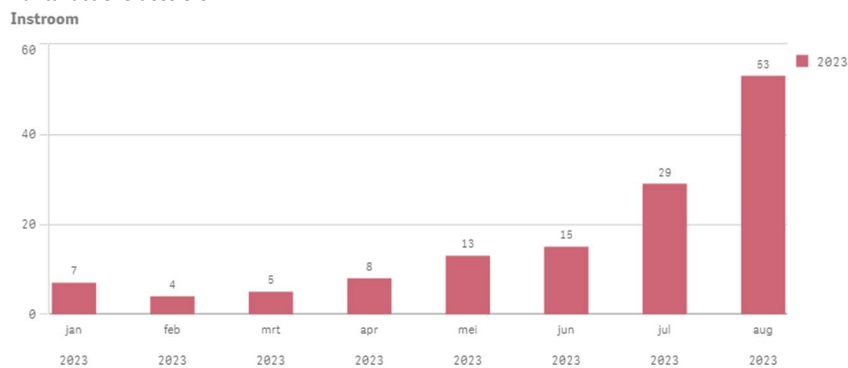
Aantal aanmeldingen

Aantal crisisinterventies

Aantal actieve dossiers

Algemene Toelichting

In het eerste tabel kunt u zien hoeveel aanmeldingen wij hebben ontvangen per 1 januari 2023 tot en met augustus 2023. In het tweede tabel het aantal crisisinterventies. En in het laatste tabel alle actieve dossiers en aantal gestarte minnelijke trajecten.

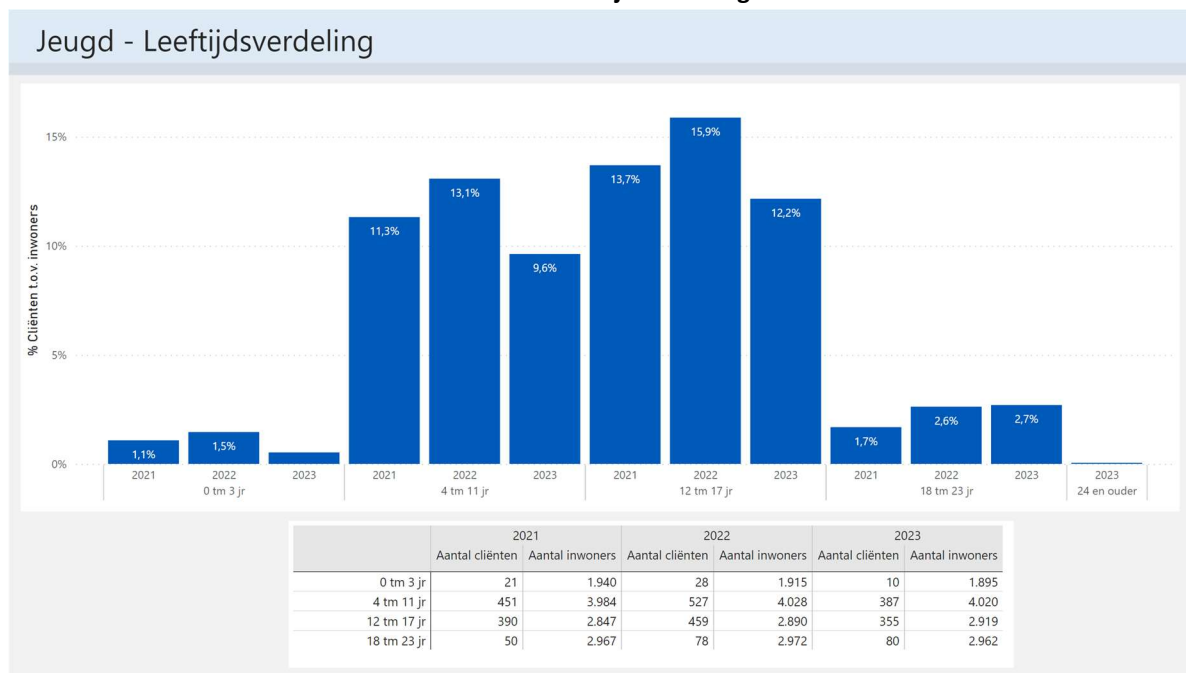
Nadere toelichting/trend/ontwikkeling

We zijn in 2023 van start gegaan met onze nieuwe aanbieder de Kredietbank Nederland. De dossiers bij Plangroep zijn aflopend. Op dit moment hebben wij 84 dossiers lopen bij Plangroep.

De aflosterperiode van een minnelijke schuldregeling (Msnp) is vanaf 1 juli 2023 verkort van 36 naar 18 maanden door middel van wetwijzigingen. Hierdoor hebben onze inwoners sneller perspectief op een duurzaam schuldenvrije toekomst. De verwachting is dat de verkorting van de aflostermijn zal zorgen voor meer hulpvragen. We zien na 1 juli een stijging van het aantal aanmeldingen. De verkorting van het minnelijk traject kan daar een reden van zijn.

2 Wijkteam en Jeugdhulp

2.1 Leeftijdsverdeling

Algemene toelichting

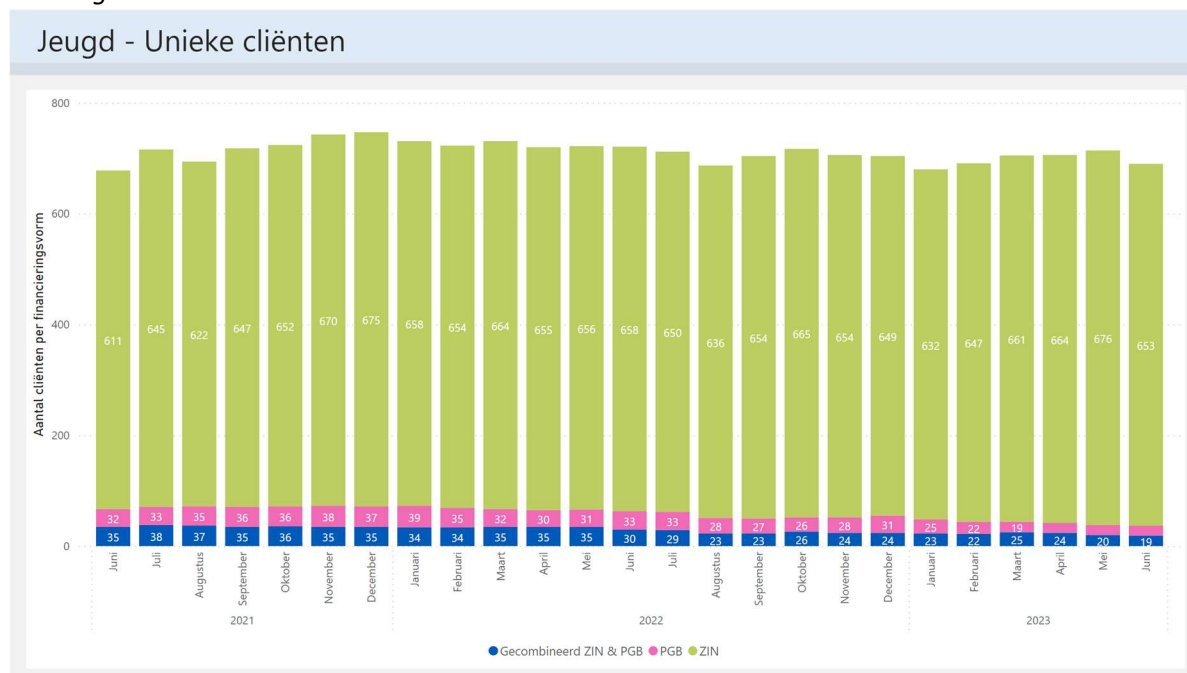
Bovenstaande tabel geeft de verhouding weer tussen jeugdigen in een bepaalde leeftijdscategorie in de tweedelijns zorg en van het totaal aantal jeugdigen in die leeftijdscategorie woonachtig in de gemeente. Het betreft het aantal unieke cliënten met een jeugdhulp beschikking in het tweede kwartaal van 2023 ten opzichte van het aantal jeugdigen in het tweede kwartaal van 2021 en 2022.

Nadere toelichting

Het percentage cliënten met jeugdhulp is bij bijna alle leeftijdscategorieën ten opzichte van het tweede kwartaal 2022 gedaald. Het percentage in de categorie 18 t/m 23 jaar is ongeveer gelijk gebleven. De oorzaak kan gelegen liggen in de gevolgen van de coronacrisis, waarbij in 2021 sprake was van uitgestelde zorg en deze in 2022 is ingezet. Deze uitgestelde zorg neemt in 2023 iets af. Het aantal cliënten neemt licht af, maar de kosten voor jeugdhulp stijgen weliswaar. Als de afname van het aantal cliënten blijft doorzetten, dan is dit in lijn der verwachting. In zijn totaliteit gaat het echter om een voorlopig beeld omdat veel beschikkingen met terugwerkende kracht worden toegekend. Dit komt door wachtlijsten bij het team Toegang van de wijkteams. Deze wachtlijsten worden echter in Q3 van 2023 met behulp van een plan van aanpak zoveel mogelijk weggewerkt.

2.2 Unieke cliënten

Per zorgvorm

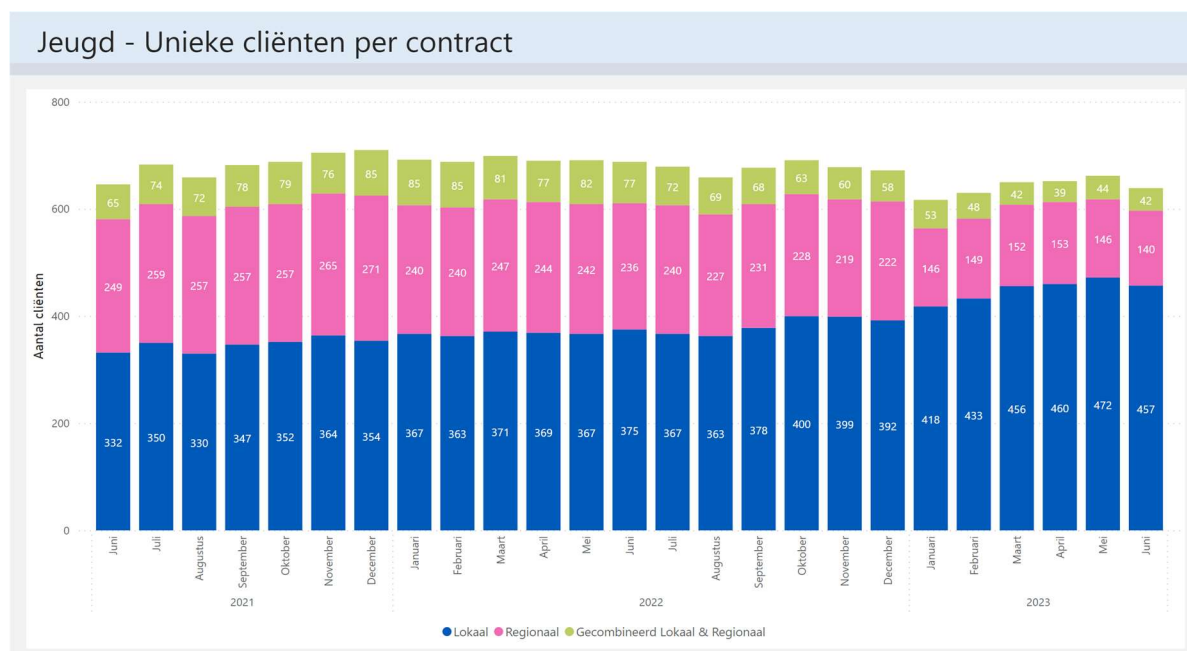
Toelichting

De bovenstaande tabel maakt het aantal unieke cliënten inzichtelijk per zorgvorm: Zorg In Natura (ZIN), Persoonsgebonden budget (PGB) en gecombineerd.

Nadere toelichting

Na een stijging van het aantal ZIN-clients in het jaar 2022, zien we het aantal ZIN-clients in het tweede kwartaal 2023 eveneens stijgt. Het aantal cliënten dat gebruik maakt van een PGB daalt echter. We verwachten dat deze ontwikkeling zich blijft doorzetten. We verwachten dat deze lijn zich blijft doorzetten en de meeste jeugdhulpbeschikkingen in vorm van ZIN zullen worden afgegeven.

Per contractvorm

Toelichting

De bovenstaande tabel betreft het aantal unieke cliënten met een openstaande beschikking voor Zorg in Natura voor lokale jeugdhulp, regionale jeugdhulp of een combinatie van beide.

Nadere toelichting

Als we het tweede kwartaal van 2023 vergelijken met dat van 2022 zien we dat er sprake is van een daling in het aantal cliënten dat gebruik maakt van zowel regionale jeugdhulp als een combinatie van lokale en regionale jeugdhulp. Het aantal cliënten, dat in 2023 gebruikmaakt van lokale jeugdhulp, is echter gestegen. Het aantal cliënten dat gebruikmaakt van regionale jeugdhulp daalt, hetgeen in lijn is met onze doelstelling om meer in te zetten op lokale jeugdhulp ten opzichte van regionale jeugdhulp. Op de lange termijn zal de afname van regionale jeugdhulp naar verwachting zorgen voor een lastenvermindering. Regionale jeugdhulp is immers over het algemeen zwaarder en duurder dan lokale jeugdhulp. In samenwerking met het lokale veld blijven we onderzoeken hoe we inwoners nog eerder en beter van dienst kunnen zijn om complexe zorg te voorkomen.

2.3 Unieke cliënten per perceel

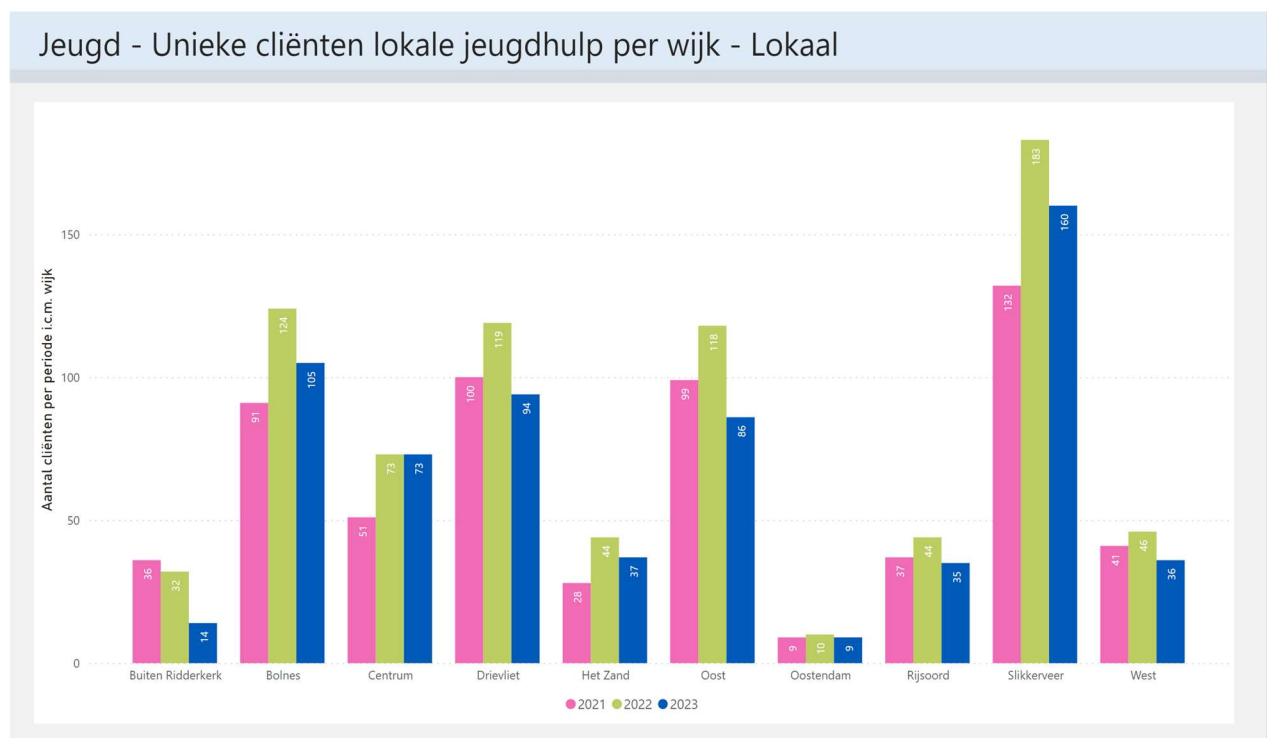
In voorgaande bestuursrapportages werden 2 grafieken getoond, waarbij het aandeel cliënten per perceel werd weergegeven voor enerzijds de lokale jeugdhulp en anderzijds de regionale jeugdhulp. Bij deze rapportage is dat helaas niet mogelijk. Dit wordt door de volgende oorzaken verklaard.

Ten eerste hebben we in 2022 een Europese aanbesteding uitgevoerd ten behoeve van lokale jeugdhulp. Hierbij zijn we overgestapt naar een andere bekostigingssystematiek (van arrangementenmodel naar P x Q). Hierdoor is het (op dit moment) niet mogelijk om een vergelijking met voorgaande jaren te maken t.a.v. de inzet van de specifieke onderdelen van lokale jeugdhulp.

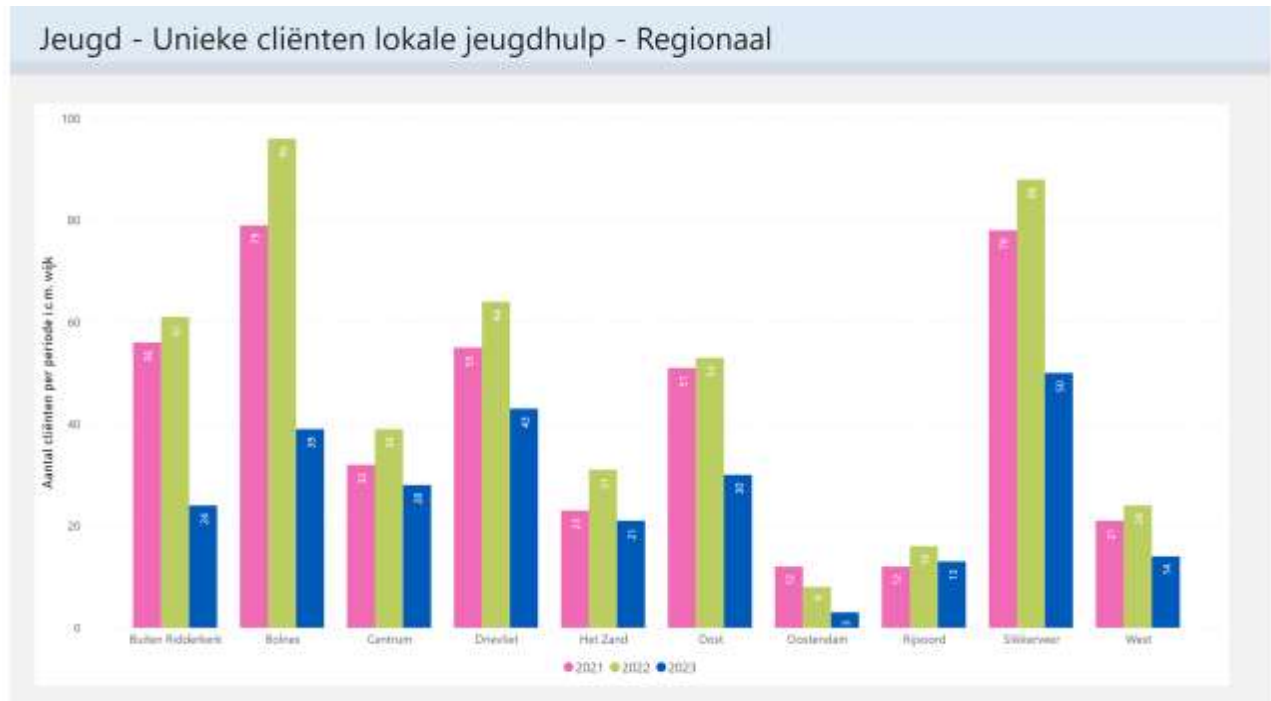
Daarnaast hebben de ministeries van BZK en VWS halverwege 2022 besloten de taakvelden o.a. op het gebied van Jeugd aan te passen en te verfijnen, omdat deze te grofmazig waren voor het aanleveren van o.a. begrotingscijfers. Hierdoor was het voorgaande jaren lastiger om op landelijk niveau data met elkaar te vergelijken en belangrijke trends eruit te kunnen halen. De komende periode gaan we nadere invulling geven aan het verzamelen van data, zodat wederom tabellen met unieke cliënten per perceel gegenereerd kunnen worden.

2.4 Unieke cliënten per wijk

Lokale jeugdhulp

Regionale jeugdhulp

Algemene toelichting

De bovenstaande tabellen maken het aantal unieke cliënten jeugdhulp per wijk inzichtelijk. De bovenste tabel laat dit zien voor lokale jeugdhulp en de onderste tabel voor regionale jeugdhulp.

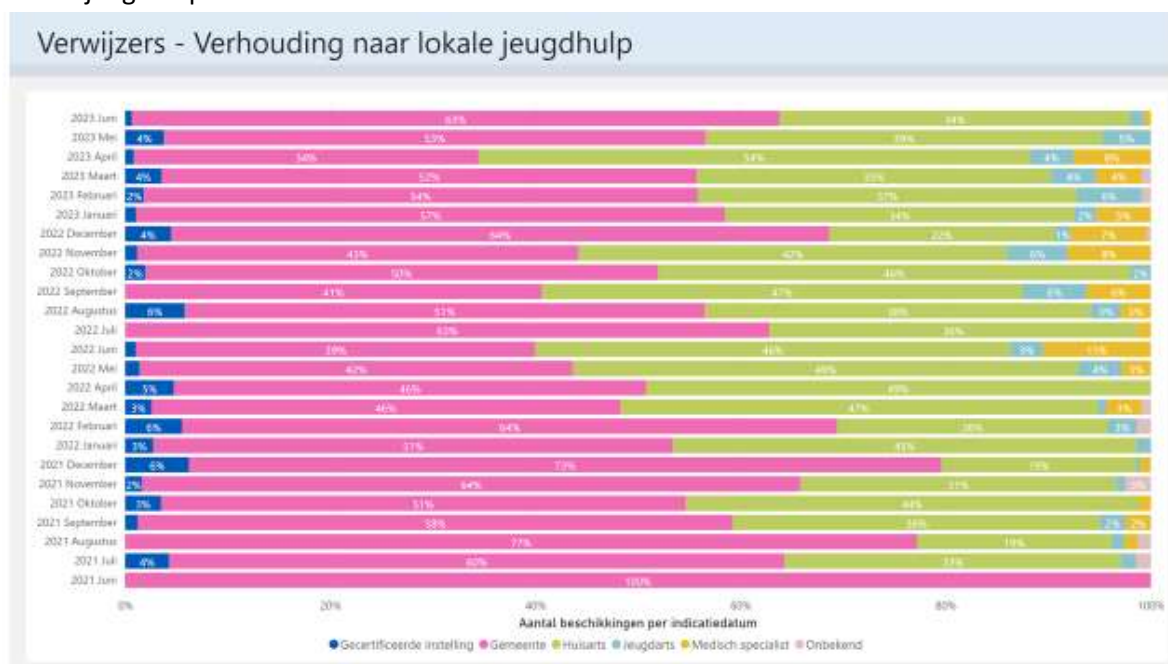
Nadere toelichting

Er is inzichtelijk gemaakt hoe het zorggebruik per wijk is opgebouwd. In alle wijken lijkt sprake te zijn van een daling van het aantal unieke cliënten t.o.v. vorig jaar, maar dit is echter een tijdelijk beeld. Eind van het jaar zal pas op basis van deze tabel gezegd kunnen worden hoe het zorgverbruik per wijk zich verhoudt tot voorgaande jaren. Wel is al te zeggen dat net als vorig jaar de meeste cliënten met een jeugdhulpbeschikking wonen in de wijken Slikkerveen, Bolnes, Drievliet, Oost en het Centrum. Een mogelijke verklaring kan zijn dat in sommige van deze wijken in verhouding meer gezinnen met kinderen wonen dan in andere wijken met een lager aantal.

Het doel om het zorggebruik per wijk in beeld te brengen past bij de wens om meer wijkgericht interventies te kunnen doen om o.a. meer thuisnabij preventieve ondersteuning te organiseren. Naar verwachting zal hier nog meer invulling aan worden gegeven in de loop van 2024. De aantallen, die zichtbaar zijn in de tabellen, betreffen een voorlopig beeld omdat toewijzingen met terugwerkende kracht worden verwerkt.

2.5 Verwijzers

Lokale jeugdhulp

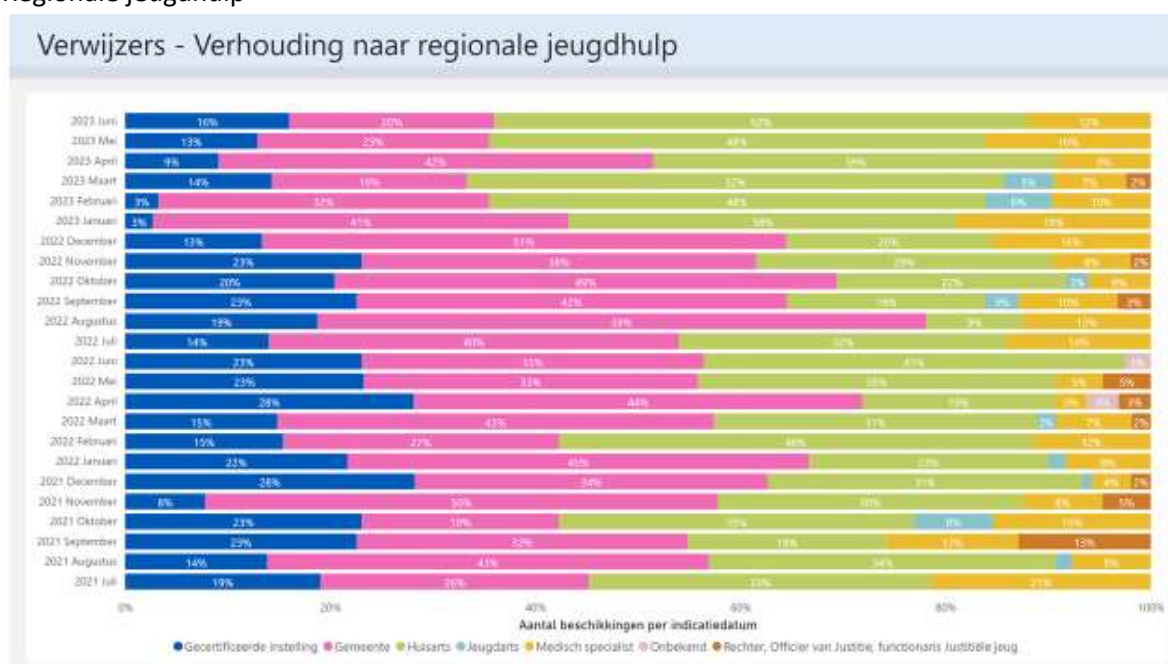
Toelichting

Bovenstaande tabel maakt verhouding tussen de verwijzers naar lokale jeugdhulp inzichtelijk.

Nadere toelichting

Over het algemeen worden de meeste verwijzingen naar lokale jeugdhulp gedaan door het wijkteam (gemeente). Daarnaast is de huisarts ook een belangrijke verwijzer. De huidige verhouding in verwijzers is vergelijkbaar met voorgaande perioden. Net als vorig jaar wordt ingezet op een betere samenwerking met de huisartsen door de inzet van een Praktijkondersteuner Huisarts (POH)-GGZ Jeugd. Het beoogd effect van deze inzet is dat het aantal verwijzingen vanuit de huisartsen verder af gaat nemen. De verwachting is dat we door nog meer via het wijkteam te indiceren meer grip krijgen op de lastenverzwaring op Jeugd.

Regionale jeugdhulp

Toelichting

Bovenstaande tabel maakt de verhouding tussen verwijzers naar regionale jeugdhulp inzichtelijk.

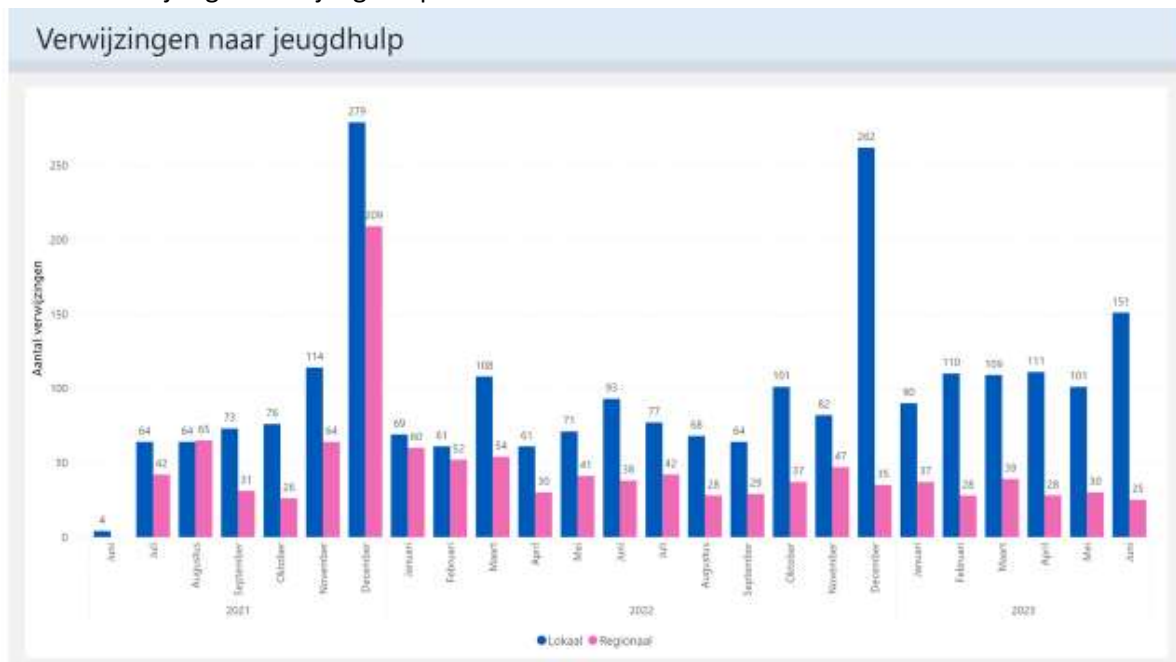

Nadere toelichting

De huisarts en de gemeente zijn daarbij de meest voorkomende verwijzers. Het verschilt per maand door wie de meeste verwijzingen worden gedaan. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal verwijzingen in het tweede kwartaal vanuit de Gecertificeerde Instellingen gedaald. Dit kan mogelijk verklaard worden door het feit dat wijkteammedewerkers Preventie & Ondersteuning en Zorg & Veilig (intensieve vrijwillige hulpverlening) nauw samenwerken en omdat er steeds beter wordt samengewerkt met ketenpartners in het jeugdbeschermingsketen. Op die manier daalt het aantal meldingen op het JB-plein en daarmee ook het aantal verwijzingen vanuit de Gecertificeerde Instellingen. Zij verwijzen met name naar jeugdhulp met verblijf.

Huisartsen verwijzen voornamelijk naar ambulante specialistische jeugdhulp (regionale jeugdhulp). Hier geldt ook dat wordt ingezet op een betere samenwerking met de huisartsen door de inzet van een Praktijkondersteuner Huisarts (POH)-GGZ Jeugd. Het beoogd effect van deze inzet is dat kinderen sneller worden geholpen door de POH. Op die manier voorkomen we waar mogelijk verwijzingen vanuit de huisartsen waardoor het aantal huisartsverwijzingen afneemt.

2.6 Verwijzingen naar jeugdhulp

Toelichting

Bovenstaande tabel laat zien hoeveel verwijzingen er naar lokale jeugdhulp en naar regionale jeugdhulp hebben plaatsgevonden.

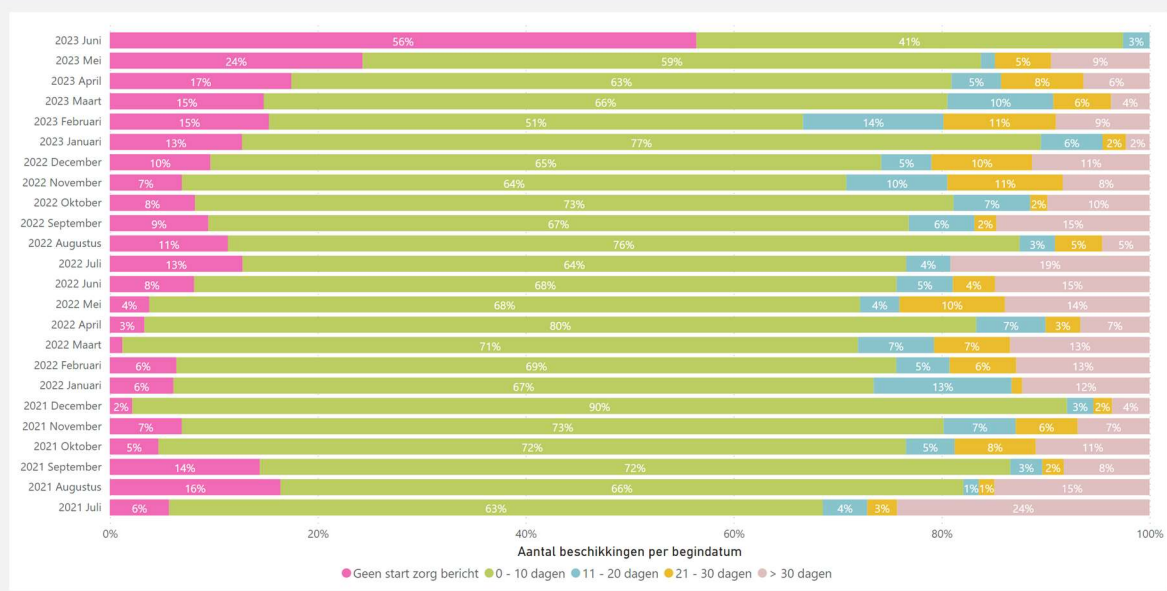
Nadere toelichting

Uit de tabel kunnen we opmaken dat er meer wordt doorverwezen naar lokale jeugdhulp, dan naar regionale jeugdhulp. Dit is in de lijn van de doelstelling om meer in te zetten op lokale jeugdhulp en minder op regionale jeugdhulp. Lokale jeugdhulp is vaak laagdrempeliger dan zwaardere regionale jeugdhulp. Daarnaast valt er beter te sturen op de doelmatigheid en afschaling van lokale jeugdhulp door de nauwe samenwerking met het wijkteam. We verwachten daarmee op de lange termijn een lastenvermindering te realiseren.

2.7 Wachtijd

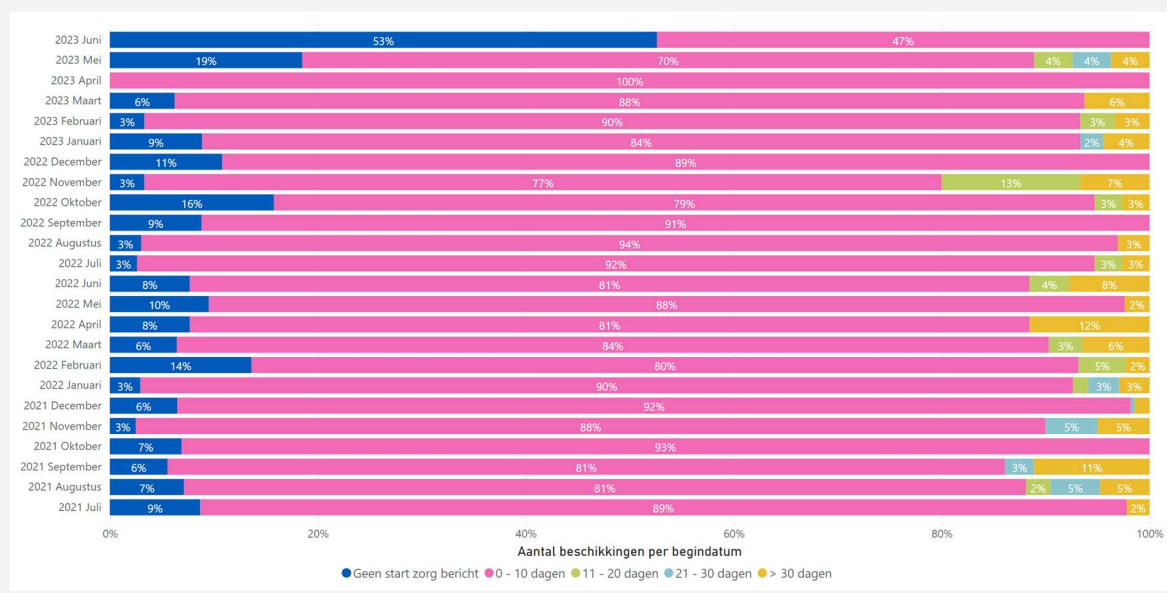
Wachtijd jeugdhulp lokaal

Wachtijd jeugdhulp - Lokaal

Wachtijd jeugdhulp regionaal

Wachtijd jeugdhulp - Regionaal

Toelichting

De bovenstaande tabellen maken de wachttijd voor zorg in natura voor lokale en regionale jeugdhulp op basis van de gewenste startdatum versus daadwerkelijke startdatum inzichtelijk.

Nadere toelichting

Er worden nog regelmatig correcties gedaan met betrekking tot de wachttijd. Het komt namelijk regelmatig voor dat een zorgaanbieder een toewijzing met terugwerkende kracht aanvraagt. Of dat arrangementen later binnenkomen bij de backoffice. De wachttijden laten per maand een ander beeld zien, des te langer je terugkijkt des te meer de daadwerkelijke wachttijden inzichtelijk zijn gemaakt. De wachttijsten op lokale jeugdhulp zijn doorgaans minder lang dan die op regionale jeugdhulp.

Via het Berichtenverkeer Jeugdwet wisselen gemeenten en zorgaanbieders informatie uit. Het indiceren, toewijzen en leveren van zorg wordt via deze dienst geregistreerd en gevolgd in de vorm van (retour-)berichten. Vanuit het berichtenverkeer is vanaf 1 april 2023 de overstap gemaakt naar een nieuwe standaard (versie 3.2). Om dit in goede banen te leiden zijn minder berichten verstuurd en is er eind maart een freeze-periode ingelast. In de tussentijd wordt er door middel van een plan van aanpak gewerkt aan het wegwerken van de wachtlijsten bij het team Toegang.

2.8 Hulpverlening vanuit de wijkteams

Algemene toelichting

De hulpverlening vanuit het wijkteam wordt gevormd door 4 verschillende teams, namelijk team Toegang, de Backoffice Jeugd, team Zorg & Veilig en team Preventie & Ondersteuning. Elk team richt zich op een bepaalde vorm van hulpverlening of ondersteuning aan het primaire proces van hulpverlening in de eerste lijn.

Nadere toelichting

Halverwege 2022 is geconstateerd dat er sprake was van wachtlijsten bij de het team Toegang. Naar aanleiding daarvan is in het tweede kwartaal van 2023 een pakket aan maatregelen beschreven met als doel "het grip krijgen op de doorlooptijden aanvragen jeugdhulp". Op die manier wordt een bijdrage geleverd aan het effectiever en efficiënter werken om zo meer grip te krijgen op de doorlooptijden van aanvragen jeugdhulp. Ook werken we zo aan een stabiele afhandelingstermijn die voldoet aan het wettelijke kader, te weten het afhandelen van de aanvragen jeugdhulp binnen de termijn van 8 weken. Twee van de maatregelen betreffen uitbreiding van de capaciteit bij het team Toegang en de uitbreiding van de inzet bij de Backoffice Jeugd.

Dankzij een goede samenwerking op het gebied van veiligheid slaagt het team Zorg & Veilig er steeds vaker in om hulpvragen vroegtijdig op te pakken. Dit zorgt ervoor dat gezinnen - waar het vermoeden is van een onveilige situatie - eerder in beeld zijn en daarmee aanvullende hulp in veel gevallen voorkomen wordt. Dit ligt in lijn met de richting waarop we ons bewegen in het kader van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.

Het team Preventie & Ondersteuning blijft inzetten op hun eerste lijn ondersteuning en hulp. De gemeente blijft onderzoeken hoe we deze inzet kunnen versterken in samenwerking met lokale partners. Door het optimaliseren van deze vorm van hulpverlening hopen we inwoners nog beter en eerder van dienst te kunnen zijn. Daarmee verwachten we zwaardere (jeugd)hulp nog meer te kunnen gaan voorkomen.

3 Wmo en doelgroepenvervoer

3.1 Trends en ontwikkelingen

Lokaal en landelijk is het de verwachting dat in de toekomst meer inwoners, vaker en intensiever een beroep (gaan) doen op Wmo voorzieningen. Dit is te verklaren uit de volgende drie maatschappelijke trends en ontwikkelingen:

1. *Abonnementstarief Wmo*

Een landelijk bevestigd beeld is dat door de invoering van het abonnementstarief per 1 januari 2019 de groei van het aantal unieke cliënten met een Wmo voorziening extra toe neemt. Vooral door extra instroom vanuit de hogere inkomensklassen en bij 65-plussers. De genoemde trendbreuk is vooral waarneembaar bij de voorziening Hulp bij het Huishouden. Het kabinet wil weer terug naar een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo, met landelijke normen en met oog voor betaalbaarheid van lage- en middeninkomens. Het kabinet wil vanaf 1 januari 2026 de eigen bijdrage aanpassen. Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de vormgeving van de eigen bijdrage zoals die voorheen was, met oog voor inkomenseffecten en het beroep dat wordt gedaan op de Wmo.¹

2. *De (dubbele) vergrijzing*

Dubbele vergrijzing is het verschijnsel dat niet alleen de groep ouderen een relatief groter aandeel vormt van de bevolking (o.a. als gevolg van de babyboom na de Tweede Wereldoorlog), maar dat ook de gemiddelde leeftijd steeds hoger komt te liggen. Op twee manieren neemt de vergrijzing daardoor toe. In de periode 2020 – 2050 wordt een toename van 66% verwacht van het aantal 80-plussers. Tot 2035 bedraagt die verwachte toename zo'n 33%.² Naast dat er dus meer (oudere) ouderen zullen zijn, blijven deze ouderen bovendien langer thuis wonen. Hierdoor maken zij (langer) gebruik van Wmo voorzieningen voordat zij doorstromen naar de Wlz.

3. *De ambulantisering van de zorg*

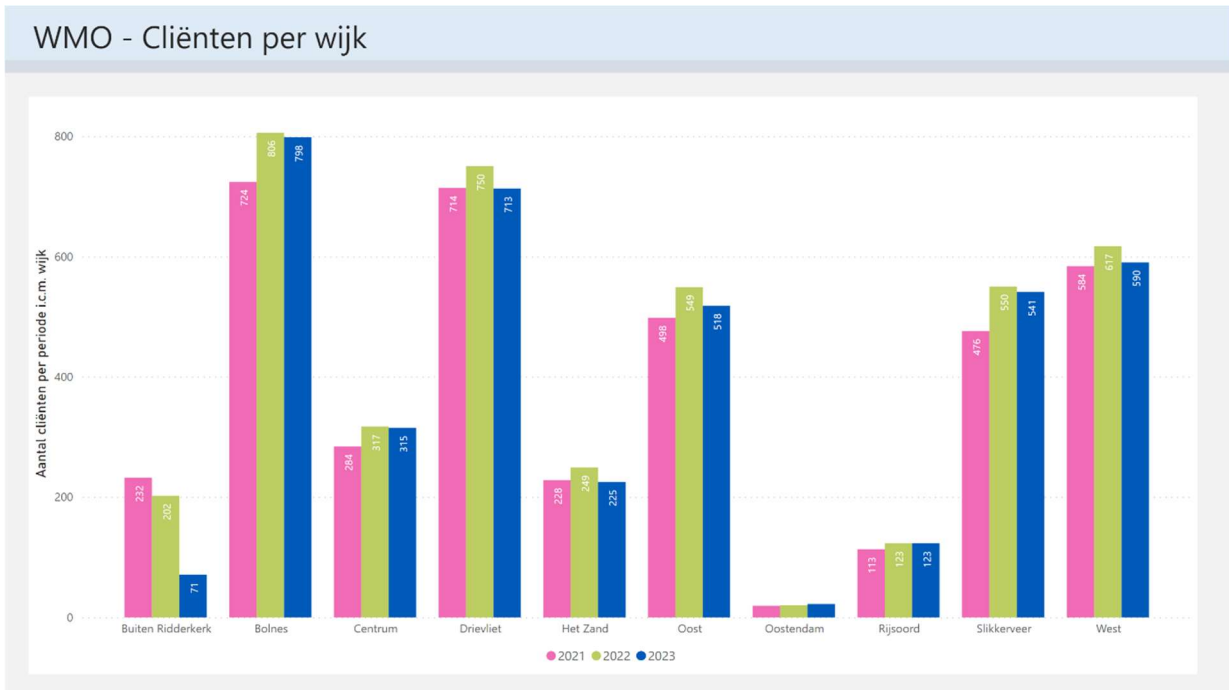
Hulp en ondersteuning worden steeds vaker in de eigen wijk geboden (ambulantisering). Voor inwoners met psychiatrische problematiek is het bijvoorbeeld sinds de invoering van de wet Verplichte Ggz mogelijk om thuisbehandeling en begeleiding te krijgen in plaats van een opname in een instelling. Hierdoor wordt de doelgroep voor de Wmo vergroot. Ook binnen de doelgroep verstandelijk gehandicapten en beschermd wonen (BW) wonen cliënten steeds vaker en langer thuis. Het rijksbeleid is daar eveneens op gericht.

---

¹ Ministerie van VWS, *Voortgangsbrief Wmo 2015*, 8 mei 2023, p. 5.

² Nota Integraal Beleid Sociaal Domein gemeente Ridderkerk, pag. 70.

3.2 Wmo cliënten per wijk

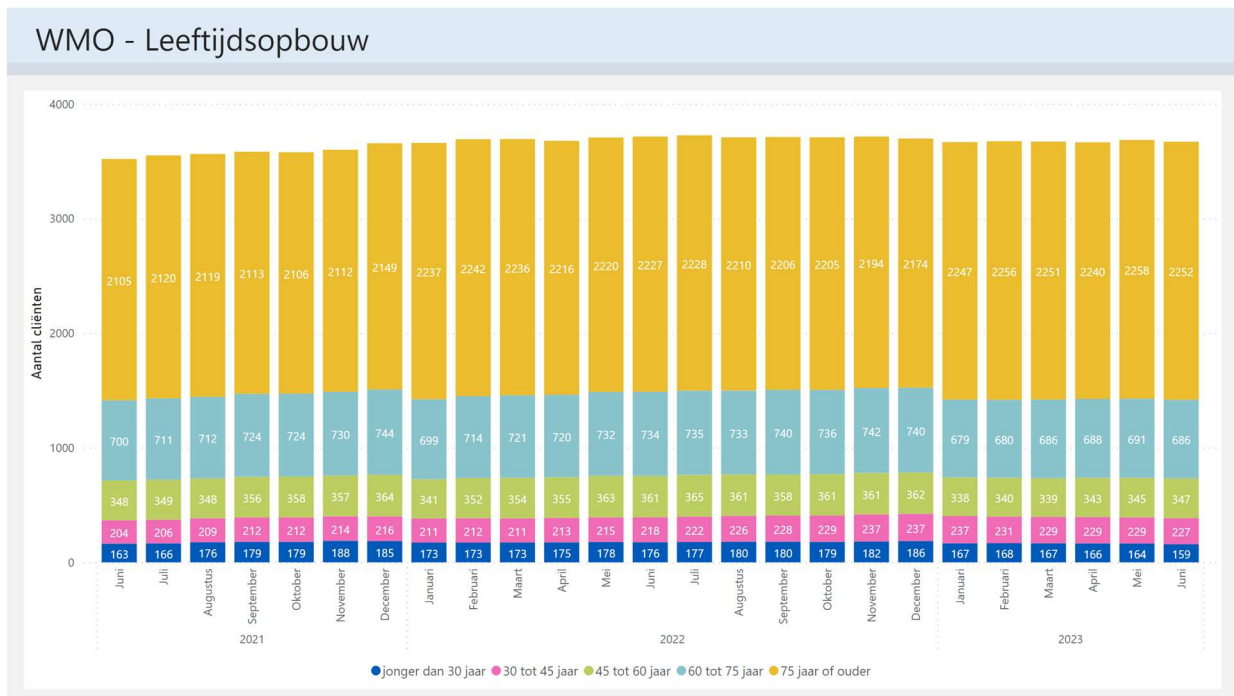

Toelichting

In de grafiek is een weergave te zien van het aantal cliënten in zorg van januari 2021 tot en met juni 2023. In 2021 en 2022 is te zien dat het aantal cliënten in zorg toe neemt. Dit is in lijn met de lange termijn verwachting. De cijfers voor 2023 betreffen het lopende meetjaar (tot 30 juni 2023) en zullen gedurende het jaar verder oplopen.

Daarnaast is logischerwijs te zien dat de wijken met een groter aantal inwoners relatief meer cliënten in zorg heeft. Tevens is de groep 'Buiten Ridderkerk' opgenomen. Dit betreft personen die ondersteuning hebben ontvangen, maar inmiddels zijn verhuisd naar een andere gemeente. Dit verklaart ook waarom het aantal hoger is, wanneer het een jaar betreft dat verder in het verleden ligt.

3.3 Leeftijdsopbouw Wmo

Toelichting

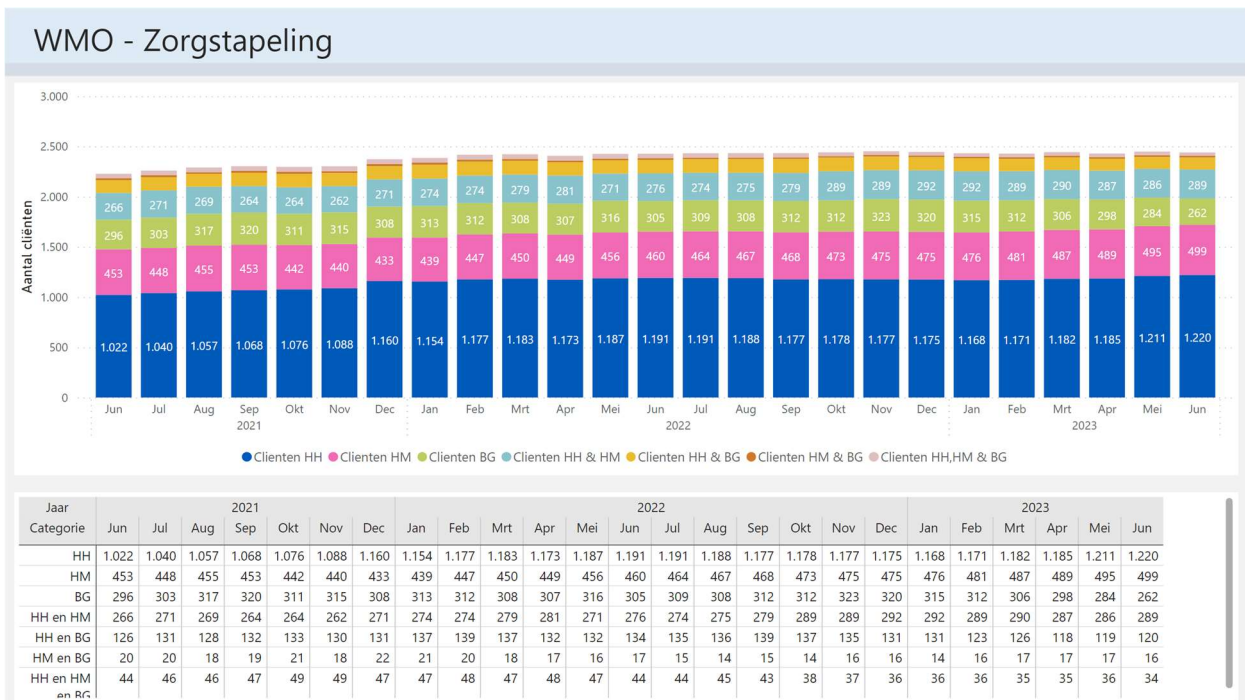
Het gestapelde staafdiagram laat de verdeling van het aantal unieke cliënten verdeeld naar leeftijdsgroep zien. In de periode januari 2023–juni 2023 is het aantal cliënten stabiel.

In het eerste halfjaar van 2023 is, zoals ook de voorgaande jaren, verreweg de grootste groep de 75-plussers en daarna de 60-plussers. De groep 60- en 75-plussers doet over het algemeen een beroep op de Wmo vanuit ouderdom gerelateerde klachten zoals somatische en/of psychogeriatrische klachten. Hierbij passen maatwerkvoorzieningen zoals collectief vervoer, Hulpmiddelen, Hulp bij het Huishouden en (minder vaak voorkomend) dagbesteding.

De groepen (jongere) Wmo cliënten zijn minder groot. Deze groepen cliënten doen vaak een beroep op de Wmo om de volgende redenen:

- een beperking of handicap, hierbij zijn vaak de maatwerkvoorzieningen hulpmiddelen, dagbesteding en/of individuele begeleiding passend;
- Ggz gerelateerde hulpvragen, hierbij zijn vaak de maatwerkvoorzieningen beschermd wonen en maatschappelijke opvang, dagbesteding en/of individuele begeleiding passend;
- hulpvragen naar aanleiding van een ingrijpende levensgebeurtenis (zoals echtscheiding en/of problematische schulden), hierbij is vaak individuele begeleiding een passende oplossing.

3.4 Zorgstapeling Wmo

Toelichting Legenda:

- HM = Hulpmiddelen, bestaande uit Rolstoelvoorzieningen, Vervoersvoorzieningen en Woonvoorzieningen. Cliënten met alleen een vervoersvoorziening Collectief vervoer is niet in deze weergave opgenomen omdat dit geen hulpmiddel betreft.
- HH = Hulp bij het Huishouden, bestaande uit de algemene- en de maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning en de maatwerkvoorziening persoonlijke dienstverlening.
- BG = Wmo Begeleiding, bestaande uit: reguliere- en specialistische individuele begeleiding, reguliere- en specialistische dagbesteding, en vervoer naar dagbesteding.

Toelichting ontwikkeling zorgstapeling:

Het gestapelde staafdiagram 'zorgstapeling Wmo' laat het aantal unieke cliënten in zorg met één of meer individuele Wmo maatwerk voorzieningen zien. In de periode januari 2023 – juni 2023 is het aantal cliënten met een voorziening (HH, BG en/of HM) nagenoeg stabiel gebleven. Over de langere termijn (juni 2021 – juni 2023) zien we dat de zorgstapeling en het aantal cliënten in zorg toeneemt. Wat verder opvalt is dat een meerderheid van de cliënten bestaat uit cliënten met één enkele voorziening (alléén HH, HM óf BG). Een minderheid maakt gebruik van twee of zelfs alle drie de soorten voorzieningen.

3.5 Beschikkingen Wmo

Toelichting Legenda:

- AVS = Hulp bij het Huishouden: algemene voorziening schoonmaakondersteuning;
- BG = Wmo Begeleiding, bestaande uit: reguliere- en specialistische individuele begeleiding, reguliere- en specialistische dagbesteding, en vervoer naar dagbesteding;
- HH = Hulp bij het Huishouden: maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning en de maatwerkvoorziening persoonlijke dienstverlening;
- RO = Rolstoelvoorziening: rolstoelen en toebehoren
- VV = Vervoersvoorziening: zoals een scootmobiel, aangepaste fiets of een collectiefvoerspas;
- WV = Woonvoorziening: zoals een deurdranger, traplift of woningaanpassing;

Toelichting ontwikkeling 'Beschikkingen Wmo'

Het gestapelde staafdiagram 'beschikkingen Wmo' laat het aantal nieuwe (blauw) en openstaande (roze) beschikkingen Wmo zien. Totaal is in de periode januari 2021 – juni 2023 sprake van een lichte stijging. De grootste toename is te zien bij de HH, VV en WV. Deze ontwikkeling is in lijn met de genoemde landelijke en lokale ontwikkelingen. In de periode januari 2023 – juni 2023 is de optelsom van het aantal nieuwe en openstaande beschikkingen nagenoeg stabiel. Door het wegwerken van de wachtlijst rond het einde van het jaar, is in januari '21 en januari '22 een hogere stijging zichtbaar. Het grote aantal nieuwe beschikkingen in oktober 2022 wordt verklaard door de herindicatie van de Hulp bij het Huishouden indicaties. Het grote aantal nieuwe beschikkingen in maart 2023 (RO en VV) heeft te maken met een administratieve omzetting. In verband met het terugbrengen van de wachtlijst is de verwachting dat in het tweede halfjaar van 2023 het aantal nieuwe beschikkingen zal toenemen.

3.6 Doelgroepenvervoer

KPI's Doelgroepenvervoer - Resultaten Ridderkerk

Bron stiptheid, ritduur, gebruikersaantallen: Dashboard BAR Vervoerscentrale

Gebruikersaantallen per doelgroep					Ritduur gepland gemiddeld in min.				Stiptheid Wmo		
Maand	Wmo	LLV	Jeugd	Schakekl	Maand	LLV	Jeugd	Schakekl	Maand	%	
	(ritten)	(personen)	(personen)	as		(max 90)	(max 90)	(max 90)			
2022	Januari	2219	170	41	Januari	28,0	25,2		Januari	98,2	
	Februari	2546	172	43	Februari	26,9	24,4		Februari	97,1	
	Maart	3004	177	44	Maart	27,4	24,5		Maart	95,8	
	April	2829	178	40	April	27,0	25,0		April	95,0	
	Mei	2983	179	40	Mei	28,1	25,5		Mei	94,3	
	Juni	2903	179	41	Juni	26,9	26,1		Juni	93,7	
	Juli	2652	188	36	Juli	26,7	26,8		Juli	89,2	
	Augustus	2559	186	36	Augustus	27,1	21,5	8,0	Augustus	84,6	
	September	2943	195	35	September	27,7	27,1	8,2	September	91,5	
	Oktober	2967	191	42	Oktober	28,3	29,1	13,3	Oktober	93,0	
	November	3018	194	41	November	28,4	28,6	13,1	November	93,2	
	December	2699	189	41	December	27,9	28,1	8,2	December	93,9	
2023	Januari	2965	192	39	15	Januari	28,0	28,8	8,9	Januari	96,5
	Februari	2710	195	43	8	Februari	27,8	28,7	15,7	Februari	96,2
	Maart	3345	202	34	8	Maart	27,6	28,7	15,8	Maart	95,1
	April	3079	201	33	6	April	28,1	28,9	15,9	April	94,9
	Mei	3009	198	38	5	Mei	28,0	28,7	15,7	Mei	93,9
	Juni	2928	193	34	5	Juni	28,3	28,9	15,8	Juni	92,8

Toelichting Doelgroepenvervoer

Het volume Doelgroepenvervoer is de laatste jaren sterk beïnvloed door de gevolgen van de coronamaatregelen. Tijdelijke sluiting van het onderwijs, het invoeren van verschillende coronamaatregelen en lockdown-periodes heeft een duidelijke impact op het gebruik van het Doelgroepenvervoer.

In het tweede kwartaal 2023 is het aantal ritten bij Wmo en het aantal personen binnen leerlingen- en jeugdvervoer in zekere zin in lijn met de aantallen van het eerste kwartaal 2023. Ten opzichte van het tweede kwartaal 2022 zijn de aantallen in 2023 tot nu toe sterk gestegen. De bezettingsgraad lijkt te normaliseren (zoals voor corona). Het stiptheidspercentage is vergelijkbaar met dezelfde periode in 2022, maar hoger dan het laatste kwartaal van 2022.

De verwachting is dat door vergrijzing en geen coronamaatregelen het Wmo-vervoer een lichte autonome stijging laat zien van het aantal gereden ritten. Het jeugd- en leerlingenvervoer zal naar alle waarschijnlijkheid verder stijgen.